

norsk filatelistisk tidsskrift

nft 1
JANUAR 1985

AV INNHOLDET: «Specimen»-merkene til Frimerkets Dag, s. 5 • Postveier under krigen (Del VIII): Postforbindelsen fra Sverige «via England», s. 6 • PHILAKOREA: En vel planlagt og godt gjennomført utstilling, s. 14 • Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 5): Styrmannsposten i Innherredsruten 1925—1949, s. 20 • Norsk postkontroll 1945/46, s. 24 • Unike norske frimerker forsvunnet i Melbourne, s. 26 • Londonmerkene — brukstid, s. 36 • Nyoppdaget blekkpåskrift fra dampskipet «Bergen», s. 37 • Posthornutgavene 1879—1883, Posthistorie og filateli, Del 6, s. 48 • Postkassen, NYTT om nye frimerker, Litteratur, Utstillinger m.m. Tilsammen 60 sider. Dessuten innholdsfortegnelse 1984 på upaginerte midtsider.



9. FEBRUAR er dagen for vår FØRSTE STORAUKSJON 1985



Den holdes på «KLUBBEN», Indekshuset, Oslo

Auksjonen omfatter et meget rikholdig klassisk materiell i høy kvalitet og arkmateriell som sjelden utbys. Der er også samlinger og lots og variert materiell for enhver samler og lommebok.

Be om auksjonskatalog.



F.C. MOLDENHAUER A.S

BERGENS FRIMERKEFORRETNING

Postboks 65, 5032 MINDE, Tlf.: 05/23 08 05

i samarbeid med

FRIMERKEHUSET A.S Bergen

og **HANS RODE A/S** Oslo

TILBUD: Kjøp til auksjonspriser

God gjennomsnittskvalitet

HK.NR.	HK-pris i ()	HK.NR.	HK-pris i ()
22.	1 ø. skrav. 40 stk. masseware (1200) kr. 400	169.	50 ø. portoprov., 20 stk. (1120) kr. 350
25.	10 ø. skrav. 100 stk. alle pl. (700) kr. 400	213.	1 kr. Haakon, 500 stk. stpl. (1000) kr. 400
26.	12 ø. skrav. 10 stk. bra kval. (1250) kr. 450	213/16.xx.	Fireblokkserie (348) kr. 150
22/31.	Skrav. kompl. ser., bra kval. (1580) kr. 700	217/19.xx.	Turist/vm firebl. (448) kr. 200
32/34.	Krone Oscar kompl. (488) kr. 300	223.xx.	20 ø. Nordk. II., 20 bl. (800) kr. 250
36.	I-II-III samlet (625) kr. 350	225.xx.	10 ø. Maud 1/1 ark (700) kr. 250
25-38-43-53.	10 ø. stolpe, 100 stk. kr. 450	226.xx.	15 ø. Maud 1/1 ark (700) kr. 250
40.	20 ø. blå div. pl. 10 stk. (ca. 1000) kr. 400	228.xx.	30 ø. Maud 1/1 ark (700) kr. 250
42.	5 ø. 21 mm, 100 bunt (1000) kr. 400	235.xx.	20 ø. Nansen II 1/1 ark (800) kr. 250
45.	12 ø. 3 x I og 3 x II bra (1050) kr. 450	236.xx.	30 ø. Nansen II, 40-blokk (800) kr. 300
46.	20 ø. 10 stk. bland. (ca. 1000) kr. 400	240 og 242.xx.	5 og 10 ø. i 10 bl. m/hvitt mellom-
49.II.	1 ø. grå, 20 pene (1000) kr. 400		felt, fra hefteproduksj. (NK600) kr. 275
51.	3 ø. 50 stk. masseware (1000) kr. 400	253.	45 ø. luftp., 1000 stk. (1000) kr. 200
52.	5 ø. 100 stk. god bland. (ca. 1500) kr. 600	255.xx.	10 ø. Redn., 50 stk. (650) kr. 200
54.	20 ø. (mest IV og V) 100 stk. (1000) kr. 400	256.xx.	15 ø. Redn., 50 stk. (800) kr. 250
62 og 68.	10 ø. grovt, 100 stk. (500) kr. 200	272.xx.	50 ø. V. m/attest (3000) kr. 2250
75.	3 ø. Knudsen 100 stk. (200) kr. 80	272.	o. 50 ø. V. m/attest (4000) kr. 2850
76.	5 ø Knudsen 1000 stk. (1000) kr. 300	285.	o. 35 ø. V., 100 stk. (500) kr. 200
77.	10 ø. Knudsen 1000 stk. (1000) kr. 250	286.	o. 40 ø. V., 100 stk. (500) kr. 200
78.	15 ø. Knudsen 30 pene (1050) kr. 350	291.	o. 2 kr. V., pr. stk. (350) kr. 250
79.	20 ø Knudsen 500 stk. (1000) kr. 300	293.xx.	10 ø. hvit V., 50 stk. (600) kr. 200
85/87.	Kroneprov. pen serie (1035) kr. 650	345.	10 ø. Nat.hjelp, 100 på kort (300) kr. 100
88.	30 ø. prov. 20 stk. (900) kr. 350	346.	15 ø. Nat.hjelp, 100 på kort (300) kr. 100
89/91.	Haakon 1907, pen serie (1750) kr. 1350	350/53.	1/5 kr. Haakon, 200 ser. (1400) kr. 150
93.	1 kr. Haakon 1909, gj.sn. kv. (900) kr. 650	400/01.	50 ø. gul/blå Haakon, 100 hver (1400) ... kr. 200
94.xx.	1.50 Haakon 1909 gj.sn. kv. (2100) kr. 1500	404/06.	Garborg, 30 pene serier (930) kr. 300
55.	2 kr. Haakon 1909, 30 st. bra (900) kr. 350	447.	65 ø. Nordk. IV, 30 stk. pene (990) kr. 350
96/98.xx.	1, 2, 3 ø. 40 av hver (720) kr. 300	469/73.	1/10 kr. Olav, 500 ser. (2500) kr. 250
99.	5 ø. 1910, 1000 stk. (1000) kr. 300	485/89.	Skip, 20 pene serier (1060) kr. 350
100.	10 ø. 1910, 1000 stk. (1000) kr. 250	519h.	30 ø. 2 sid.tg., 100 stk. (800) kr. 225
102a.	15 ø. 1911, 100 stk. pene (500) kr. 200	543.	35 ø. Tekstil, 100 stk. (600) kr. 150
102b.	15 ø. 1911, 500 stk. (1000) kr. 200	562.	30 ø. Frigjør., 200 stk. (600) kr. 200
103.	20 ø. 1911, 500 stk. (500) kr. 100	572.	55 ø. VM på ski, 50 stk. (600) kr. 250
105.	30 ø. grå, 500 stk. (1000) kr. 200	630.	3,50 Træna, 2000 stk. (2000) kr. 150
106.	35 ø., 500 stk. (1000) kr. 200	641/45.	1/10 kr. Olav, 631. 20 kr. Olav
108.	50 ø., 500 stk. (1000) kr. 200	941.	50 kr. Olav, 50 serier (1600) kr. 350
110/13xx.	1-5 kr. firebl. (592) kr. 250	647.	80 ø. Phosph., 50 stk. (650) kr. 200
110/12	1-2 kr., 100 stk. (700) kr. 250	686.xx.	Posthornbl., 20 stk. (660) kr. 300
113.	5 kr. Haakon, 30 stk. bra (840) kr. 300	695/96.xx.	Interjunex, 10 ser. (500) kr. 250
118.	5 ø. lilla posth. 1000 stk. (1000) kr. 250	823/30.	Norwex I, 10 stk. (560) kr. 300
120.	10 ø. grønn posth. 500 stk. (1000) kr. 200	850/53.	Norwex II, 10 stk. (450) kr. 250
121.	15 ø. blå posth. 500 stk. (1000) kr. 200	865/68.	Norwex III, 10 stk. (350) kr. 200
122.	20 ø. grønn posth. 500 stk. (1000) kr. 200	Tjen. 66.	200 ø. gul, 300 stk. (900) kr. 150
123.	25 ø. rød posth. 100 stk. (500) kr. 150	Tjen. 67.	25 på 20 ø. rød, 500 stk. (1000) .. kr. 100
125.	40 ø. blå posth. 500 stk. (1000) kr. 200	Tjen. 68/74.	Tjen. O.S., 100 serier (900) kr. 200
126/29.	10/45 love I 50 ser. (700) kr. 250	Tjen. 94/97.	90 ø. 5/- OFF.Sak, 100 ser. (900) kr. 200
127.	20 ø. love I 1000 stk. (1000) kr. 150	Tjen. 110.	85 ø. phosph. 1/1 ark (500) kr. 200
128.	25 ø. love I 100 stk. (500) kr. 150	Minnebl. nr. 10.	Oscar, 10 stk. (450) kr. 250
137/40.	Svalbard, 10 ser. (1110) kr. 450	Minnebl. nr. 11.	Luftpost, 10 stk. (450) kr. 300
146.	25 ø. rød love II 50 stk. (800) kr. 200	Minnebl. nr. 16.	Sorland, 10 stk. (400) kr. 300
155.II.	45 ø. luftpost, 50 stk. (750) kr. 250	Årssett 1978/81.	3 av hver (990) kr. 400

Tidligere tilbud gjelder fortsatt

TORE G. SOLHEIM

Box 2662 ST.H., Oslo 1 — Butikk: Nordahl Bruns gt. 3, telefon 20 30 83

NY UTGAVE: 1 FEBRUAR 1985



ILO



SENTERET I TORINO



I løpet av de siste tyve år har ILO -senteret (Internasjonale arbeidsorganisasjonen) i Torino, gjennom sine vidtomfattende profesjonelle, tekniske og teknologiske ressurser, gitt betydelig støtte til utviklingslandenes anstrengelser for å avansere langs vegen mot sosial og økonomisk fremgang. Disse frimerkene er en verdig anerkjennelse av denne innsats.

Javier Perez de Cuéllar

Javier Perez de Cuéllar
General-sekretær



Verdier:
Sfr. 0,80, Sfr. 1,20

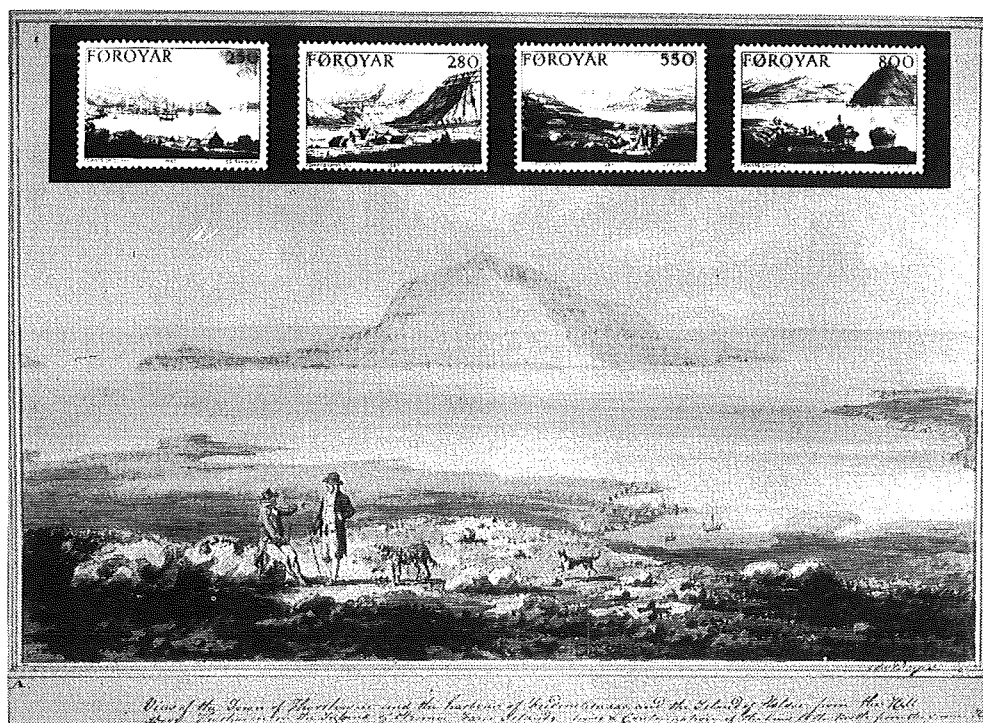


Verdier:
\$ 0,23, ØS 7,50



TILSALGS HOS DERES VANLIGE FRIMÆRKEHANDLER, ELLER HOS:

Administration postale des Nations Unies – Palais des Nations – CH-1211 Genève 10



STANLEY 1789

4.2.1985 udgiver Postverk Føroya fire mærker med værdierne 250, 280, 550 og 800 øre. Motiverne er færøske landskaber udført af den engelske 1700-tals kunstner Edward Dayes, stukket i stål af Cz. Slania og trykt hos Joh. Enschedé en Zonen, Haarlem, Holland.

I maj 1789 sejlede en britisk ekspedition fra den skotske by Leith med den hensigt at besøge Orkney, Færøerne, Island og København. Ekspeditionen blev ledet af den kun 22-årige *John Thomas Stanley* (1766–1850) – senere Sir John Stanley, første ba-

ron af Alderley. Han var ældste søn af en af Englands rigeste mænd, Sir John Thomas Stanley, 6. baronet af Alderley Park i Cheshire, og fik den bedste uddannelse, en ung mand kunne få for penge.

Ekspeditionsdeltagerne udførte en række skitser og tegninger for at illustrere rejsen, og i årene efter hjemkomsten fik to engelske kunstnere – Nicholas Poccock og Edward Dayes – til opgave at udføre en række malerier på grundlag af disse forarbejder. Dayes' landskaber på frimærkerne er udført med pensel og pen, blæk og akvarelfarver.



Frimerkjadeildin, 3800 Tórshavn, Føroyar

Frimerkjadeildin, DK-3800 Tórshavn, Føroyar

NUMMER 1
JANUAR 1985
44. ÅRGANG



norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

nft

meddelelser fra forbundet

LANDSMØTE 1987

NORDENFJELDSKE FILATELISTFOR-
ENING har søkt om å få avholde Landsmøte
i 1987 i forbindelse med en nasjonal frimerke-
utstilling.

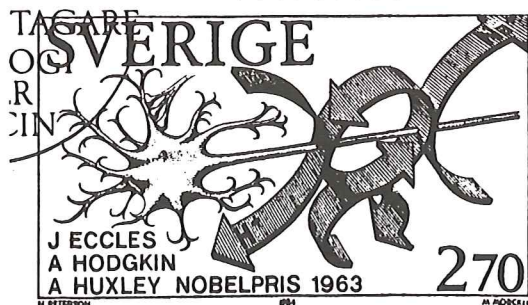
I samsvar med etablert praksis lyses
Landsmøtet 1987 med dette ut, og eventuelle
arrangører må melde sin interesse til For-
bundssekretariatet senest innen 15. mars
1985.

Ny forbundsklubb

Nordre Vestfold Filatelistklubb, postboks
56, 3081 Holmestrand, er opptatt som medlem
i Norsk Filatelistforbund fra 1.1.1985. Foren-
ingen har 33 medlemmer.

Svensk Nobel-miss

1984-års Nobel-frimerker fra Sverige er
kommet ut.



Ett av dem (se bildet) er utgitt til minne
om undersøkelser over elektriske fenomener
i våre nerver. Nobelprisvinnerne 1963, Ecc-
les, Hodgkin og Huxley, sto sentralt når det
gjaldt å forklare selve opphavet til de elek-

triske spenninger som går i nervene. Hva
man fant aller vesentligst, var prosesser der
såkalte natrium- og kaliumioner blir trans-
portert ut og inn i nervecellene — partiklene
blir «pumpet» som man sier.

Na⁺ og K⁺ er betegnelsene for natrium-
respektive kaliumioner og det var akkurat
pumpingen av disse som «nerve»frimerket
skulle symbolisere. Na⁺ er riktig skrevet i
merkets øvre høyre hjørne. Men så har man
i stedet for K⁺ skrevet H⁺ nede på midten. Det
siste betyr hydrogenioner, ikke kaliumioner.
Og hydro-genionene har ikke disse Nobel-
pris-vinnerne interessert seg for, og de har
heller ikke så mye å gjøre med nervene!

En liten ergerlig miss altså, på et ellers
interessant frimerke, som med rette minner
om en av de store vitenskapelige oppdagel-
sene i vår tid.

Anders Johnsson

PORTUGAL AND COLONIES

Souvenir sheets in finest condition

	MUH	fine used
1 Port. Legion	1160.00	810.00
2 P. Centen	217.50	200.00
3 Rowl. Hill	153.00	137.50
4 Costumes	332.50	330.00
5 Phil. Exhib.	100.00	87.50
6 Brotero	115.00	115.00
7 Navigators	100.00	100.00
8 Carmona	640.00	580.00
9 Naval Acad.	105.00	95.00
10 Castles	495.00	465.00
11 Bank of P.	335.00	320.00
12 Patron Saint	160.00	145.00
13 Costumes	870.00	795.00
14 Avis	140.00	115.00
15 UPU	32.00	32.00

all other S/S available. Ask for free price list
for stamps, S/Sheets, postal stationery,
stamps on circul. letters and p.cards. Large
stock in thematic cancellations.

Henning Jörns,

Apartado 5222, P-1706 Lisboa CODEX, Portugal

under
lupenRedaktørens
egen spalteFlere OL-merker
som ikke kom ut

Vi skrev i NFT nr. 10/83 om de vesttyske OL-merkene som var funnet postalt brukt, til tross for at de ikke var utgitt av Postverket. De var trukket tilbake som følge av boikott av OL i Moskva i 1980, men var blitt brukt av tidligere postminister Gscheidle's familie ved et uhell.

Nå har det dukket opp nok en «Gscheidle»-sak, denne gang i Liechtenstein.

Ved en auksjon i Hamburg den 10. oktober 1984 ble tre «postfriske» ikke utgitte Olympia-merker fra Liechtenstein, solgt for den nette sum av 43 700 DM (ca. 126 253 norske kroner) inklusive auksjonsgebyr. Og dermed er diskusjonen om dette kan betraktes som frimerker eller ikke, igjen i full gang.

Som følge av boikotten av Moskva-OL i 1980, hadde regjeringen i fyrstedømmet trukket tilbake fra utgivelse den allerede ferdigtrykte utgaven. I midten av mai 1980 ble merkene tilintetgjort ved brenning i et anlegg i Sveits. Før dette var det, ifølge en regjeringserklæring senere, «sendt enkeltserier til forskjellige forlag, katalogfirmaer og fagjournalister». Mottakerne sendte merkene tilbake etter inntrengende oppfordring fra postverket i Liechtenstein. Hvor mange slike prøver-serier som ble sendt ut og deretter returnert, er ikke offisielt kjent. Det er imidlertid blitt antydnet at antall utsendte serier på denne måten skulle ha vært ca. 30, og at bare 20 av disse ble tilbakelevert. Når nå en serie er blitt omsatt — til en etter vår mening uhørt høy pris — kan det tenkes at også ni andre serier dukker opp på markedet

Presse- og informasjonkontoret i Liechtenstein har forøvrig erklært at det ikke med sikkerhet kan utelukkes at serier av den ikke utgitte utgaven, ble sendt også andre steder, før regjeringen besluttet å trekke den tilbake. Om nå de «glemsomme» journalistene/forlagsfolkene skulle bli mistenkt for å ha latt en av de ikke innleverte seriene gå under

hammeren, så røpet til gjengjeld dagsavisen «Die Welt» at «noen serier også ble sendt til høytstående og prominente liechtensteinere»....

Nå vil sikkert både en og to serier dukke opp i tiden fremover, etter at det er oppnådd en slik formidabel pris for «merker» som ikke er utgitt av postverket. Det viste seg nemlig under auksjonen — som forøvrig fant sted i Hotel Interkontinental i Hamburg — at også andre liebhavere var villige til å betale store summer for en serie. Så vil det senere vise seg om dette vil være dumt eller en lønnsom spekulasjon.

«Neue Zürcher Zeitung» ga vel i sitt oppslag 28. september ifjor uttrykk for hva filatelister jevnt over mener om saken: At dette ikke dreier seg om ekte frimerker, som heller ikke skal tas med i katalogene, idet det mer dreier seg om kuriositeter.



Men når man kan oppnå store summer for merkene på auksjon, ser jo saken unektelig noe annerledes ut. Disse tre merkene hører normalt ikke hjemme i en komplett Liechtenstein-samling. Men når det tyske «Gscheidle»-merkt nå — etter hva vi hører — allerede er tatt med i en kjent katalog, vil vel også Liechtenstein-merkene bli katalogisert på en eller annen måte. Det skal bli interessant å se.

(Kilde: Briefmarken-Welt)

E. S.

Rettelse

I spalten «Auksjoner i inn- og utland» i NFT nr. 10/84 har det dessverre sneket seg inn en lei trykkfeil. Det gjelder omtalen av Engers november-auksjon hvor det står at et brev med fire islandske frimerker AFA nr. 6 til England ble solgt for kr. 5000. Den riktige prisen skal være 57 000 kroner. Vi beklager.

E.S.

«Specimen»-merkene til Frimerkets Dag

Frimodig ytring av Kr. Wilhelmsen

I 1984 ble det altså lansert en ny «vri» på tiltak i forbindelse med Frimerkets Dag, nemlig Specimen-påtrykte merker. Dette er vel egentlig et slag i tomme luften.

«Specimen» står for forslag, og er slett ikke noe nytt eller ukjent begrep i filatellien. I tidligere tider ble det mer flittig anvendt av mange postforvaltninger for å gjøre sine nye emisjoner kjent. I meget begrenset utstrekning har også det norske postverket sendt ut specimenpåtrykte merker og helsaker, når man går tilbake vel 100 år i tiden.

I dag kan man se fra nyhetsspaltene i de større frimerketidsskriftene at praksis ennå er alminnelig i flere land. Det er både trykte og håndstemplede angivelser på de angjelende merkene som er sendt som prøve/mønster på nye utgaver som vil komme i nær fremtid. Man finner både SPECIMEN, MUSTER, eller strek/buet linje over et hjørne av merket. Det hele er helst avhengig av språkområde og praksis. Men én ting er ganske klart — disse merkene er sendt til interesserte før et merke blir utgitt.

Når Forbundet tar opp idéen om specimen-påtrykk, så kan det muligens være en litt sen reaksjon på et forslag fra min side i min tid som styremedlem. Mitt forslag var sterkt knyttet til ønsket om å få bukt med alle de forskjellige typer av upostalt «søppel» som har sett dagens lys. Min tanke var å finne en «gimmic» som ga et samleverdig filatelistisk objekt og som kunne gi en årlig sikker inntekt til Forbundet. Jeg foreslo derfor at man ble gitt anledning til å abonnere på meldinger om nye frimerkeutgaver fra Postens Filateli som så ble levert med ekte merker specimen «makulert» istedetfor en sort/hvit illustrasjon.

Med en slik anvendelse av specimen-«idéen» ville disse utgavene være filatelistisk korrekte prøvermerker utsendt før merkene ble utgitt. De ville da med god samvittighet kunne opptas i en samling, og ville ikke få samme litt dubiøse stilling blant filatelistene som alle de upostale blokkene — og dessverre muligens nå også dette siste produktet.

Motforestillingen til dette forslaget fra Postens side var den gangen at de ikke ville kunne påta seg å innkreve abonnementene. Jeg mente at Forbundet burde kunne etablere et sekretariat som da ville kunne ta dette arbeidet som en meget liten del av sitt arbeid. I mellomtiden er sekretariatet blitt opprettet, og det er mulig at tanken vil føre med seg et utvidet personale. Men det ville betale seg selv hvis man tenker seg et abonnement på 50 kr. pr. år og 25 000 abonnenter — noe som vil gi over en million kroner. Nå vet jeg ikke hvilken avtale som er gjort med disse specimen-merkene fra 1984. Dersom Postverket bare skal ha frankeringsverdien for de to frankeringsgyldige merkene, og man regner fra fremstillingsomkostningene med salgsmappene, så vil det med et formodet opplag på ca. 100 000 bety omtrent samme netto inntekt.

Endel av dette beløpet er pløyet tilbake til de enkelte klubbene som hadde arrangement med salg av gimmicen. Jeg bare lurar på om det ikke er litt for lettvinde penger man legger i fanget på klubbene. Det er ikke stort personlig initiativ som behøves utvist fra klubbene for å få en del av kaka.

En erstatning for klubbene vil eventuelt kunne være at det «offisielt» ble fremstilt minneark/førstedagsark med litt fyldig tekst som redegjorde for anledningen, og at disse ble overlatt klubbene for videre ferdiggjørelse med frimerker og muligens lokale stempel som passer for begivenheten. Med fortløpende nummerering av disse arkene vil de muligens kunne gi spore for et nytt samleobjekt. Komplette årssett ville gi salgsobjekter ved arrangementene på Frimerkets Dag ut fra klubbenes eget initiativ og arbeid.

Som det vil ha fremgått i det siste har Postverket nå gått med på at det på neste Frimerkets Dag skal utgis et postalt miniatyrark — i likhet med hva som gjøres i Sverige — med «overpris» til inntekt for norsk filateli.

E. S.

Postveier under krigen (Del VIII):

Postforbindelsen fra Sverige «via England»

Av Svein Andreassen

Det tyske angrepet på Sovjetunionen den 22. juni 1941 satte en effektiv stopp for postruten over Moskva og Sibir til USA og England. Da USA kom med i krigen et halvt år senere, ble det likeledes full stopp i postforbindelsene mellom Tyskland/tysk-okkuperte områder og USA, mens det nøytrale Sverige fikk problemer med å få sendt Amerika-posten den eneste gjenværende vei til USA — over tysk område til Lisboa og videre med clipperruten til New York. Både stengningen av Sibir-ruten og problemene med transittforsendelser over Tyskland innebar at Sverige ble temmelig isolert og utestengt fra vanlig sivil postutveksling med store deler av verden.

Behovet for en direkte postforbindelse med Storbritannia — og derfra til andre land, bl.a. Nord- og Sør-Amerika og Afrika — ble etterhvert meget sterk. Vanlig postforsendelse fra Sverige via England kom i gang i mars 1942 da det svenske selskapet A.B. Aerotransport (ABA) åpnet en rute mellom Stockholm og Skottland.

Allerede i september 1939 var det blitt åpnet en flyforbindelse på strekningen Perth—Stavanger—Oslo—Stockholm—Helsinki med én flyging i uken. Etter det russiske angrepet på Finland, ble Stockholm rutens endestasjon fra november 1939. Ruten ble opprettholdt fram til den tyske okkupasjonen av Norge i april 1940. Et av de britiske flyene — en tysk Junker som britene hadde kjøpt i 1937 og som bar navnet G-AFAP Jason — ble forøvrig tatt av tyskerne i Oslo

den 9. april 1940. På grunn av krigssituasjonen i Norge, stoppet ruten opp. Ut over høsten 1940 ble det imidlertid gjennomført ni direkte-flyginger på strekningen Perth—Stockholm. På det tidspunkt brukte britene et polsk fly av typen Lockheed 14 Lodestar — som egentlig tilhørte det polske flyselskapet LOT og som hadde sluppet ut av Polen under den tyske besettelsen. Flyet bar navnet «Lowicz». På grunn av de siste to bokstavene i flyets kjennetegn G-AGBG,



Kart over Skottland. Leuchars var utgangspunktet for den norsk/britiske Stockholmsruten og også stasjon for de Mosquito-jagerbombere som tilhørte den norske 333 Squadron. Woodhaven var utgangspunkt for de norske Catalina-flybåtene som også tilhørte 333 Squadron.

ble det kjent under navnet «Bashful Gertie, the Terror of Skagerak», («Beskjedne Gertie, Skageraks skrekk»). Det er uklart om flygingene i første del av 1940 medbrakte vanlig post. Høstens flyginger brakte imidlertid kun diplomatisk kurérpost.

Etter en lengre pause ble flyforbindelsen med Sverige gjenopprettet i februar/mars 1941 under det militære kodenavnet «Scutator». Fortsatt var det bare «Bashful Gertie» som sto til disposisjon. I juli 1941 ble ruten utvidet med et ombygd Lockheed-Hudson-fly som fikk navnet «Loch Lommond».

Leuchars flystasjon

Ruten hadde sitt utgangspunkt i Leuchars flystasjon i Skottland og ble drevet i regi av British Overseas Airways (BOAC). Flyplassen lå noen kilometer utenfor byen St. Andrews ved Firth of Forth. Leuchars var egentlig en RAF Coastal Command Station, og var en av de største og viktigste flyplasser i Skottland under krigen. Basen ble også utgangspunkt for de norske Stockholms-



Kaptein Finn Lambrechts flankert av kapteinløytnant Håkon Offerdal (til venstre) og løytnant Knut Skavhaugen foran en Mosquito-jagerbomber på Leuchars i Skottland. Både kapteinløytnant Offerdal og løytnant Skavhaugen falt under krigen.

flyene og for en tid også for den norske 333 (N) Squadron som bl.a. var oppsatt med Catalina-flybåter og Mosquito-jagerbombere som ble brukt mot tysk skipstrafikk langs norskekysten.

Som omtalt i NFT nr. 9/84 ble to norske fly («Loch Lesja» og «Loch Losna») satt inn på Stockholmruten i august 1941. Flyene — som var av typen Lockheed 18 Lo-

destar — ble innkjøpt fra Dixie Airlines i USA. To polske flykapteiner ferget disse flyene fra Los Angeles over Montreal til Skottland. Annenflygere var de norske flygerne Erik Engenæs og Martin Hamre. Da de norske flyene kom, ble de eldre polske Lockheedene trukket ut av Stockholmruten, og BOAC supplerte i tillegg med et fly av typen Lockheed



ABAs Douglas DC-3 «Höken», malt i orangerfarget nøytralitetsfarge og med «Sweden» malt med store bokstaver på sidene og på undersiden av flykroppen. Til tross for disse kjennetegnene ble flere av de svenske flyene skutt ned av tyskerne.

Hudson. Første tur fra Leuchars til Stockholm 19. august 1941 med norske fly ble fløyet av Finn Lambrechts og Erik Engenæs. Kaptein Lambrechts — som hadde sin bakgrunn fra Det norske Luftfartsselskap (DNL) — ble senere en av initiativtakerne til 333 (Norwegian) Squadron og ble i 1942 skvadronens første sjef. I krigens siste måneder var han norsk flyattaché i Stockholm.

Opprinnelig var det meningen at de norske flyene skulle inngå i den britiske ruten med britisk besetning, mot at norske myndigheter skulle disponere en viss prosentandel av flyseter og lastekapasiteten. Britene hadde imidlertid problemer med å stille mannskap. Flyene ble derfor fløyet av norske flygere — de fleste med bakgrunn i DNL og Widerøe — i BOACs uniform. Disse to flyene kom til å utgjøre grunnstammen i en norskeid flypark som kom til å omfatte åtte to-motors Lockheed Lodestar-fly. Flyene kom til etterhvert.

Flere fly kom til

Neste etappe i utvidelsen skjedde i 1942 da ytterligere to fly ble anskaffet. Disse fikk navnene «Loch Loen» og «Loch Lange». De norske flyene fløy på Stockholm under hele krigen parallelt med de britiske flyene.

Også antallet britiske fly ble utvidet med bl.a. ytterligere tre Hudson-fly i 1942. De mest hurtiggående flyene på Stockholmruten var imidlertid de små to-motors Havilland Mosquitos som også ble brukt som bombe-fly.

Mosquitoene ble satt i produksjon i 1941, og ble ansett for å være verdens hurtigste fly. Ialt ti britiske Mosquitos ble satt inn på ruten fra 1943, og gjennomførte 530 rundtu-

rer under krigen. Disse flyene var imidlertid små og hadde en meget begrenset lastekapasitet. Bomberomet på disse flyene var innredet for én passasjer som ble fraktet liggende over Nordsjøen.

I perioden 1941/42 fraktet de britiske og norske flyene normalt bare kurérpost, passasjerer og utstyr som hadde betydning for den allierte krigføringen. Etterhvert tok også disse flyene vanlige postsendinger — især i perio-

Written i Norwegian.



Mr. & Mrs. Gunnar Gunnarsson,

Garver Lundins Gränd 3,
Stockholm,
Sweden.

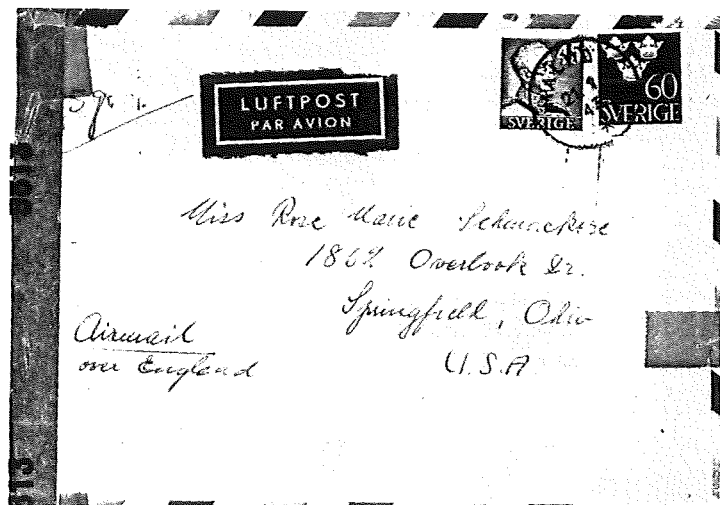
Return to: Secretary Henrik Wolmar,
c/o Royal Norwegian Ministry of Finance,
Kingston House, Princess Gate,
LONDON S.W.7.

Brev stemplet South Kensington (London) 16. september 1942, adressert til Stockholm. Avsender er en sekretær ansatt i det norske finansdepartement i London. Avsenderadressen Kingston House var det norske regjeringshovedkvarter under krigen. Av hensyn til den britiske brevsensur har avsenderen gjort oppmerksom på at brevet er skrevet på norsk. Portoen 1 s 3 d er korrekt for perioden 1942/43.

den da de svenske flyene ikke gikk. Svenskene kom nemlig med egne flygninger fra mars 1942.

Betenkeligheter

Spørsmålet om opprettelse av en svensk lufrute ble tatt opp allerede i 1941 mellom svenske og britiske myndigheter. Høsten 1941 ble det også innledet forhandlinger mellom den norske legasjonen i Stockholm og det svenske selskapet A.B. Aerotransport (ABA) om plass for norske frivillige til England i de svenske flyene. I et brev fra sjefen for Flyvåpnets Felleskommando (F.F.K.), admiral Hjalmar Riiser-Larsen, til Forsvarsdepartementet i desember 1941 advares det sterkt mot opprettelse av en egen svensk rute på Skottland. Det ble spesielt vist til faren for at ruten kunne utnyttes til tysk fordel ved at den åpnet muligheten for forsendelse av tyskvennlig etterretningspost. Det ble i brevet også vist til at en vesentlig del av de offensive operasjoner som ble foretatt fra norsk og britisk side mot Skagerak og norskekysten skjedde fra Leuchars flysta-



Brev stemplet Malmö 21. januar 1943, adressert til Springfield, Ohio, «over England». Fraktet med Stockholmruuten til Skottland og derfra til USA. Sensurert av amerikanske myndigheter.

sjon som man antok også de svenske flyene skulle bruke. Det ble i denne sammenheng uttrykt uro for at de svenske flybesetninger en dag skulle fly på Skottland og kanskje neste dag på Berlin. Et annet moment Riiser-Larsen stilte spørsmål ved, var om det i et mer langsiktig perspektiv var i norske interesser å legge forholdene til rette for en svensk rute mellom Skottland og Norge/Sverige.

Fremtidige flyforbindelser mellom Skottland og Norge var en ren norsk-britisk sak. På svensk side hadde man før krigen søkt å ta en ledende rolle når det gjaldt internasjonale ruter, mens man hadde søkt å begrense norske luftfartsinteresser til kun å gjelde for norske innenlandsruter. Svenskene hadde ikke ønsket noen konkurranse fra norsk side.

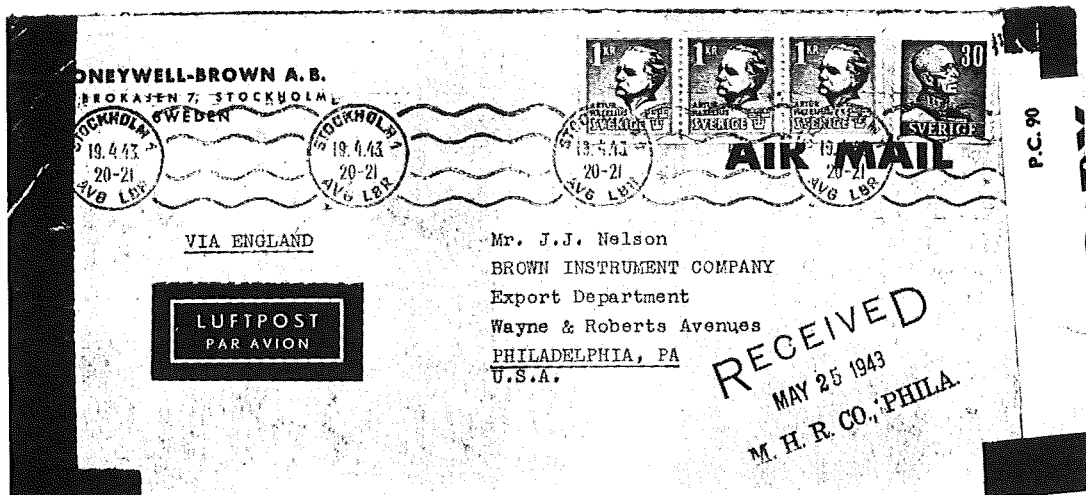
Alt dette til tross — ruten kom i gang og gjennomførte — på linje med de norske og britiske flyene — en rekke turer under ytterst farlige forhold. Svenskene brukte fly av typen DC 3 på Skottlands-ruten.

Svensk rute åpnet 31. mars 1942

Som et resultat av opprettelse av den svenske lufruten kunngjorde det svenske postvesen i midten av mars 1942 at det kom til å bli åpnet en «tilfällig flygforbindelse» med Storbritannia for forsendelse av vanlige og rekkommanderte sendinger, innlevert i Sverige og adressert til Storbritannia og an-



Kingston House ved Hyde Park i London ble tatt i bruk som norsk regjeringsbygning i november 1940. Her holdt alle departementene til fra februar 1941.



Brev stemplet Stockholm 19. april 1943, adressert til Philadelphia, USA. Ankommet Philadelphia 25. mai. Brevet er fraktet med Stockholmruten «via England» og er sensurert av både britiske (til høyre) og amerikanske myndigheter (til venstre). Av baksiden fremgår det av sensurstrimlen at den britiske sensur fant sted på Bermuda. Brevet har følgelig blitt fraktet med BOAC-ruten Bristol—Lisboa og deretter med Clipperruten til USA.

dre land dit videreforsendelse fra Storbritannia kunne finne sted. Det ble understreket at forsendelsen skjedde på avsenderens egen risiko. Luftposttillegget til Storbritannia og Nord-Irland var 20 øre pr. 5 g, til Afrika 70 øre, til Sør-Amerika fra kr. 1,40 og til Nord-Amerika 75 øre pr. 5 g.

Portoen den motsatte vei — fra England til Sverige — var 1 s. 3 d. pr. halv-ounce i perioden mars 1942—april 1943. Deretter var portoen 8 d. for en ounce (28,3 gram) og 5 d for hver overskytende ounce.

Aerotransport A.B. (ABA) gjennomførte allerede 16. februar en forsøksflyging til flyplassen Dyce utenfor Aberdeen. Det er ukjent om dette flyet medbrakte post. Den 27. mars gjennomførte svenskene en prøveflyging fra Bromma som medbrakte en del brev. Disse brevene bærer imidlertid ingen spesielle kjennetegn, bortsett fra at de gjennomgikk vanlig britisk sensur ved ankomst til Storbritannia.

Ordinær ruteåpning Stockholm—Aberdeen fant sted 31. mars 1942. Selv om det var de norske og britiske flyene som kom til å utgjøre ryggraden i flyforbindelsen mellom Skottland og Stockholm, innebar det svenske initiativet at forbindelsen ble åpnet for sivile postforsendelser. Brev fra Sverige til Storbritannia hadde fra tid til annen påtegningen «By Air to the United Kingdom» eller kun en vanlig luftpostetikett. Brev til USA og andre land var oftest merket — med hånd eller skrivemaskin — «via England» etc. i tillegg til vanlig luftpost-markering.

Store mengder post

De svenske flyene gjennomførte i alt 346 flygninger på Skottland. I følge talloppgaver fra det svenske postverk ble det fraktet 3884 kg post i 1942, 7284 kg i 1943 og 12168 kg i 1944. Fra den 8. oktober 1944 ble de svenske flyene omdirigert til Prestwick (Ayrshire) på den skotske vestkysten.

Postforsendelser fra Sve-

rige til en rekke land ble etterhvert sendt via England. Det gjaldt post til britiske kolonier, Portugal, Nord- og Sør-Amerika og Afrika. Posten til USA gikk videre hovedsakelig med BOACs rute fra Bristol til Lisboa. Denne ruten ble fløyet av nederlandske flygere med KLMs DC-2. Ved okkupasjonen av Nederland hadde nederlandske flygere tatt med flere av KLMs fly og fløyet til England. Flyene ble chartret av BOAC, og flygerne gikk inn i BOACs tjeneste. KLMs flygere ble regnet som Europas mest erfarne. I begynnelsen fløy de på strekningen Bristol—Lisboa i dagslys, da navigasjonshjelpemidlene var meget enkle. Fra Bristol fløy de sydvestover så langt ut i Atlanterhavet at de kunne føle seg noenlunde trygge for tyske jagerfly, før de la om kursen mot Lisboa. Etter at et av flyene ble skutt ned over Biskaya og alle ombord — bl.a. den kjente skuespilleren Leslie Howard — omkom, gikk BOAC over til nattflyging. Fra Lisboa gikk

posten videre med den amerikanske clipperruten til New York som ble opprett holdt under hele krigen. En annen britisk rute var Bristol—Lisboa—Gibraltar med avstikkere til Nord-Afrika, bl.a. Rabat, som også ble opprett holdt av BOAC og hvor også norske flygere i kortere perioder tjenestegjorde under krigen.

Den nordlige Atlanterhavs-rute

Det er mulig at en del av svenskeposten også ble sendt langs den såkalte nordlige Atlanterhavsrute. BOAC hadde allerede 3. august 1940 åpnet en rute fra Foynes i Irland til Montreal og New York. Denne ruten hadde et adskillig mindre omfang enn Pan Ams clipperrute fra Lisboa. Fram til september 1940 fraktet Sunderland-flybåten «Clare» bare diplomatisk kurerpost og britiske aviser til Canada og USA. Fra og med 15. september 1940 ble ruten også åpnet for vanlige postforbindelser. Også Pan American Airways åpnet i mai 1942 en nordlig rute til Storbritannia via New Foundland.

Prestwick på den skotske vestkysten ble etterhvert brukt av flere trans-atlantiske ruter. Denne lille enkle flyplassen i Ayrshire utviklet seg til å bli en betydningsfull internasjonal flyplass i krigsårene. Den 22. juli 1943 startet f.eks. Trans Canada Air Lines en rute på strekningen Montreal—Prestwick. Hovedhensikten med denne ruten var å utbedre kommunikasjonene og postforbindelsene med de kanadiske styrkene i Europa.

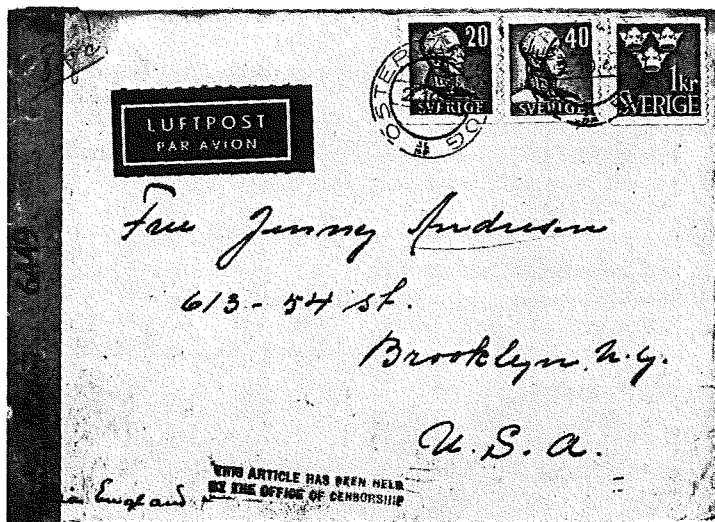
Svensk post adressert til USA «via England» hadde således flere transportmuligheter fra Storbritannia. På grunn av usikkerheten som

Lockheed Lodestar

Fabrikk:	Lockheed Aircraft Corp., Burbank, California
Type:	16 passasjerers transportfly
Motor:	2 stk. 1200 HK Wright R 1820-87
Toppfart:	424 km/t i 4060 m høyde
Marsjfart:	390 km/t i 6300 m høyde
Stigeevne:	488 m/min.
Topp høyde:	7750 m.
Rekkevidde:	2720 km
Vingespenn:	19,96 m
Lengde:	15,19 m
Høyde:	3,6 m
Vingeareal:	51,2 m ²

var forbundet med krigssituasjonen, var det ikke uvanlig at svenske luftpostbrev ble liggende i lang tid på de britiske øyer i påvente av lufttransport videre. Var man riktig uheldig kunne posten til USA bruke måneder på veien.

Lockheed Lodestar var «arbeidshesten» på Stockholm-ruten. Norske myndigheter anskaffet seg i alt åtte slike fly under krigen. Få av dem er avbildet, da det var strenge regler for fotografering på Leuchars under krigen.



Brev stemplet Ostervallskog 2. oktober 1944, adressert til New York «via England». Brevet er sensurert av amerikanske myndigheter og holdt tilbake til krigens slutt. Brevet er påført et stempel som forteller at det er holdt tilbake av sensurmyndighetene. På baksiden er det i forbindelse med utleveringen maskinstemplet New York 12. september 1945 — og er m.a.o. utlevert til adressaten ca. ett år etter at brevet ble sendt fra Sverige.



**Gjelder det KJØP eller SALG
handler De TRYGGEST hos
HANDLERFORENINGENS medlemmer**



Hans Rode AS, Bogstadveien 3, 0355 OSLO 3. Tlf.: 02/46 41 68.	Larvik Mynt- og Frimerkeforretning Jan Mo, Storgaten 48, 3250 Larvik. Tlf.: 034/86 830
Kjell Ryen, Boks 50 Kaldbakken, 0901 OSLO 9. Tlf.: 02/25 63 55.	Odd F. Moe Post: Boks 207, 1301 Sandvika. Tlf. 02/54 01 07
BC-Frimerker, Boks 640 Kurland, 1701 SARPSBORG. Tlf.: 031/42 129.	Alva AS, Frimerker og Mynter, Prinsensgt. 5, 0152 Oslo 1, Tlf. 02/41 15 35
Bernt C. Middelthon AS, Kongsgaten 36, 4001 STAVANGER. Post: Boks 64, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/52 47 11.	K. E. Frost, Stavanger Mynt og Antikk, Løkkeveien 28, 4000 STAVANGER. Tlf.: 04/52 23 41
VEST-auksjon R.H. Schiøde, Boks 1044, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/58 55 13	Orient Frimerker og Mynter, Langbryggen 11, 4800 Arendal, Tlf.: 041/23 255 - 94 266
Frimärkshuset AB S-793 01 Leksand, Sverige. Tlf.: 0247- 113 60	Filateli, Boks 6 Bestum, 0214 OSLO 2 Tlf.: 02/57 69 75.
Tore G. Solheim, Nordahl Brunsgrt. 3, Post: Boks 2662 St. H., 0131 OSLO 1. Tlf.: 02/20 30 83.	Anton Holmboe, Stensgt. 7, 0358 OSLO 3. Tlf. 02/69 40 40
Bryggen Mynt & Antikk, A.E. & G. Lüssenhop, Holmedalsgården, 5000 BERGEN. Tlf.: 05/31 47 36	Nira Frimerker, St. Mariestgt. 48, 1700 SARPSBORG Tlf.: 031/56 329.
F.C. Moldenhauer AS, Bergens Frimerkeforretning, Haakonsgt. 16, Bergen, Post: Boks 65, 5032 Minde. Tlf.: 05/ 23 08 05.	Sørlandets Frimerke- og Myntsentor AS, Dronningens gt. 24b, Post: Boks 768, 4601 Kristiansand S. Tlf.: 042/26 902.
K. E. Løvås, Olav Nilssons gt. 6, 4000 STAVANGER.	Norfrim, Bjaaland & Sæther, Post: Boks 5606 Briskeby, 0209 Oslo 2

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)





Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos



HANDLERFORENINGENS medlemmer

T. Tvedte A/S,

Skjoldenvn. 17, Post: Boks 445, 5501 Haugesund.
Tlf.: 047/21 266

Bengt Lilja Frimærksauktioner AB,

Stora Nygatan 31, S-211 37 Malmö, Sverige.
Tlf.: 095 46 40/23 62 40

Engers Frimerker,

Post: Boks 15, 2824 Redalen.
Tlf.: 061/81 555.

Tobakk og Frimerkecenteret,

Barthold Jønsen, Øvre Langgt. 49,
Post: Boks 471, 3101 Tønsberg. Tlf.: 033/16 663.

Den Norske Frimerkeforretningen AS,

Boks 33, 3408 Tranby, Tlf.: 03/85 02 37

Telemark Hobby & Kunst,

Prinsessegt. 14, Post: Boks 355, 3701 Skien,
Tlf.: 035/27 354.

Wennergren-Cappelen AS,

Nedre Vollgt. 9, Post: Boks 738 Sentrum, 0105 Oslo 1.
Tlf.: 02/42 86 10.

Ceta,

Tore Clason, Rådhusgt. 9, 3200 SANDEFJORD.
Tlf.: 034/62 630.

ST-Frimerker,

Kirkegt. 1, Post: Boks 389, 4301 SANDNES.
Tlf.: 04/62 33 32

Kjøll Germeten AS

Elisenbergvn. 19, Oslo 2. Post: Boks 3088 Elisenberg,
0207 Oslo 2. Telf.: 02/44 19 14.

Skien Mynt & Frimerkehandel

Telemarksgt. 22, Post: Boks 322, 3701 Skien
Telefon 035/20 615

Magne Hogneland AS-Skanfil

Flotmyrgt. 173, Post: Boks 1529 Risøy, 5501 Haugesund.
Tlf.: 047/ 29 340

Hamar Mynt- og Frimerkeforretning Mynt Mart'n

Håkon M. Hansen, Boks 195, 2301 Hamar. Tlf.: 065/22 818

Chr. Winther-Sørensen AS

Boks 83, 1371 Asker.
Tlf.: 02/78 26 31

Norsk FDC-service AS,

Boks 109, 4601 Kristiansand S.

Frimerkehuset AS

Vestre Skostredet 6, Post: Boks 258 5001 Bergen
Tlf. 05/31 44 20.

Kristiansen og Brunsæl Frimerkeforretning,

Thv. Meyersgt. 47, Oslo 5. Tlf.: 02/37 79 63 Post: Boks
2041 Grünerløkka, 0505 Oslo 5. Tlf.: 02/26 28 72

Frimerkehjørnet,

Kjøll W. Solheim, Ullevålsveien 16a, Post: Boks 2616
St.H., 0131 Oslo 1, Tlf.: 02/69 47 21

Dano Frimerkeauksjoner,

Frank Ariansen Sandesundvn. 14,
Post: Boks: 203, 1701 Sarpsborg. Tlf.: 031/51 041.

Aarhus Frimærkehandel I/S,

Bruunsgade 42, DK-8000 Aarhus C, Danmark,
Tlf.: Danmark 095456/12 52 88



NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)



PHILAKOREA 84 i Seoul 22.—31. oktober:

En vel planlagt og godt gjennomført utstilling

Av E.S.

Det hevdes med bestemt at «Når det regner på presten, så drypper det på klokkeren». Dette rant oss i hu ved ankomsten til Sør-Koreas hovedstad Seoul da vi elegant ble loset gjennom immigrasjonskontroll, tollundersøkelser osv. av en noenlunde engelsktalende koreaner, ble overtatt av et par andre i en ny mottagelses-komité, satt i en bil og raskest mulig kjørt direkte til hotellet i utkanten av byen. Undertegnede hadde ingen tro på at denne smidige og raske gjennomkjøringen skjedde til ære for en skarpe tidsskrift-redaktør fra Norge, Nei, det var nok vår reisefelle Frantz G. Moldenhauer jr's internasjonale ry og hans egenskap som norsk kommisjonær for den internasjonale frimerkeutstillingen PHILAKOREA 84 som medførte slik særbehandling.

Og så lenge han fikk slik overveldende mottagelse, fulgte undertegnede automatisk med på kjøpet.

Nå, selv om dette var imponerende nok, var det mangt annet som imponerte ved denne utstillingen og arrangementer rundt den. Bl.a.

kunne en fastslå at sør-koreanerne var meget dyktige utstillingsarrangører, med en effektivitet og en «stå-på»-ånd som det bare var å gi seg over for. På de etter hvert mange internasjonale utstillinger vi har besøkt, har vi aldri tidligere funnet en så strømlinjeformet organisasjon og en så vel planlagt avvikling av arrangementet. Alt var lagt vel til rette for at utstillingen og arrangementene rundt den skulle gå knirkefritt. Og det gjorde det. Har alle i Sør-Korea like stort organisasjonstalent som de som sto bak PHILAKOREA, lover det f.eks. godt for avviklingen av de olympiske sommerleker i Seoul i 1988!

3 000 rammer

PHILAKOREA 84 fant sted i det store Korea Exhibition Center, til daglig kalt KOEX, i dagene 22.—31. oktober. Anledningen var 100-årsjubileet for opprettelsen av den moderne postadministrasjonen og for innførelsen av frimerket i Korea. Arrangementet fant sted i regi av Samferdselsdepartementet i den koreanske republikken og det koreanske filateliforbundet — og med både FIP og den inter-asiatiske filateliorganisasjonen FIAP som sponserer.

Utstillingen omfattet ca. 3 000 rammer, foruten at et

stort antall handlere og postforvaltninger deltok med egne stands. Det vil føre for langt å gi noen inngående vurdering av alt det flotte en slik utstilling bød på av filatelistiske lekkerbiskener.

Det ble vist 580 samlinger, foruten 120 objekter i litteraturklassen. Som naturlig var, dominerte samlingene fra de asiatiske landene. Svært mange av samlingene, tilsammen ca. 230, kom direkte fra AUSIPEX 84 i Australia, hvor de var blitt bedømt bare tre uker tidligere. Men etter hva vi fikk å vite var juryen helt annerledes sammensatt enn i Australia, og med en rekke nye navn i sin midte. Resultatene var med andre ord ikke gitt på forhånd.

Seks nordmenn

Det deltok tilsammen seks norske samlinger i de åpne konkurranseklassene, foruten en i litteraturklassen. Disse kom fra det med stor heder, til tross for at Norge ikke hadde med noen jury-medlemmer.

F. C. Moldenhauer jr. og Paul H. Jensen fikk begge gull-medalje for sine samlinger, Moldenhauer for «Norge 1845—1880» og Jensen for «Tsjekkoslovakias posthistorie 1499—1850».

Moldenhauer fikk sin gull-medalje til tross for at det jo manglet en hel ramme (15

blad) i hans samling, — blad som forsvant sporløst under AUSIPEX i Australia.

I FIP Championship-klassen deltok det ni samlinger, derav en eneste skandinav, Christian Andersen fra Danmark. Fra denne klassen utpekes den ene som tildeles Grand Prix d'Honneur, og mange håpet jo at den gode Christian nå skulle få dette gjeve troféet, men den gang ei. Det tilfalt sveitseren Gerhard Blank for samlingen «Chiles klassiske utgaver fra 1853—66».

I Æresklasse deltok tre samlinger, og den ene her tilhørte Rolf Gummesson fra Sverige. Han fikk en spesiell ærespris for sin samling «Finland 1866».

Grand Prix International

gikk til Peng Hian Tay fra Singapore for en posthistorisk samling Straits Settlements 1866—1899, mens Grand Prix National gikk til Ichiro Kondoh fra Japan for samlingen klassisk Korea.

I den mannsterke juryen deltok forøvrig en skandinav, Börje Wallberg fra Sverige, som vel er litt av en Korea-spesialist. Han dømte, sammen med tre koreanske filatelister, den nasjonale klassen under utstillingen!

Omfattende program

Nå, det var ikke bare frimerker det dreide seg om under PHILAKOREA. Man hadde lagt opp til et omfattende program for de mange tilreisende gjester, og igjen lyktes det undertegnende å

få ta del i noe av det som egentlig bare var tiltenkt kommisjonærer og jury-folk, takket være Moldenhauers medvirkning.

Korea har en 5 000-årig unik kulturell bakgrunn, noe som gjenspeiles i de mange palasser, helligdommer, haver, pagoder og templer man finner landet over.

I moderne tid kjenner vi landet fra japansk overherredømme inntil 1945— da Korea ble frigitt i og med Japans kapitulasjon — og den «midlertidige» delingen i to soner, hvor Sovjet besatte den nordlige og USA den sørlige. Demarkasjonslinjen ble trukket langs den 38. breddegrad. Så fikk vi Korea-krigen i årene 1950—53 da tropper fra nord angrep over demar-



Eneste norske representant i Seoul under PHILAKOREA, foruten NFT's utsendte, var gullmedalje-vinneren F. C. Moldenhauer jr., her avbildet foran utstillingshallen sammen med en farverik representant for vertslandet, Miss Choon Kyung Kang fra «Korea Philatelic Trade Co.».

kasjonslinjen, og fredsavtalen som delte landet mer permanent i to deler. I nord finner vi «Den Demokratiske Folkerepublikk Korea» og i syd «Republikken Korea». Koreakrigen førte til store ødeleggelser, bl.a. i Seoul. Til tross for disse og tidligere ødeleggelser, finner man — midt i en hektisk pulserende og moderne hovedstad, mellom skyskraperlignende bygninger og travle trafikk-årer, kulturelle minnesmerker som savner sin like.

Harmonisk

Det er sjelden man som her kan finne det gamle og det moderne så harmonisk side om side og hvor man kan glede seg like mye over begge deler.

«Seoul» er et koreansk ord, og betyr ganske enkelt «hovedstad». Her bor det syv-åtte millioner mennesker idag, hvor det bare for få tiår siden bodde hundretusener.

Fire av de gamle palassene fra Yi-dynastiet, med store haver holdt i hevd, finnes midt inne i det travle mylderet. Både Kyongbok-palasset og Changdok-palasset var med i sightseeing-opplegget fra arrangørenes side, foruten en tur til de østlige deler av landet med besøk i Kyongju — som var hovedstad i Shilla-kongedømmet på Cæsars tid. Her finner man også store gravhauger med minner fra en svunnen tid. Ikke rart UNESCO har utnevnt denne gamle byen til en av de ti historiske steder i verden.

PHILAKOREA ble avsluttet med Palmarés-bankett i The Little Angels Performing Arts Center, en enestående opplevelse i seg selv — med bl.a. en opptreden av «The Children's Folk Ballet of Korea» som kunne ta pusten fra noen og enhver — ja, vi har aldri sett noe så flott som dette. Her var det musi-



F. C. Moldenhauer ved den tomme rammen hvor de bladene i hans Norge-samling som forsvant i Australia, egentlig skulle ha stått.

kalitet, presisjon og glede fremvist av en stor gruppe barn, med en slik profesjonell dyktighet at det bare var å gi seg ende over.

Og så delte man ut de gjeveste troféene fra utstillingen.

Seremoniell

Vi startet vår beretning med å fortelle hvor raskt og elegant PHILAKOREA-funksjonærene fikk oss gjen-



Åpningen av PHILAKOREA foregikk bl.a. på den måten at åtte mann med saks samtidig klippet over en snor. I midten med lyst hår FIP-president Dvoracek.

nom klareringen på flyplassen. Vi glemte imidlertid å fortelle at man også rullet den røde løperen foran oss da vi gikk ut av flyet og inn i transitt-hallen! Riktignok den gale veien, — man rullet den *inn* rett foran bena våre! Det hadde seg nemlig slik at det flyet fra Korean Airways vi fulgte fra Tokyo til Seoul hadde andre celebre passasjerer enn oss, nemlig den tunisiske statsminister med stort følge. Etter landing fikk vi beskjed om bli i flyet en halv times tid, inntil man var ferdig med den offisielle mottagelsen for tuniseren, en mottagelse som foregikk med stor pomp og prakt inne i hallen. Da vi langt om lenge slapp ut fra flyet, var det hele over. Bare den røde løperen lå igjen, og den rullet man behendig inn foran oss i samme tempo som vi klarte å følge på. Det var det...



Stramme vakter passet på ved inngangen til utstillingen, som var meget godt besøk.

Ved avreisen fikk undertegnede nok en gang stifte bekjentskap med de gigantiske seremonier som ble utenlandske statsoverhoder til del: Da var det avskjeds-seremoni for presidenten for

Maldivene, som hadde vært på noen dagers besøk i Sør-Korea. Et par tusen nasjonalt kledte unge damer, orkestre, bevæpnet politi og jeg vet ikke hva, var møtt frem for å ta del i avskjeden —



Også handlere og flere postforvaltninger — ikke den norske — var sterkt representert på den første internasjonale frimerkeutstillingen i Sør-Korea.



PHILAKOREA 84 var et stort og flott arrangement, og det var lagt vekt på god plass, godt lys (om enn med underlig lys-farve) og en vel planlagt utnyttelse av lokalene.

som pågikk i halvannen time og som gjorde at all innsjekking på flyplassen ble stoppet opp «av sikkerhetsgrunner». Ventetiden ble lang, men endelig kom statsoverhodet seg avgårde, deltagerne i seremonien ut til ventende busser — og aktiviteten på flyplassen kunne gå

som normalt igjen. Da hadde vi ventet i over tre timer!

PHILAKOREA 84 var en opplevelse, uten tvil. Vi møtte et smilende og hjelpsomt folk, hyggelige og dyktige funksjonærer — og hadde opplevelser det ikke er mange forunt å få. For alt

dette er det grunn til å takke på det hjerteligste.

Så står bare resultatlisten for de norske deltagerne igjen:

Gullmedalje:
F. C. Moldenhauer jr. for samlingen «Norge 1845—1880»

Be om vår siste

SALGSKATALOG

som inneholder en mengde gode tilbud på
FRIMERKER OG FRIMERKEUTSTYR



ODD F. MOE Postordre og direkte salg

FRIMERKER
OG FILATELISTARTIKLER

POSTBOKS 207 - 1301 SANDVIKA



LEUCHTTURM ARTIKLER

Paul H. Jensen for samlingen «Tsjekkoslovakia Post-historie 1499—1850»

Stor sølv:

Agnar Presterud, for samlingen «Russland 1857—1933»
Einar Østvold, for samlingen «Førsteflyvninger fra Bri-

tish Commonwealth 1810—1928»
Johnny E. Pedersen, for samlingen «Norsk luftpost 1920—1945»

Liten sølv:

Einar Østvold, for samlingen «Førsteflyvninger fra Bri-

tish Commonwealth 1929—1939»

LITTERATURKLASSEN:

Stor sølvmedalje:

Kr. Wilhelmsen, for boken «The Classic Forgeries of Japan»



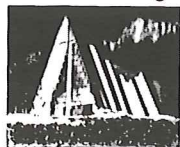
De mange representanter fra hele verden som var møtt frem til PHILAKOREA fikk bli med på besøk også til kultur-skattene koreanerne med rette er så stolte av. Her er det Kyongbok-palasset som har fått besøk av jury og kommisjonærer, for anledningen iført drakter som brukes ved bl.a. bryllups-seremonier. I forreste rekke, til høyre for midten, skimter vi FIP-president Ladislav Dvoracek.

BLI MED PÅ VÅRAUKSJONEN

Siste frist for innlevering til auksjonen

23. mars er 15. februar.

AUKSJON
NORD



Postboks 518
9001 Tromsø

Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 5):

Styrmannsposten i Innherredsruten 1925–1949

Av Tore Gjelsvik

De reisende postekspedisjonene ombord på norske skip har gjennomgående hatt en svært likeartet utvikling. Det har vært en oppbyggingsfase før postekspedisjonen er blitt etablert, det har vært en videre utvikling, stabilisering, nedbygging og til slutt avvikling. Men når den reisende postekspedisjonen er blitt nedlagt, har det vanligvis ikke vært slutt på posttransporten med skipene. Posten har bare gått på en annen måte enn tidligere.

En vanlig overgangsordning har gjerne vært en periode med *styrmannspost* eller *skipspost*, før posten til slutt har gått over til å bli behandlet som vanlig fraktgods.

«Kong Oscar» og «Stenkjær» får styrmannspost

Innherads Postekspedisjon er et typisk eksempel på en reisende postekspedisjon som er blitt fulgt av en periode med styrmannspost. Etablering av styrmannspost på «Kong Oscar» og «Stenkjær» meldes faktisk i samme sirkulære [32] som nedleggelsen av postekspedisjonen pr. 1. mars 1925. Ikke lenge etterpå, i midten av mars, fikk skipene tilsendt 4-rings nummerstempler

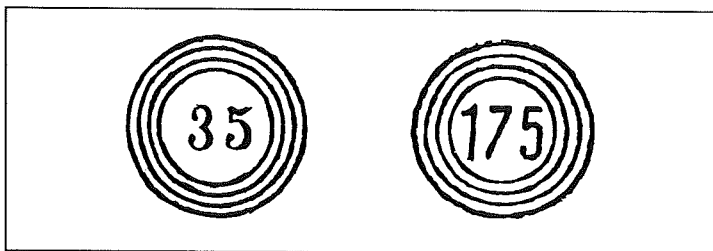


Fig 43. Nummerstempel 35 og 175, brukt på henholdsvis «Kong Oscar» og «Stenkjær». Fra forfatterens samling.

[26]. Styrmannen på «Kong Oscar» fikk nr. 35 i type III og hans kollega på «Stenkjær» nr. 175 i type II, Fig. 43. Stemplene ble begge sendt fra Oslo den 10. mars, og «Kong Oscar» bekreftet mottakelsen den 13. mars 1925 [26].

Nummerstemplene var i bruk på skipene i litt over elleve år, til de ble avløst av

nye stempler av type «kronet posthorn» i august 1936. De ble brukt på post som ble lagt i postkassen ombord eller levert til styrmannen eller noen annen av skipsmannskapet. Postmengden kan neppe ha vært overvettelses stor, for stemplene er ikke så lette å finne, spesielt ikke på brev. Fig. 44 viser nr. 35 i brevklipp og Fig. 45 nr. 175 i usedvanlig klart avtrykk på brev. Avtrykk av det sistnevnte nummerstempel er ofte svært uklare. Begge disse nummerstempler er bare kjent i svart farge.

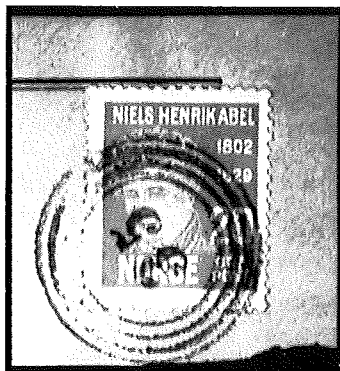


Fig. 44. Brevklipp stempellet på dampskipet «Kong Oscar» med 4-rings nummerstempel 35. Fra forfatterens samling.

Den siste Innherreds-damper

På slutten av 1920-tallet var både «Kong Oscar» og «Stenkjær» begynt å bli temmelig gamle. «Kong Oscar» hadde da vært i drift siden 1865, og «Stenkjær» siden 1878. Begge to gikk fortsatt jevnt og trutt i rutene, men det var åpenbart et behov for et nyere og mer moderne

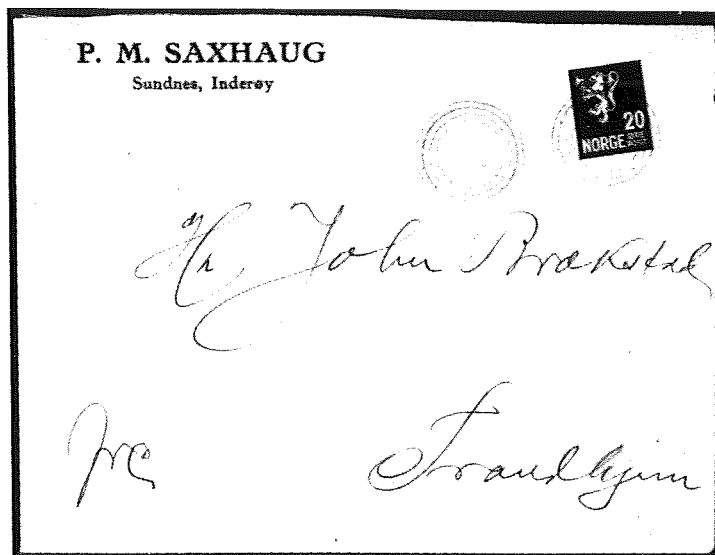


Fig. 45. Brev fra Sundnes til Trondhjem, postet og stemplet ombord på dampskipet «Stenkjær» med 4-rings nummerstempel 175. Fra Bjørn E. Bunæs sin samling.

skip. Indherreds Aktie-Dampskibsselskab bestilte derfor et nytt dampskip ved Trondhjems mekaniske Verksted A/S [4]. Det nye skipet ble levert i mars 1929, og ble gitt navnet «Innherred». Det var på 339 bruttotonn og 130,3 fot, hadde sertifikat for 245 passasjerer og gjorde tolv knop.

«Innherred» var et vakkert skip, Fig. 46, og ble straks satt i rute mellom Trondhjem og Steinkjer. Dette ble også skipets hovedrute i alle

de år det gikk for Indherreds Aktie-Dampskibsselskab. Noen ganger assisterte det i kystruten på Bergen og Stavanger, men for det meste var det nettopp Innherred som var arbeidsplassen for dampskipet «Innherred». Skipet holdt det gående til midten av 1950-tallet. Det ble da lagt i opplag, og i mars 1957 solgt til utlandet.

Også dampskipet «Innherred» fikk styrmannspost da det kom i fart i 1929, og fikk tildelt 4-rings nummerstem-

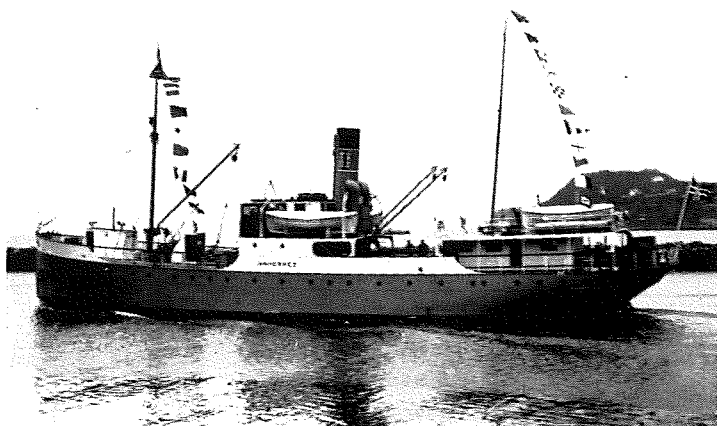


Fig. 46. Dampskipet «Innherred». Etter Olaf T. Engvig.

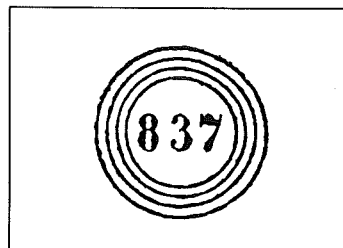


Fig. 47. Nummerstempel 837 brukt på dampskipet «Innherred». Etter Arne Tørud.

pel 837 i type III, Fig. 47. Heller ikke dette stempel hører til de som er lette å finne, og det var i bruk bare frem til august 1936. Fig. 48 viser et usedvanlig vakkert brev som har vært postlagt ombord i dampskipet «Innherred» og stemplet med 4-ringsstempelet 837. Bare svarte avtrykk er kjent av dette stempel.

Styrmannsposten får nye brevhusstempler

I 1932 bestemte Poststyret at nummerstemplene skulle byttes ut med navnestempler. En del forskjellige utførelser ble vurdert [33], men man gikk til slutt inn for den typen som senere har fått betegnelsen «kronet posthorn». Det første stempel av denne typen ble sendt ut til brevhuset FROLANDS VERK i mars 1934 [34].

Etter hvert kom turen også til de ambulerende brevhusene ombord på skipene. Innherredsdamperne «Innherred», «Kong Oscar» og «Stenkjær» fikk således alle tilsendt stempel av typen «kronet posthorn» i august 1936. Stemplene er vist i Fig. 49. Samtlige er bare kjent i svart farge.

De ambulerende brevhus på «Innherred», «Kong Oscar» og «Stenkjær» ble alle annonsert nedlagt i Postens sirkulære nr. 21 av 22. september 1949. Stemplene gikk

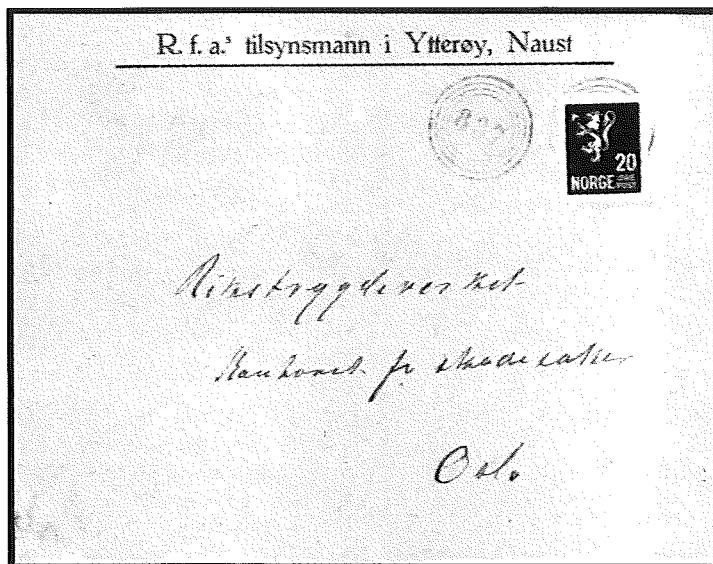


Fig. 48. Brev fra Naust til Oslo, postlagt og stemplet ombord på dampskipet «Innherred» med 4-rings nummerstempel 837. Fra Arne Tøruds samling.

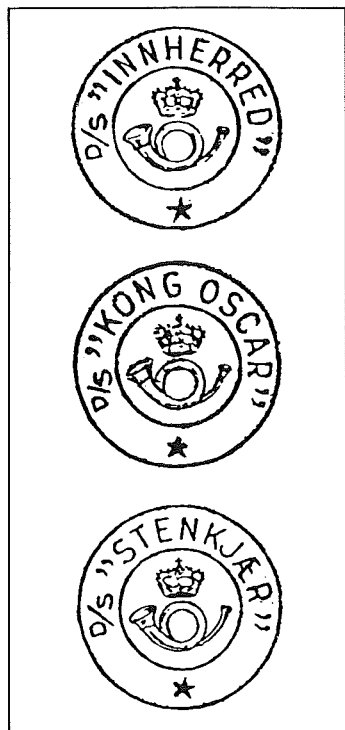


Fig. 49. Brevhusstempler av type «kronet posthorn», brukt ombord på dampskipene «Innherred», «Kong Oscar» og «Stenkjær». Fra forfatterens samling.

imidlertid i realiteten ut av bruk på litt forskjellige tidspunkter.

Det som var i bruk kortest tid av de tre, var det på dampskipet «Stenkjær». Dette skipet ble høsten 1939 rekvirert av det norske sjøforsvaret, og kom aldri mer i sivil tjeneste. Stempelet var følgelig bare i bruk i ca. tre

år fra august 1936 til litt ut på høsten 1939, og spesielt på brev er stempelavtrykk meget sjeldne, Fig. 50. Det daterbare registrerte materiale dekker tiden fra 10. oktober 1936 til 26. mai 1939.

Dampskipet «Kong Oscar» var i tjeneste mye lengere enn «Stenkjær», og avtrykk av «kronet posthorn» — stempelet til «Kong Oscar» er mye lettere å finne. Pene brev, Fig. 51, ser man imidlertid ikke hver dag. Pene avtrykk av «kronet posthorn» «Kong Oscar» er i det hele tatt vanskelig å finne.

Ifølge rutebøkene gikk «Kong Oscar» ut av rutefart pr. 1. mai 1949. Ifølge høstruten 1948 skulle «Kong Oscar» gjøre en tur på Innherred pr. uke, men trafikken var allerede da så redusert at ett skip makelig kunne gjøre samtlige av de oppsatte turer. «Kong Oscar» har derfor i realiteten fungert som innbytter og reserve for dampskipet «Innherred». Daterbart filatelistisk materiale fra denne tiden er vanskelig å finne, da man stort sett var sluttet med turstempling på baksiden av brevene. Sikker

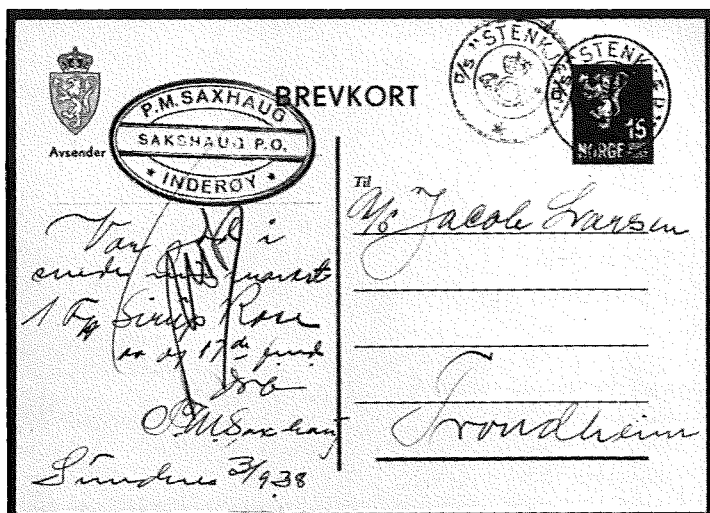


Fig. 50. Brevkort fra Sundnes til Trondheim, postlagt og stemplet ombord på dampskipet «Stenkjær» med brevhusstempel «kronet posthorn». Fra forfatterens samling.



Fig. 51. Brev fra Verrastranda til Trondheim, postlagt og stemplet ombord på dampskipet «Kong Oscar» med brevhusstempel «kronet posthorn». Fra forfatterens samling.

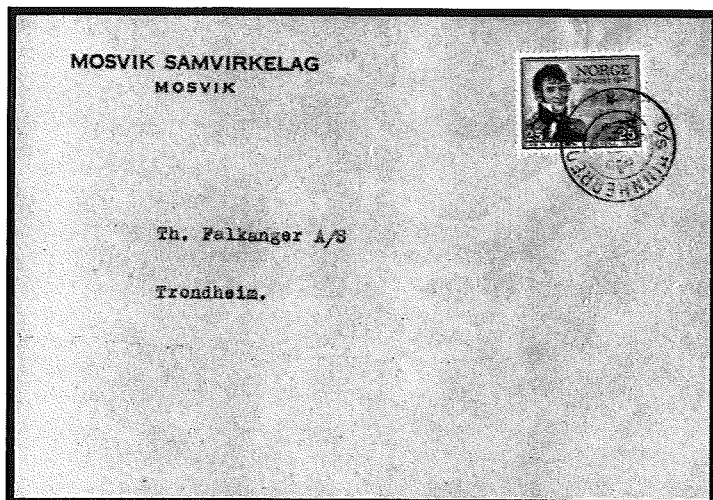


Fig. 52. Brev fra Mosvik til Trondheim, postlagt og stemplet ombord på dampskipet «Innherred» med brevhusstempel «kronet posthorn». Fra forfatterens samling.

bruk av «kronet posthorn» på «Kong Oscar» har man til slutten av april 1947, men det er sannsynlig at stempelet var i bruk til høsten 1948.

«Kronet posthorn»-stempelet til dampskipet «Innherred» er naturligvis det som har vært i bruk lengst av de tre. Noe lett å finne er ikke

dette heller, særlig ikke på brev, Fig. 52. Sikker bruk er konstatert opp til 24. april 1948. I Rutebok for Norge er rute 670 på Innherred oppført som postførende frem til høstruten av 5. september 1949, så trolig var «kronet posthorn»-stempelet D/S INNHERRED i bruk helt

frem til denne dato. Nedleggelsen av brevhuset på dampskipet «Innherred» ble som tidligere nevnt annonsert i sirkulære av 22. september 1949. I dette tilfellet er det en klar overensstemmelse mellom meldingen og de faktiske forhold.

Slutten for passasjerruten på Innherred

Ytterligere ett dampskip kom i fart på den indre del av Trondheimsfjorden før styrmannspostperioden løp ut. En gang på slutten av 1947 ble dampskipet «Nordwall» innkjøpt av Skibs-A/S Trik, og satt i rute mellom Levanger og Trondheim som erstatter for dampskipet «Værdalen». «Nordwall» ble i 1949 døpt om til «Levanger» (Nr. 2). Det gikk i fart på fjorden til 1955.

«Levanger» (Nr. 2) kom for sent til å få styrmanns-post ombord, og fikk aldri føre postflagg. Senere kom det ytterligere to lokalskip på den indre fjord, motorskipet «Aalfjord» og motorskipet «Steinkjer». Ingen av disse førte post, annet enn i form av sekkepost som fraktgods. Den 12. september 1974 gikk «Steinkjer» den siste turen i passasjerruten mellom Trondheim og Steinkjer. Det var definitivt slutt på mulighetene for å sende skipspost på Innherredsfjorden.

(Fortsettes)

Referanser:

32. Cirkulære fra Poststyret, Nr. 8 av 5. mars 1925.
33. Anders Langangen: *Forskjellige forslag til brevhusstempler*. Norsk Filatelistisk Tidsskrift nr. 3, 1984.
34. Bjørn E. Bunæs: *Fortegnelse over poststempler med «kronet posthorn»*, 1976.

Norsk postkontroll 1945/46

Av John Torstad

Umiddelbart etter den tyske kapitulasjon 8. mai 1945, ble det iverksatt postkontrollkontorer i fire norske byer.

Det var:

Kontrollkontor nr. 1 i Oslo

Kontrollkontor nr. 2

i Stavanger

Kontrollkontor nr. 3

i Trondheim og

Kontrollkontor nr. 4

i Tromsø.

Kontrollkontorenes funksjon var å overvåke post- og telegramkorrespondansen til

og fra utlandet. Kontorene var igjen delt inn i ulike avdelinger. En avdeling for kontroll av telegram, en for sivilpost, en for krigsfangepost etc.

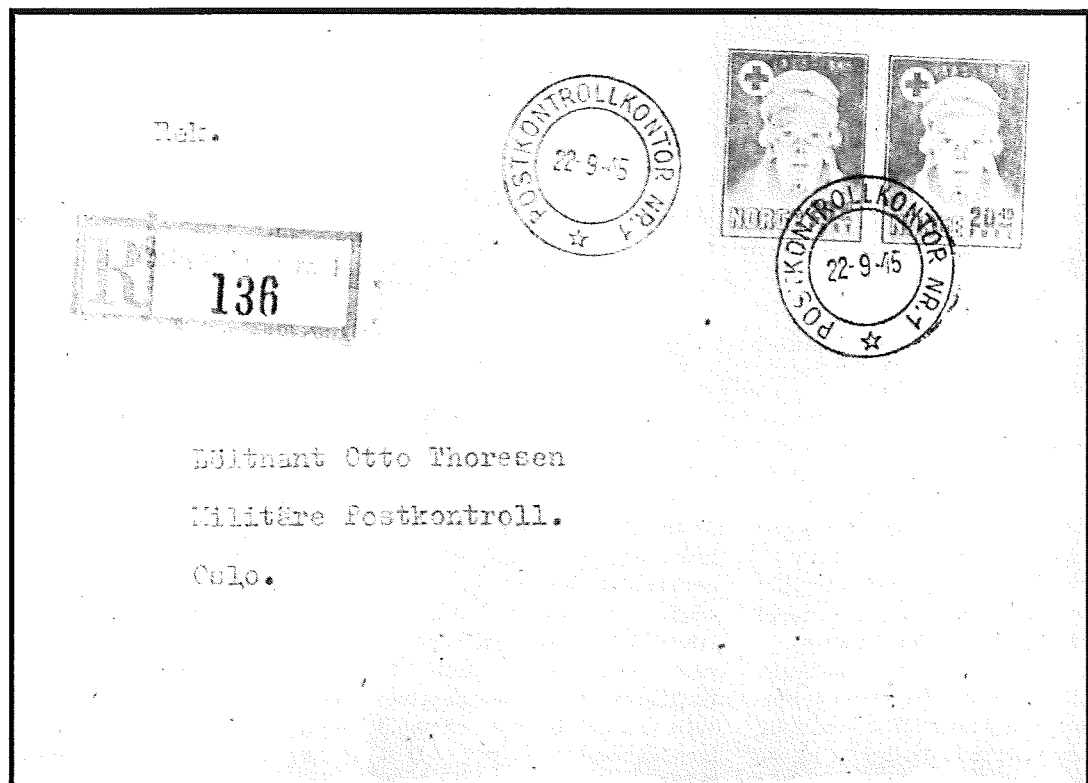
Postkontrollen med de allierte og nøytrale land ble opphevet fra 30/9 1945. Fra denne dato skulle bare post til og fra Japan, Tyskland og Østerrike kontrolleres. I melding om Postverkets virksomhet 1946 opplyses det: «Den militære postkontroll ble lagt ned fra 1. mai 1946.»

Hvert kontrollkontor fikk tildelt egne lukkeremser, kontrollstempler etc. som ble påsatt de ulike sendinger

som ble kontrollert. Disse skal jeg ikke skrive om her, men ta for meg et stempel benyttet ved postkontrollkontor nr. 1 i Oslo.

Kontrollkontoret var først stasjonert i 4. etg. i den gamle Oslo Postgård i Dronningensgt. 15, der man overtok flere kontorer etter den tidligere tyske sensur. I en tid var kontoret stasjonert i Viktoriagården i Rådhusgaten og i Krigsskolen i Tollbugaten. Kontoret arbeidet etter direktiver fra Postverket og militære myndigheter, og var betjent av norske posttjenestemenn.

Et ukjent antall stempler



«POSTKONTROLLKONTOR NR. 1» har vært i bruk. Postdirektoratet melder på forespørsel at stemplene er gravert i Norge av M. Rui og ett av disse sees, ifølge leverandørens prøvetrykk, å være levert i juni måned 1945. Stempelet er et vanlig toringsstempel med diameter på 26 mm og med tekst POSTKONTROLLKONTOR NR. 1 og åpen stjerne. Fra Postdirektoratet opplyses det, etter opplysninger innhentet fra en av dem som tjenestegjorde ved kontoret, at stemplene har vært benyttet til vanlige sendinger foruten på de fleste postsendinger som ble sensurert.

Jeg har gjennomgått en stor mengde brev fra postkontrollen i denne tidsperioden, men har hittil ikke registrert stemplene brukt som sensur/kontrollstempler. Men stempelet er ofte brukt på såkalt «filatelistisk laget post», deriblant rekommanderte brev med blanko Rek. etikett påsatt gummistempel i blått «Postkontrollkontor nr. 1» (se illustrasjon).

Etter at kontrollkontoret ble lagt ned 1. mai 1946, ble alt utstyr tilhørende kontoret pakket, forseglet og lagret som beredskap for eventuelt senere bruk.

Derfor appellerer jeg til leserne om hjelp til å finne ut om stempelet virkelig ble brukt på kontrollerte sendinger. Hvis noen skulle ha dokumentasjon på dette ved postgåtte sendinger etc., vil jeg sette pris på å få dette til gjennomsyn, eller få tilsendt en god fotokopi.

På filatelistisk lagde brev er stempelet registrert brukt fra september 1945 til og med 30. april 1946.

Henvelender til:

John Torstad,
Bergsgang, 2372 BRØTTUM.

Frimärkshuset er tilbake på svenske hender

Stanley Gibbons Ltd. i London — som er hovedaksjonær i Frimärkshuset AB — har besluttet å avvikle deler av sitt utenlandsgasjement. I forbindelse med dette har de svenske aksjeeierne Borys Rafalowicz, Bo Follin og Bo Törnblom overtatt alle Stanley Gibbons aksjer i Frimärkshuset AB.

Frimärkshuset har i de senere år hatt en meget sterk ekspansjon, fremfor alt i auksjons- og nyhetsavdelingene. Frimärkshusets totale omsetning er på ca. 30 millioner kroner, hvorav auksjons-

og filatelivirksomheten svarer for ca. 20 millioner.

I forbindelse med aksjeovertagelsen har eierne, for bedre å kunne betjene kundene, besluttet å dele opp firmaet i to grener. Det blir en filatelistisk seksjon som omfatter filateli- og auksjonsvirksomheten, og en nyhets- og grossistavdeling med grossist-, forlags-, nyhets- og agenturvirksomhet med sete i Leksand. Ansvarsområdene deles slik at Borys Rafalowicz får ansvar for den førstnevnte delen av virksomheten og Bo Follin for den sistnevnte.

Samarbeid mellom Crown Agents og Stanley Gibbons

The Crown Agents og Stanley Gibbons inngår et nærmere samarbeid for å koordinere endel av deres aktiviteter vedrørende nye frimerkeutgaver. I Storbritannia vil Crown Agents operasjonene ivaretas av et nytt firma, «Crown Agents Stamp Company», med 60 % av aksjene på Crown Agents hender og 40 % hos Stanley Gibbons Holdings PLC. I Nord-Amerika skal Stanley Gibbons overta 49 % av Crown Agent's lokale markedsfø-

ringsselskap, «Crown Agents Philatelic Corporation», og fortsetter sitt arbeid ved New York «StanGib»-kontor ved siden av CAPC's aktiviteter.

Med unntak fra Nord-Amerika blir alle Crown Agent's frimerkeaffærer håndtert fra Storbritannia. Crown Agents planlegger, utgir og markedsfører frimerker fra ca. 40 oversjøiske postforvaltninger, hovedsakelig samveldeland.

Unike norske frimerker forsvunnet i Melbourne

Deler av Moldenhauers Norge-samling borte

I reportasjen fra AUSIPEX 84 i Melbourne ble det kort nevnt at atskillig tid gikk med til å etter-søke en manglende ramme fra F. C. Moldenhauer jr.'s Norgessamling. Ettersom det nå synes å være klart at disse 15 albumbladene ikke kommer til rette, og ventelig aldri vil bli funnet, er det på tide å omtale de nærmere omstendigheter ved denne uhyre kjedelige saken.

De norske eksponatene til AUSIPEX 84 ble kontrollert og pakket i en samle koffert i Oslo, og så sendt med flyfrakt til Melbourne. Da undertegnede ankom Melbourne noen dager før utstillingen åpnet, var kofferten ankommet og åpnet og samlingene montert. Ettersom jeg som dommer arbeidet i en annen seksjon av utstillingen, var det ikke før mandagen etter åpningen at jeg oppdaget at den siste ramme på Moldenhauers eksponat manglet i rammen — rammen var ganske enkelt tom.

Som eneste norske representant på AUSIPEX 84 (Moldenhauer var selv kommisjonær, men ikke tilstede) tok jeg dette øyeblikkelig opp med utstillingsledelsen, og leverte inn en skriftlig klage. Jeg undersøkte hos teknisk

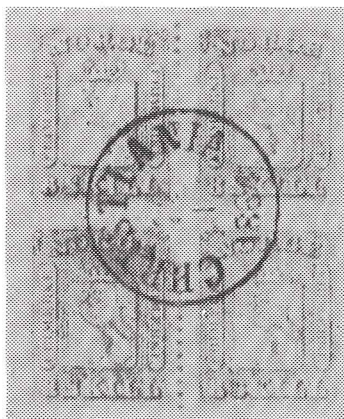
komité's oppsetningsgruppe, som overhodet ikke var klar over at det manglet en ramme. Vi gikk gjennom alle de tomme rammekonvoluttene, og fant bare syv for Moldenhauer; ikke åtte som var sendt. De konvoluttene som skulle brukes videre i Seoul for PHILAKOREA, manglet også for dette eksponatet. Det var da grunnlag for å tro at både den siste konvolutt og konvoluttene for PHILAKOREA var for-

lagt sammen — eller var blitt borte sammen.

I transportkofferten var det innlagt en nøyaktig innholdsfortegnelse over samlingene samt over samlingenes innhold. Det viste seg at utstillingskomiteen overhodet ikke hadde sjekket de innkomne samlingene, og heller ikke gjort noen anmerkning om at det manglet en del av Moldenhauers eksponat. Jeg fikk nærmest den beskjed at hvis ikke bladene



Eneste kjente stemplede fireblokk (på brevstykke) av 2 skill våpen 1863, stemplet Christiania 8/11-1865. Med på arket som forsvant var også tre vannrette par og to loddrette par.



Eneste kjente stemplede fi-reblokk av 8 skill våpen 1863, stemplet Christiania 22/1 1864, som er forsvunnet sammen med resten av merkene på arket, firestrip på brev-stykke, et loddrett par og seks vannrette par.

var der, var det fordi jeg ikke hadde sendt dem, og at det ikke var deres jobb å sjekke hva de fikk inn. Etter-som jeg selv hadde stått for pakking og kontroll sammen med to andre i mitt firma, syntes jeg jo at dette var en litt kjedelig innstilling. Det ble satt i gang en slags etter-søkning på utstillingsområ-det og oppbevaringsrommet, uten at noe kom til rette. Det var umulig å få en skriftlig uttalelse om utstillingens ru-tiner og deres sikkerhetskonn-troller, og bortsett fra at om-rådet var fullt av politifolk, lot det rett og slett til at det ikke var noen rutiner i det hele tatt. For ordens skyld foretok jeg derfor en anmel-delse av forholdet til politiet på utstillingen, som lovet å foreta en etterforskning. Jeg underrettet også telefonisk eieren om forholdet, og ba ham ta opp saken med sitt forsikringsselskap.

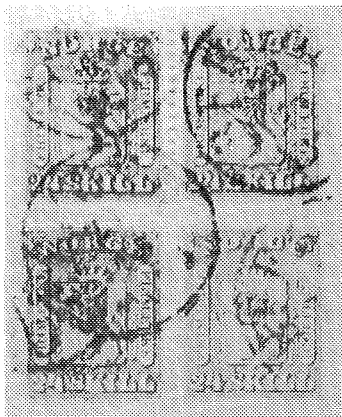
Transportkofferten var låst med to solide henge-låser. Nøklene til disse ble sendt atskilt fra kofferten, men sammen med fraktdo-



Unike prøvetrykk 4 skill våpen 1863, utagget i rosa og blå farve, samt utagget feilfri seks-blokk av 4 skill våpen 1863, største kjente enhet og eneste perfekte blokk fra arket som Bergens Filatelist-Klub delte opp (garanti J. Jellestad), var blant de ting som forsvant.

kumentene, som etter spedi-tørens utsagn var vanlig ru-tine og et krav fra fraktføre-ren. British Airways, som foretok transporten, har skrift-lig bekreftet at nøkler og kof-fert ble holdt fysisk langt fra hverandre under transpor-ten, og at de bare kom sam-men igjen ved utleveringen til utstillingens representan-ter på flyplassen i Mel-bourne. Lederen for oppset-

ningen sa at da kofferten kom til ham, var nøklene fes-tet til håndtaket. Men jeg fikk aldri høre hvem som hadde hentet kofferten på flyplassen og fått utlevert nøklene. Og jeg fikk heller aldri noen forklaring på hvorfor ikke innholdet ble sjekket ved ankomst og hvorfor jeg ikke ble under-rettet om mangelen før jeg selv oppdaget dette.



Den ene av to kjente stemplede fireblokker av 24 skill våpen 1863, stemplet Bergen 23/10 1877, er forsvunnet. Med på arket var også vannrett trestripe og fire vannrette par, alle med enningsstempler.

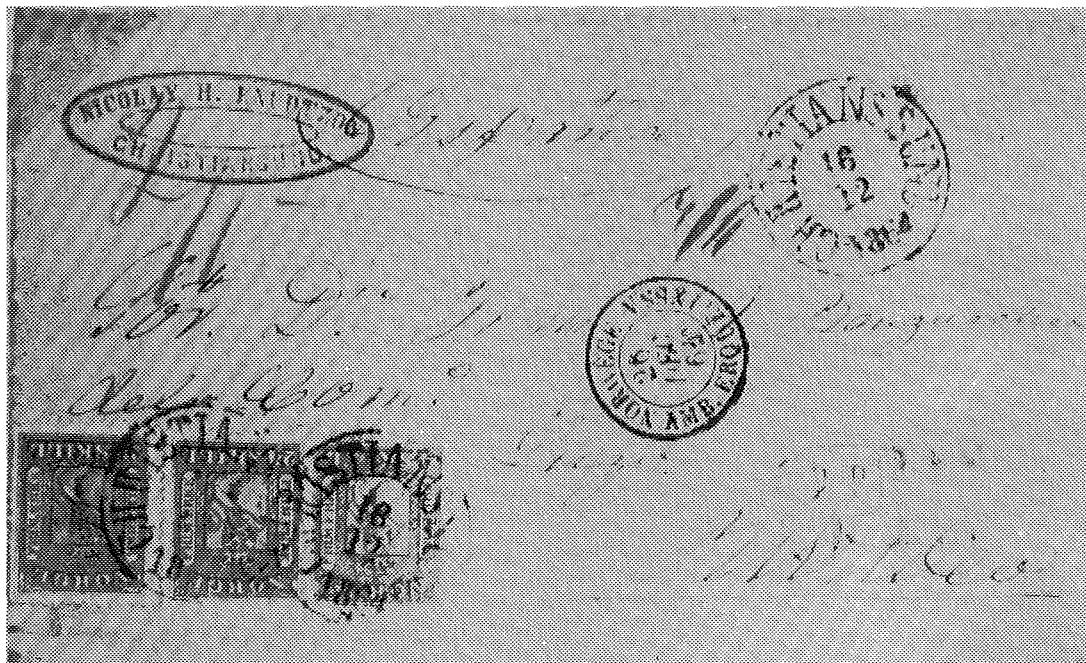
Det er mange ubesvarte spørsmål i denne saken. Det er mulig at det kan ha vært en glipp i flyselskapets rutine underveis, slik at uvedkommende kan ha kommet



Sekser-blokk av 3 skill våpen 1863, som er største kjente stemplede blokk, stemplet Arendal 20/3 1868, forsvant også. Med på samme ark var også loddrett og vannrett trestripe, et par og brevstykke med par + 8 skill 8.

til kofferten. Men i så fall, hvorfor var da bare én pose borte, og en som lå underst i en bunt med Korea-posene un-

der? Det viste seg nemlig senere — etter at utstillingen var lukket og samlingene pakket for videre sending til



Eneste registrerte brev til Spania med 52 skill våpen 1863, frankert med par av 24 skill og single 4 skill våpen 1863, stemplet Christianssund 16/12 1864, sendt til Rivadeo, Spania, er også blant de forsvunne objektene.

Korea, at Korea-konvoluttene var funnet likevel.

Så det er mulighet for at den manglende konvolutten kan ha ligget sammen med Korea-posene, og så «forsvunnet» i oppbevaringsrommet. Det er også en mulighet for at den har kommet løs fra de andre og så forsvunnet i «søpla». Men det lyder alt sammen litt utrolig. Det eneste som foreligger av dokumentasjon — hvis man

kan kalle det det, er at de som satte opp samlingen i rammene hadde bemerket at det bare var til syv rammer, ikke åtte. Noen skriftlig rapport forelå ikke, og det ble ikke gjort noe fra oppsetningsledelsen for å undersøke forholdene nærmere.

For meg var hovedinntrykket at det var en slapphet og mangel på rutiner som var rett og slett utrolig. Dette sto i skarp kontrast til

de mange gode arrangementene og den fine organisasjonen som ellers preget utstillingen. Det var også utrolig vanskelig å få kontakt med de ansvarlige for oppsetningen, og også omtrent umulig å få dem til å ta saken alvorlig før jeg gikk til politiet. Jeg deltok i nedmonteringen av samlingene, og fant ut at nå var rutiner og sikkerhet innskjerpet, foruten at alle eksponater ble kontrollert og

Innholdet av ramme 1710 Ausipex 84 - 15 albumblad

1. Brev til Bristol, frankert med 3 sk. Oscar og 4 stk. 8 sk. Oscar = 35 skill. Samtlige merker avstemplet 10 strek riststempel (Sandø Sund risten) og sidestemplet Sandø Sund 7/9-1868.
2. Brev til Glasgow med 3 sk. Oscar og trestripe + enkelt 8 skill Oscar = 35 skill, merker avstemplet Sandø Sund 4/10-1859, sidestempel rød London Paid og Hamburg Paid.
3. Unike prøvetrykk 4 skill våpen 1863 — utagget i rosa og blå farge samt utagget feilfri 6-blokk av 4 skill våpen 1863 — største kjente enhet, og eneste perfekte blokk fra arket som Bergens Filatelist-Klub delte opp. Garanti J. Jellestad.
4. 2 skill våpen 1863 — eneste kjente stemplede fire-blokk (på brevstykke) stpl. Christiania 8/11-1865 samt 3 vannrette par og to loddrette par.
5. 2 skill våpen 1863 — enkeltmerke på trykksak til Åsgårdstrand, stemplet Christiania 6/7-1866. Brev med par av 2 skill våpen til Trøgstad stemplet Christiania 12/2-1865 og sidestemplet rød Christiania Bypost samme dato.
6. Brev med 2 par 2 skill våpen til Porsgrund stemplet Christiania 19/5-1866 på hvert merke.
7. 3 skill våpen 1863. Største kjente stemplede blokk — 6 blokk — stemplet Arendal 20/3-1868, samt loddrett og vannrett trestripe, et par og brevstykke med par + 8 skill 8.
8. 4 skill og 8 skill våpen 1863 på brev til Altona — stemplet Aalesund 27/3-1867 og sidestemplet ovalt Altona Schiffsbrief samt svart ank. stpl. Altona 3/4-1867.
9. Brev med 4 skill våpen 1863 i 5-blokk til Hamburg — unikat — stemplet Bergen 4/12-1865.
10. 8 skill våpen 1863 — eneste kjente stemplede fireblokk — Christiania 22/1-1864 samt firestrip på brevstykke, 1 loddrett og 6 vannrette par.
11. Brev med par 8 skill våpen (et merke defekt) til La Rochelle — stemplet St.P.A. Hamburg 24/4-1866. Unikat.
12. 24 skill våpen 1863 — den ene av to kjente stemplede fireblokker — stemplet Bergen 23/10-1877 samt vannrett trestripe og 4 vannrette par — alle med enringstempler.
13. Brev med 24 skill til Amsterdam, stemplet Arendal 29/8-1864.
14. Unikt trykksakbrev med 2 skill og 4 skill våpen 1863 til Egersund stemplet Christianssand 2/10-1865 (samlesending trykksaker iflg. innhold)
15. Eneste registrerte brev til Spania med 52 skill våpen 1863. Frankert med par 24 skill og single 4 skill våpen 1863 stemplet Christianssand 16/12-1864 — sendt til Rivadeo, Spania.



Brev med 4 skill og 8 skill våpen 1863 til Altona, stemplet Aalesund 27/3-1867 og sidestemplet ovalt Altona Schiffsbrief samt svart ankomststempel Altona 3/4 1867, er også blant de forsvunne objektene.

forseglet av representanter for tollvesenet. Men da var det jo litt sent.

De femten ark som er sporløst forsvunnet, inneholdt i det vesentlige objekter fra 1863/66-utgaven. En liste over disse og bilder av de savnete objektene er sendt ut til handlerforeninger og til Interpol, slik at det vil bli nær sagt umulig å omsette objektene på det åpne marked, hvis de skulle være stjålet. Det var flere unikater der, bl.a. den største kjente stemplete enhet av nr. 7. Likeledes to prøvetrykk av 4 skill i blå og i rosa farge, og en utagget 6-blokk av 4 skill. Og den eneste kjente brukte 4-blokk av 2 skill.

Dette er hardt slag for norsk filатели og særlig for eieren, F. C. Moldenhauer jr. Man må håpe at noe av dette materiellet kommer til rette en gang, men forløpig er dette håpet nokså tynt.

Paul H. Jensen



Brev med 4 skill våpen 1863 i 5-blokk til Hamburg, — unikat, — stemplet Bergen 4/12 1865, er også forsvunnet.

Bruk NFT's annonsører

nft

nytt om nye frimerker

Redigert av Knut Riiber

NORDEN

Danmark

24/1: Et frimerke i anledning av at det er 300 år siden opprettelsen av den tyske og franske



reformerte menighet i Danmark. Merket får pålydende kr. 2,80 og utgis i rød farve. Tegner har vært Mads Stage og

gravør Czeslaw Slania. Merket trykkes i stålstikk på fluorescerende papir.

Det var den 3. januar 1685 at Christian V underskrev privilegier som ga de reformerte rett til å utøve deres religion i Danmark og gjorde det mulig å opprette de reformerte menigheter i København. De reformerte, dvs. de protestanter som i Frankrike, Sveits, Nederland og deler av Tyskland hadde sluttet seg til Calvins reformasjon, hadde inntil da ikke rett til å utøve sin religion i det lutherske Danmark. Det var bl.a. på bakgrunn av at hugenottene jo lenge hadde vært utsatt for forfølgelse, og at det fantes en rekke slike flyktninger, man nå ga disse rett til fritt å oppholde seg i Danmark og ga dem religionsfrihet.

De reformerte fikk stor betydning i dansk kulturliv og handelshistorie.

Færøyene

4/2: Fire frimerker med motiver fra færøyske landskap utført av den engelske 1700-talls kunstneren Edward Dayes. Merkene er gravert av Czeslaw Slania og trykt i ståltrykk og offset av et hollandsk trykkeri. Merkene får pålydende 250 øre, 280 øre, 550 øre og 800 øre, og gjengir henholdsvis «Prospect av byen Torshavn og skansen», «Skælingsfjellet i Streymoy», «Utsikt mot nord fra høydene ved Torshavn» og «Rokkestenene i Eysturoy».

Det var i mai 1789 at en britisk ekspedisjon dro fra den skotske byen Leith for å besøke Orknøyene, Færøyene, Island og København. Ekspedisjonen ble ledet av den bare 22-årige John Thomas Stanley (1766—1850) — senere Sir John Stanley, første baron av Alderley. Han var eldste sønn av en av Englands rikeste menn, Sir John Thomas Stanley, 6. baronet av Alderley Park i Cheshire, og fikk



Færøysk landskap

den beste utdannelse en ung mann kunne få for penger.

Etter sin hjemkomst var han i syv år (1790—1796) medlem av parlamentet. I krigen mot Frankrike ble han major. I 1807 arvet han sin fars tittel.

Initiativet til ekspedisjonen skyldes Stanleys levende interesse for vitenskapelige oppdagelsesreiser. Ekspedisjonsdeltakerne beskrev i ord og tegninger reisen, og i årene etter hjemkomsten fikk to engelske kunstnere — Nicholas Poccock og Edward Dayes — til oppgave å lage en rekke malerier på grunnlag av disse forarbeidene. Dayes' landskaper på frimerkene er utført med pensel og penn, blekk og akvarellfarver.

Grønland

7/2: To nye frimerker i dagligserien med Dronning Margrethe som hovedmotiv, denne gang med pålydende kr. 2,80 og kr.

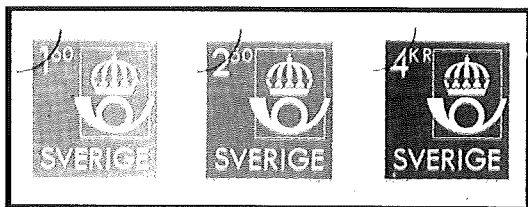
3,80. Farvene blir henholdsvis rød og blå. Tegning og gravyre er som før utført av Czeslaw Slania.



Sverige

24/1: Krone og posthorn i ny utgave på tre frimerker, pålydende kr. 1,60, kr. 2,50 og kr. 4,00. Merkene leveres tosidig tagget i ruller.

Postens emblem med krone og posthorn er et gammelt og velkjent symbol. Det har vært Postens kjennemerke siden midten av



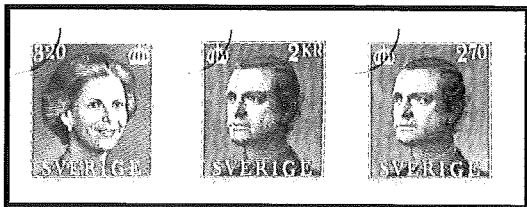
Postens emblem.

1600-tallet. Utformingen av emblemet har skiftet gjennom årene, og både i 1937 og i 1964 ble det «modernisert». Nå er det igjen revurdert, og denne gang er det to grafiske formgivere, Martin Gavler og Tommy Säflund, som har samarbeidet om en ny tidsmessig utforming. Forandringen innebærer særlig justeringer av formen på kronen og posthornet, men også den innbyrdes plasseringen. Gravør er Zlatko Jakus.

24/1: Tre frimerker med nye kongelige portretter, i valørene kr. 2.00, kr. 2.70 og kr. 3.20. De to første verdiene bærer kong Carl XVI Gustafs portrett, den siste Dronning Silvias.

Det er en av Sveriges beste portretttørere, John-Erik Franzén, som har laget utkastene til de nye kongelige frimerkene, mens Czesław Slania har utført gravityren.

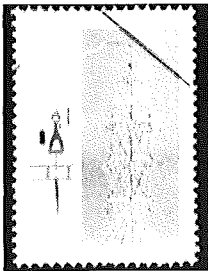
Merkene utgis i ruller med tosidig perforering. Merkene utgis i anledning portforhøyelse i Sverige den 3. desember 1984.



Kongelige portretter.

Åland

2/1: Et frimerke med en såkalt «midtsommarstång» som motiv. Merket har pålydende 1,50 mk, og er tegnet av Rolf Christianson. Det er trykt i firefarvet offset av Frenckellska Tryckeriet på fosforescerende, bestrøket papir.



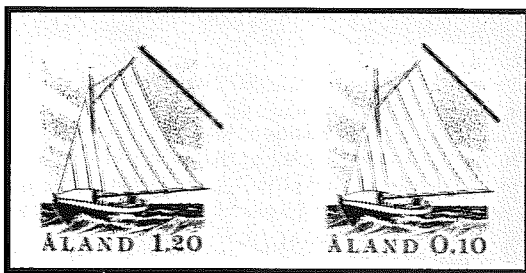
«Midtsommarstången» er blitt noe av et symbol for Åland, idet den er meget særpreget og reises i nesten alle tettsteder. Tradisjonen med «Midtsommarstång» stammer helt fra

hedensk tid, og var opprinnelig et frukbarhets-ritual. Den ble reist for at gudene skulle gi god avling. På Åland har «stången» fått sin spesielle utforming. Den er ca. 20 meter høy, og øverst står det en figur som kalles «fåktargubben», og som symboliserer flid,

d.e. det iherdige arbeidet som danner grunnlaget for velstand. Under «gubben» henger en vimpel — og under denne igjen en «sol» av tre, enten fast eller roterende. Baksiden av solen kan forestille en fisk, en hjort eller lignende. Solen symboliserer sommervarmens livgivende kraft. På en roterende tverrarm finner man små seilbåter. Videre nedover på stangen er det 3—4 rær som sammenbindes med guirlandere av ospeløv.

Frimerke-motivet er en «midtsommarstång» i Storby, Eckerö, på vestsiden av Åland. En del av motivet gjengir en detalj, nemlig «fåktargubben».

2/1: To nye merker i den første ålandske serien med allmuebåter som motiv. Merkene har pålydende 0,10 og 1,20 mk. Tegner er Pirkko Vahtero. Merkene trykkes i en farve, henholdsvis mørk grønn og karminrød.



EUROPA forøvrig

Albania

19/10: Sportsmerker til den 5. nasjonale Spartakiade:

15 q. fotball, 25 q. løp, 80 q. vektløfting og 2.20 lek. pistolskyting samt en blokk 1.90 lek. folkedans.

12/6: 15, 25 q. og 1.20 og 2.20 lek. til europamesterskapet i fotball.

Andorra

FRANSK:

3/12: 3 og 20 fr. i dagligserien med landets eldste våpen som.

SPANSK:

27/9: 11 Pts. med soppen Mochella esculenta som motiv.

25/10: 20 Pts. til åpningen av pyreneisk kultursenter.

Belgia

5/11: Barnehjelp 1984: 10 + 2 fr. barn og familien, 12 + 3 fr. barn og læring og 15 + 3 barn og lek.

19/11: 12 fr. til 100-års fødselsdag til komponisten Arthur Meulemans.

3/12: 12 + 1 fr. Julen 1984.

Cypros

26/11: 4, 13 og 20 c. Julen 1984.

England

23/10: Seks merker i serien regionalmerker med verdiene 22 og 31 p. fra hver av regionene Skottland, Wales og Nord-Irland.

Guernsey

22/1: En serie på fem merker med fisk som motiv.

Isle of Man

31/1: 11, 14, 29, 31 og 34 p. med speidermotiv. 31/1: 5 £ i serien med dronningens portrett.

Frankrike

3/12: 5 fr. med et maleri av Jean Hélion.
10/12: 2.10 fr. i forbindelse med den 9. plan for modernisering av landet.
21/1: 1.70 fr. med motiv fra byen Vienne.

Italia

9/11: 3 x 555 L. til den int. frimerkeutstilling ITALIA 85/ROM.

Jugoslavia

14/9: Fem tilleggsmerker til fordel for Røde Kors i verdiene 1.00, 2.00, 2.50, 4.00 og 5.00 D.
18/10: 26 og 40 D. til europeisk konferanse for nedrustning og samarbeid.
20/10: 6 D. i forbindelse med 40-året for befrielsen av Beograd.
27/10: 6 D. til 100-året for Miloje Milojevic fødsel.
29/11: 6 D. til 40-året for grunnleggelsen av avisen «Nova Makedonia».
14/11: Et miniark med åtte merker og vignett til ære for jugoslaviske medaljører ved OL i Los Angeles. Alle merker pålydende 26 D.
15/11: Fem merker som gjengir utenlandske malere representert i jugoslaviske museer: 6 D. Ferdinand Windmüller, 26 D. Pierre Auguste Renoir, 26 D. Henri Matisse, 38 D. Paul Gauguin og 40 D. Egdar Degas.

Madeira

22/11: 16, 35, 40 og 51 E. tradisjonelle transportmidler på øya.

Romania

28/6: 1, 2, 3 og 4 L. berømte rumenere.
15/8: 0.50, 1.50, 3.00 og 6.00 L. 40 år int. sivil luftfart. 17/8: 2.00 L. 40 år for befrielsen.
30/8: 0.50, 1.00, 1.50, 2.50, 4.00 og 5.00 L. Rumensk hesteavl.
29/10: To blokker à 6 merker à 3 L. til ære for rumenske gullmedaljører ved OL i Los Angeles.
I okt. 0.50, 1.00, 2.00, 3.00, 4.00 og 5.00 malerier med barnemotiver.

Spania

18/10: Et miniark med åtte merker à 18 Pts. til frimerkeutstillingen EXFILNA 85 i Madrid.

21/11: 17 og 40 Pts. Julen 1984.

28/11: 17 Pts. Selvforvaltningsstatutt for Madrid.

Tyrkia

7/10: 70 Lira til den 1. int. kongress for tyrkiske tepper.
7/11: 70 Lira med motiv fra den gamle byen Harran (idag Altinbasak).
7/12: 100 Lira 40 år int. organisasjon for sivil luftfart.

TYRKISK REPUBLIKK NORD-CYPROS

15/11: 20 og 70 TL. til 1-årsdagen for proklamasjonen av republikken.
10/12: 20 og 70 TL. til en malerutstilling med arbeider av den spanske maler Saulo Mercader.
10/12: 10 og 70 TL. til det int. Tackwondomesterskap.
10/12: 70 TL. i forbindelse med besøket til det tyske orkester Celloegium Noricom's besøk i august 1984.

Ungarn

16/10: Syv merker med spiselige sopp som motiv: 1 Ft. Marasimius oreades, 1 Ft. Boletus edulis, 2 Ft. Agaricus campester, 2 Ft. Morchella esculenta, 3 Ft. Cantharellus cibarius, 3 Ft. Macrolepiota procera og 4 Ft. Armillarielle mella.

Vatikanet

27/11: 200, 500 og 2000 lire til 1600-årsdagen til pave Damasus.

Østerrike

23/11: 4 S. til 100-års dødsdag til danserinnen Fanny Elssler.
30/11: 4.50 S. Julen 1984.
30/11: 6 + 3 S. Frimerkets Dag 1984.

nft

vi sakser:**«Skitt»-stempel**

Paris aksjonerer nå for renere fortau, ved hjelp av et særstempel. Der blir hundeeierne oppfordret til å la sine firbente venner «gjøre fra seg» i renestenen og ikke på fortauet...

(Briefmarken Welt)

nft

litteratur

FACIT Special 1985 FRIMÄRKSHUSET AB

Pris i Sverige: 125 kr.

FACIT Såesialkatalog over de nordiske lands frimerker opptre denne gang i ny skikkelse. Både er formatet blitt større (bre- dere), men det har også skjedd en total omarbeiding med bl.a. engelsk tekst i tillegg til den svenske. Bakgrunnen for omleggingen oppgis å være det stadig mer internasjonaliserte markedet og krav om hurtig markedsoppdatering hva angår nye oppdagelser og aktuelle priser.

Det ligger to års intenst arbeid bak den nye FACIT. Et tyvetalls ledende filatelist fra hele Norden har stått for arbeidet. At den er gjort tospråklig, skyldes kravet om å kunne tilgodese alle internasjonale samlere av nordisk materiale.

Det opplyses at et nytt database-program er utarbeidet slik at katalogens ca. 75 000 prisangivelser kontinuerlig kan oppdateres på hurtigste måte. Dette gjør det mulig å få en prissetting som reflekterer den absolutt siste markedssituasjonen. Foruten detaljhandelens og postordremarkedets aktuelle priser, har man et våkent øye på de ledende auksjonsfirmaenes siste oppnådde resultater.

Katalogen omfatter 576 sider, og er med sitt noe tynnere papir og overgang til to spalter endel mindre «murstensaktig» enn 1984-utgaven.

Det som vel interesserer de fleste mest, er prisnoteringene. Har det skjedd noen utvikling siden sist?

Det vil føre for langt å gå i detalj for alle de nordiske landene. Man har imidlertid for de dansk-talende landenes vedkommende fått rettet opp «fadesen» fra siste utgave, hvor man hadde brukt AFA-noteringer i danske kroner (inkl. moms.) som grunnlag istedet for svenske kroner. Dessuten opererer man nå for utgavene før utgangen av siste verdenskrig (dvs. før 1945) med fire priskolon-

ner, en for postfrisk, en for ubrukt, en for stemplet og en for merke på brev. I forrige utgave gjaldt ubruktpriser for postfriskpriser fra 1936.

En rask gjennomblading for de norske merkenes vedkommende, synes å vise en forholdsvis svak oppadgående tendens. Man finner også at flere merker har gått tilbake. Norge nr. 1 i gjennomsnittskvalitet står helt uforandret. Dobbeltfoten har gått ned fra 23 000 til 20 000 i pris, oppgravert hjørne opp fra 6 500 til 7 500. Nk. 272, 50 øre V med vannmerke, er uforandret 3 750,- stemplet. Både Legion og Universitetet 1941 står på stedet hvil. Overtrykte London-merker er gått ned fra 9 000 til 7 500. Alle tre NORWEX 80-utgavene er uforandret.

I Nordkap I-serien er 15 øre gått opp, 20 øre ned og 30 øre uforandret. Radiumhospitalet opp fra 35 kroner til 40, Bjørnson 15 øre ned, de andre i serien uforandret. Nansen I er gått ned for 10 ørens vedkommende, de andre uforandret. Nansen II uforandret. Kong Haakon 1937—38 uforandret, mens Dronning Maud er gått opp for alle verdier unntatt 20 øre. Det er her hele tiden snakk om stemplete merker.

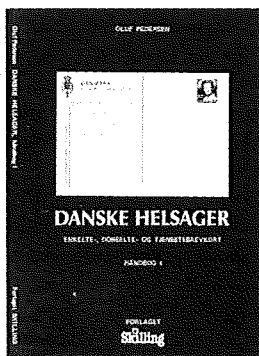
FACIT synes i sin nye form og med de svenske kronenes noe nær likeverd med de norske å være en aldeles fortreffelig og passende katalog for bruk i Norge. Den kan anbefales på det varmeste.

E.S.

Danske Helsaker Håndbok I

Av Oluf Pedersen

Danske helsaker er vel ikke noe stort samleområde her i landet, men for dem som interesserer seg for emnet, er denne boken utvilsomt et meget nyttig hjelpemiddel. Det er 16 år siden sist det utkom en dansk helsaks-katalog. Når Forlaget Skilling nå står bak utgivelsen av en ny bok om emnet, er det blitt et omfattende verk med mange og nye opplysninger, som også gir grunnlag for be-



tegnelsen «Håndbok». Dette første bindet omfatter de enkle og doble brevkort og tjenestebrevkortene. Det bebudede neste bind skal omfatte konvolutter, korrespondansekort, korsbånd og aerogrammer.

Det er med illustrasjoner av samtlige hovednumre, — opplagstall, utgivelsesdatoer og portosatser, foruten at også utgivelsesformål er angitt. En katalog-nøkkel letter bruken av boken. Den inneholder også oversettelse til engelsk og tysk. Vurderingsprisene er foretatt på bakgrunn av opplagstall, sjeldenhetsgrad, tilbud og etterspørsel. Ofte viser det seg å være overraskende små opplagstall for endel av utgivelsene.

Prisen i Danmark er 120,— Dkr.

E. S.

Grønlandske Posttakster Efter 1938

Av Poul Frølund
Forlaget N Frimærke

Det har riktig strømmet på av litteratur om Grønland og den grønlandske filatelen de siste par årene. Nå

er det nok en av Grønlands-gruppens medlemmer som har laget en bok, denne gang om portotakster, slik at man raskt og lett kan finne ut om portoens svarer til den forsendelse man vil kontrollere. Boken inneholder en utførlig beskrivelse av de viktigste grøn-

landske portotakster fra 1938 og til dato, samtidig som samtlige grønlandske frimerkers frankeringsformål på utgivelsestidspunktet er beskrevet. En rekke illustrasjoner av forsendelser fra de forskjellige takstperioder gjør boken ekstra interessant og til en god hjelper for de som interesserer seg for grønlandsk filateli. Boken er på 40 sider med kartongbind. Den koster i Danmark 48 Dkr., og kan — om den ikke kan skaffes av norske bokhandlere — kjøpes direkte fra forlaget, adresse Gransangervej 4, 5219 Odense NV.

E. S.



vi sakser:

Stjerner på frimerke

Charlie Chaplin, Alfred Hitchcock, Peter Sellers og Vivien Leigh vil bli æret ved å få sine portretter på britiske frimerker i år. De er alle britiskfødte filmstjerner, men har hver på sitt vis gjort seg mest bemerket i Hollywoods filmfabrikker. Nå vil deres opprinnelige fedreland gjøre stas på dem.

(Dagbladet)

Posten når alltid frem

Et postkort som ble sendt fra Wien i 1922, brukte 62 år på å nå forstaden Purkersdorf. Kortet måtte utleveres til adressatens datter-datter, da vedkommende som skulle ha kortet døde tre uker før utbringelse i en alder av 80 år. Postvesenet i Østerrike antar at kortet hadde forstukket seg i en eldre postvogn som nylig ble kondemnert. Bedre sent enn aldri!

(SE Sammler Express, Øst-Tyskland)

Scott's skifter eier

Amos Press, Inc. i Sidney, Ohio, har kjøpt alle aktiva fra Scott Collectibles, Ltd., utgivere av Scott frimerkekataloger, tidsskriftet Scott's Stamp Monthly og Scott's frimerkealbum.

Amos Press er et 108-årig selskap, som bl.a. utgir Linn's Stamp News.

Scott ble opprettet i 1860-årene av John Walter Scott, en av de første frimerke-handlerne i USA. Nummerringssystemet for frimerker, som han fant frem til, er en del av de aktiva Amos Press nå kjøpte. I tillegg til katalogutgivelsen, har Scott gitt ut en serie album-blader. De senere år har man imidlertid ikke lagt særlig vekt på denne del av virksomheten. Det nye eier-firmaet sier imidlertid at dette nå vil bli tatt opp igjen i full bredde.

Scott's virksomhet inkluderer også frimerke-auksjoner og salg av diverse samler-utstyr. Auksjonene vil man imidlertid nå slutte med.

(Stamp Weekly)



Londonmerkene - brukstid

Jeg har med stor interesse lest Svein Andreasens artikkel og de påfølgende innlegg. Som flere andre trekker jeg den konklusjon at på norsk territorium — hva dette måtte omfatte, er 1. dag den 1. januar 1943 for verdiene 10—60 øre, og 30. april 1945 for verdiene 5 og 7 øre.

Det er helt klart at det kom atskillige serier av verdiene 10—60 øre hit under okkupasjonen. Merkene ble jo solgt fritt i hele serier fra den norske legasjonen i Stockholm fra et tidlig tidspunkt — januar 1943? og det var jo såvidt meget trafikk over grensen at det vel også sivet noen serier over. De 4000 serier overtrykt 17. mai 1943 ble jo også smuglet over i juni 1943 og solgt til høye priser for å hjelpe den illegale virksomheten (jeg husker nevnt priser fra kr. 50 til kr. 100 pr. serie for disse merkene på den tiden). De vanlige London-merkene hadde også et marked, men ikke til de samme priser.

Det er helt klart at ingen postfunksjonær som hadde sitt liv og sin karriere kjær, kunne akseptere disse merkene som porto så lenge den tyske okkupasjonen varte.

Men det er også klart at på noen mindre steder ble merkene avstemplet med poststempel under krigen.

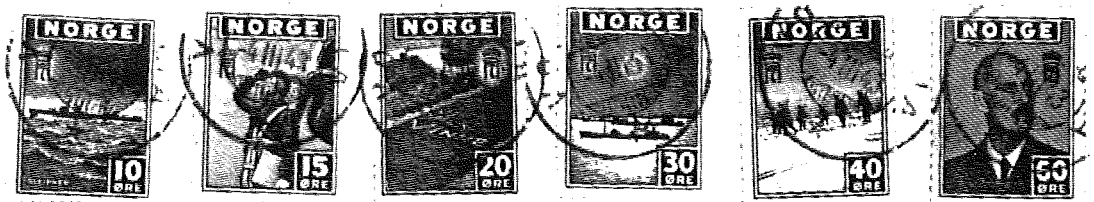
Selv har jeg en konvolutt der en serie er avstemplet med V.....IA 4 III43. Historien er følgende: Min far forlot Norge høsten 1941 og endte i England i april 1942. På grunn av sin virksomhet i Norge før avreisen og i Sverige før han ble tvunget til å reise videre til England, hadde han muligheter for å meddele seg til min mor (som ble hjemme med oss barna) gjennom den såkalte kurérpost, som funksjonerte utmerket fra London via Stockholm til april 1945.

I begynnelsen av februar 1943 fikk min mor en konvolutt der det var innlagt 1 ubrukt serie London-merker (utgitt 1/1 1943) og et kort brev, med min fars underskrift (men falskt navn), der det ble henvist til disse frimerkene. Som ung samler remjet jeg av glede over dette, og tok merkene med på neste møte i OFKs junioravdeling, de jeg viste dem til den daværende tilsynsmann, Oddv. Johs. Witzøe. Omtrent samtidig i nr. 3/43 hadde det danske frimerkebladet Populær Filateli avbildet de norske London-merkene, noe som førte til at bladet ble forbudt i Norge. Witzøe — som den fornuftige mann

han var — sa at jeg ikke burde vise disse merkene til noen, men gjemme dem til krigen var over. Jeg tror at det var første gang han også så dem i original.

Gutter på 12 år hører sjelden på gode råd. Jeg viste derfor noe senere merkene til en god venn av familien. Han kjente meget godt poståpneren på Voksenlia, og sa at han ville få merkene klebet opp på en konvolutt og stemplet der, hvilket han gjorde. Poståpneren var forsiktig nok til å stemple med «vridt stempel» slik at stedsnavnet ikke skulle komme for klart frem. Denne konvolutten har jeg beholdt i min lille samling av personlige minner fra krigen. Kanskje dette er en av de første serier som ble ulovlig avstemplet i Norge? Noe postal bruk var det ikke snakk om.

Dette minner meg om at jeg i den senere tid har bemerket i auksjonskataloger at det har vært frembudt serier av de overtrykte Londonmerker med Oslo-stempel fra juli 1943. Jeg ville se på disse med den største skepsis, særlig ettersom stemplene er så klare og tydelige. Uansett hvor mange av postfunksjonærene som var gode nordmenn og lojale overfor den lovlige norske regjeringen, ville det ha vært en altfor stor risiko å



stemple slike konvolutter med et tydelig stempel som kunne føres tilbake til den funksjonær som den dag hadde adgang til stampelet. Jeg vil derfor tillate meg å anta at slike konvolutter enten er stemplet med tilbake-datert stempel eller med falsk stempel, og jeg vil ut fra mine personlige erindringer fra 2. verdenskrig advare mot at det betales fantasipriser for slike objekter, dersom ikke en eller annen eier står frem og forklarer hvorledes objektene kan være ekte.

Når det gjelder utgivelsen av London-merkene i Sør-Norge, husker jeg også meget godt dette. Merkene

skulle selges på alle postkontorer og poståpnerier i Oslo-området fra 5. juli, og dette ble bekjentgjort ca. 1 uke i forveien. Det ble også bekjentgjort at de to nye verdier, 5 og 7 øre, samt verdiene 15 og 30 øre, bare var å få i begrensede mengder, og at disse skulle rasjoneres. Fra en svensk byttevenn hadde jeg fått beskjed om å kjøpe inntil 1000 stk. av 5 og 7 øre, fordi disse ennå ikke var kommet til salg i Sverige, og derfor var det behov for disse til komplettering av serier solgt fra den norske legasjonen tidligere. Jeg syklet rundt til omtrent 15 postkontorer før jeg fikk nok! 15

og 30 øre ble bare solgt 5 stk. til hver kjøper, såvidt jeg husker, men det er mulig at det var noe annet i Samlerluka i Dronningens gate 15. Senere har det jo vært nok helarksett å se. Men det er i alle fall klart at vi dengang ikke trodde det var snakk om noe førstedag overhodet; alle visste at hele serien allerede forlengst hadde vært i salg i Finnmark, og at 10–60 øre var kommet ut 1. januar 1943.

Dette er jo avansert mimring, men jeg håper at disse tidlige erindringer også kan finne sin plass i beretningen om London-merkene utgivelse...
phj

Nyoppdaget blekkpåskrift fra dampskipet «Bergen»

Det har hittil vært kjent bare en eneste blekkannulering som med sikkerhet har kunnet føres tilbake til dampskipet «Bergen». Denne er med blekk-krysset frimerke og påskrift *Dampskipet Bergen 2/12-63* samt uleselig signatur ved siden av på brevomslaget (1), (2).

Nå har det omsider dukket opp et nytt brev med blekkpåskrift som utvilsomt er fra dampskipet «Bergen».

Brevet er åpenbart tenkt sendt som forutbetalt bankobrev, men er isteden blitt levert inn på dampskipet «Bergen» hvor det har fått påskriftene *Dp Bergen 14/7 55* og *Ubetalt Th Broch*. Håndskriften er den gamle velkjente til postekspeditør Thomas Broch (2).

Selve brevet er datert Øgnog den 27. juli 1855, og dette harmonerer dårlig med postekspeditør Brochs påskrift 14/7 55. På baksiden av brevet er det imidlertid skrevet *afgaaet den 14. August*, så Broch har nok i farten gjort en feil og skrevet 14/7 istedenfor 14/8.

Ifølge de bevarte dampskipruter skulle «Bergen» den 14. august 1855 gå fra Christianssand kl. 03 om

morgenen, med anløp av Kleven (Mandal), Farsund, Flekkefjord og Egersund samme dag, og ankomst til Stavanger den 15. august kl. 05. Det aktuelle brev bør derfor ha blitt levert ombord et eller annet sted på strekningen Christianssand — Stavanger. Navnet Øgnog er idag ukjent, men det er mulig det kan være en gammel skrivemåte for dagens Ognalike nord for Egersund. Mye tyder derfor på at brevet er blitt levert på dampskipet «Bergen» i Egersund.

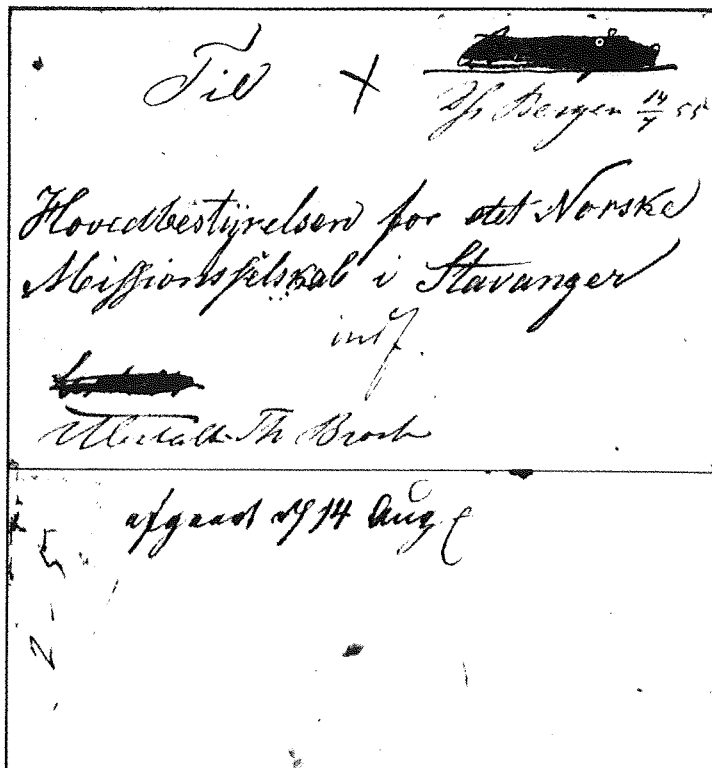
Dette brevet bekrefter forøvrig at det var postekspeditør fra Postvæsenet ombord på dampskipet «Bergen» allerede i 1855, og at den aktuelle person var Thomas Broch. Det er også kjent at

Det er Rune H. Schiøldre i Stavanger som har hatt øynene med seg og tålmodighet nok til å lete dette opp i et forlengst «slaktet» arkiv.

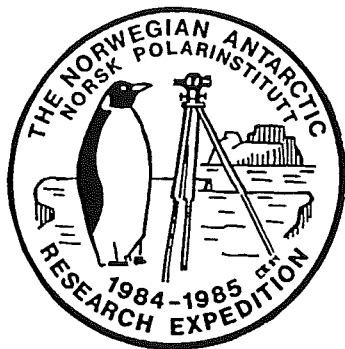
dampskipet «Norge» hadde postekspeditør i 1855 (3) og at både «Bergen» og «Norge» har hatt riststempel i tillegg til datostempelet. Det er derfor klart at Postvæsenet har sendt sine postekspeditører med på de private dampskip i Hamburgruten på et adskillig tidligere tidspunkt enn tidligere antatt.

Referanser:

1. F. C. Moldenhauer jr.: Norsk skipspost før 1880. Håndbok over Norske Filatelistiska, Oslo 1969, s. 169—191.
2. Tore Gjelsvik: Skip og post i Hamburgruten 1853—1865, Trondheim 1983.
3. Gunnar Melbø: Nye opplysninger om dampskipet «Norge». Norsk Filatelistisk Tidsskrift nr. 9, 1983, s. 427.



Antarktis-brev med de nye frimerkene med motiv derfra



Det norske Postverket vil våren 1985 utgi to nye frimerker med motiv fra Dronning Maud Land, Antarktis. Dette blir gjort for å mar-

kere både norske interesser i Antarktis og årets store norske ekspedisjon dit.

I forbindelse med denne utgivelsen kan Norsk Polarinstitutt's Antarktisekspedisjon i samarbeid med Postverket tilby alle frimerkesamlere en spesialkonvolutt. Konvolutten vil være med ekspedisjonsskipet K/V Andenes til Antarktis og bli påført ekspedisjonens stempel, og de to nye Antarktisfrimerkene blir så førstedagsstemplet på utgivelsesdagen. Ferdig frankerte spesialkonvolutter med de nye Antarktisfrimerkene

vil koste kr. 15,- pr. stk. og kan kun bestilles gjennom:

Antarktispost

Postboks 216

1330 Oslo Lufthavn

Bestillingene sendes på postgiroblankett til postgiro 4 21 17 77. Antall brev som blir med ekspedisjonen til Antarktis blir begrenset, men hver enkelt kan bestille så mange brev han ønsker. Bestillingene blir behandlet i den rekkefølge de kommer inn, så det vil lønne seg å være rask. Alle bestillinger må være inne før 23. mars 1985.

Det viktigaste är naturligtvis PENGARNA!

Det enda som är av betydelse för Er när Ni säljer frimärken, är att Ni får så mycket pengar som möjligt i fickan för dem.

Ni struntar väl egentligen i att vi skryter med:

- internationellt inriktade auktioner
- säljande auktionskataloger med 4-färg
- personlig service
- att vi är marknadsledande i Skandinavien
- målinriktad marknadsföring
- våra internationella köpstarka kunder
- vår världsnyhet med «tvårumsauktioner»
- att vi fortfarande endast tar 10 % i köparprovision
- god säkerhet med modernt larm, Rosengrönskåp, allriskförsäkring
- att vi under auktionen visar objekten i TV-monitorer
- att vi med råge har det skandinaviska omsättningsrekordet
- vår goda uppfattning om de internationella marknadspriserna
- att inte ta någon avgift för osålda objekt
- bankfinansierade amorteringsplaner för köpare
- kostnadsfri rådgivning

Men det kan förstås vara bra att veta
när ni väljer auktionsföretag,
att många har inte ens hälften att skryta med!

Kontakta oss idag!

Inlämning till vår nästa stora internationella auktion pågår för fullt.

Har Ni något lämpligt att sälja, så kontakta oss
för en kostnadsfri rådgivning och diskussion betr. Ert material.

Vi köper också kontant

Möt oss gärna på GOTHEX 85 i Göteborg 25.—27. januari.

POSTILJONEN AB

Box 4118, S-203 12 Malmö, Sverige
Tel: 040-722 90, Tlx: 32602 postil s
Besöksadress: Södra Tullgatan 3

SKANDIA- POSTILLONEN A/S

Trommesalen 7, DK-1614 København V,
Danmark,
Tel: 01-22 03 00

PS. Vad som också kanske kan vara bra att veta, är att vi kan ge Er förskottsbetalning.

nft

utstillinger

«BERGEN
ÅTTIFEM»Utstillingen som ikke
drar til Bloksberg

Når det gjelder den nasjonale frimerkeutstillingen «BERGEN ÅTTIFEM» så har det vel helst vært lite skrevet om den i NFT. Men her gjelder så avgjort regelen at intet nytt, er godt nytt.

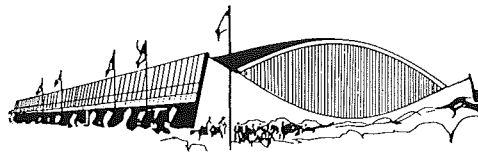
Utstillingskomiteen mener så avgjort å ha det hele under kontroll. Tilmeldingen har vært god, og fordelingen på landsdelene er fin. Fra landsende til landsende stiller folket med sine kjære frimerker.

Det som vel har skuffet, er deltagelsen fra våre vennskapsbyer. Åbo og Færøyene er gledelige unntak, med mange og vakre eksponat. Århus har imidlertid ikke svart på vår henvendelse i det hele tatt, og utstillingsbyen Göteborg, som nettopp i denne måned arrangerer en stor og flott nasjonal utstilling, har hittil anmeldt 1 — en — samling.

Utenom vennskapsbyene er det imidlertid god deltagelse fra medlemmer av BFK i våre naboland.

Utstillingen holdes altså i byens utstillings- og ishockeyhall, Bergenshallen. På ett gulv får vi her plass til alle de 700 rammene som utstillingen vil omfatte. Det ser også ut til at handlere og postverkene kan få plass på samme gulv, men vi disponerer mye plass på galleriet om det skulle bli nødvendig, men det er jo kjekkest å ha alt på samme gulv. Samtlige postverk i Norden, bortsett fra Island, har meldt sitt komme, sammen med handlere fra inn- og utland.

Men «BERGEN ÅTTIFEM» er ikke bare utstilling. Det er også landsmøte i Norsk Filatelistforbund. Alle landsmøtearrangementer og all innkvartering blir på Fantoft Sommerhotell, som ligger fire minutters kjø-



BERGEN ÅTTIFEM

NASJONAL FRIMERKEUTSTILLING

19. - 23. juni 1985

ring og åtte minutters spasertur fra Bergenshallen, og med en praktfull utsikt over frimerkestedet Minde.

Utstillingen åpner onsdag den 19. juni kl. 12 for innbudte og medlemmene av Bergens Filatelist-Klub. Landsmøtet åpner fredag den 21. med treffpunkt i byens omegn, der buss og ferje er en del av menyen. Representantskapsmøtet er lørdag formiddag, og så er det fest etterpå i Kongesalen i det nye SAS Royal-hotellet. Nærmere om påmelding og tider og priser osv. i neste nummer av NFT.

Sankt Hans er en fin tid i byen mellom de syv fjell, — om det ikke regner eller er overskyet, så er det ihvertfall helt sikkert at solen skinner både på rettferdige og på frimerkesamlere. Så det er all grunn til å tenke Bergen, Fisketorg, Håkonshall, Bryggen, Fløien, Grieghall, Ulriken og Bergenshall — og utsikten fra Fantoft Sommerhotell med — ikke bare som alt nevnt utsikt til Minde — men også Løvestakken, for ikke å snakke om Lyderhorn der gygrene stoppet og hadde en koselig sammenkomst nettopp Sankt Hans da de med sine sopolimer var på vei til Bloksberg.

Men dit — altså Bloksberg — drar ikke «BERGEN ÅTTIFEM».

E.E.

«Nefrim 85»

Nesodden Frimerkeklubb avholder sin jubileumsutstilling på Nesodden Samfundshus i tiden 1.—3. mars 1985.

Blant de ting som skal utstilles er ett brev fra Bovetøya, samt brev med England nr. 1, og andre originaliteter. Utstillingen har fått

navnet «Nefrim 85», og kommer til å gi ut en spesialkonvolutt, tegnet av frimerkekunstneren Ingrid J. Ousland.

Spesialkonvolutten blir frankert med NK 785 eller 786 + tilleggsfrankering. Konvolutten kommer i begrenset opplag, og blir stemplet med eldste gjenværende Nesodd-stempel. Pris pr. konvolutt kr. 15,- + porto.

Nærmere orientering blir tilsendt samtlige filatelistklubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

STOCKHOLMIA 86

Bulletin nr. 1 fra den internasjonale utstillingen «STOCKHOLMIA 86» er nu kommet,



og interesserte samlere kan få denne tilsendt gratis sammen med skjema for foreløbig anmeldelse fra undertegnede som er oppnevnt som

norsk kommisjonær for utstillingen.

Bulletinen som nu foreligger inneholder spesialreglement for utstillingen såvel som FIP's internasjonale utstillingsreglement, og flere artikler av høy filatelistisk verdi.

Det er å håpe at mange norske samlere vil delta på «STOCKHOLMIA 86», — det er jo en på alle måter givende anledning, og den første internasjonale utstilling i Norden etter NORWEX 80. Utstillingen arrangeres i forbindelse med det Svenske Postverks 350-årsjubileum og Sveriges Filatelist-Förbunds 100-årsjubileum. Det er foreløbig ikke oppgitt hvor mange rammer utstillingen vil omfatte, men de nye rammer måler 98x119 cm, hvilket betyr at det i hver ramme er plass til 16 albumblad i størrelse ca. 22x30 cm.

Rammeavgiften betales som vanlig av Norsk Filatelistforbund, og eksponatene kan innsendes for Forbundets regning i Forbunds-kufferten, så den eneste utgift som faller på den enkelte utstiller vil derfor være porto for forsendelse av samlingen til undertegnede og forsikringspremien for samlingen.

Foreløbige anmeldelser må være undertegnede i hende senest 10. august 1985.

F. C. Moldenhauer jr.

God norsk deltagelse på NORDIA 85

Da anmeldelsesfristen for «NORDIA 85» i Helsingfors i dagene 15.—19/5, gikk ut den 14. desember, var det kommet 31 påmeldinger fordelt på nær sagt alle klasser. To av eksponatene var i litteraturklassen.

Og vi kan ikke klage på det. Det er stort sett det vi har. Etter «NORWEX 80» er det jo noen som har lagt bort konkurransefilateliene, andre har av forskjellige grunner ikke villet delta. Ett av argumentene har vært at rammeavgiften er meget høy, FIM 80,00 pr. ramme som tilsvarende Nkr. 110,-. Det er ikke dyrt. Saken er at vi er bortskjemt når det gjelder rammeavgifter her hjemme.

I Sverige er rammeavgiften på nasjonale utstillinger vel SKR. 100,- pr. ramme, mens vi her til lands bare opererer med et gebyr på kr. 150,- pr. eksponat. Grunnen til våre lave «start»-penger, er den måten norske nasjonale og regionale utstillinger finansieres på. Det er forbundsstyrets klare vedtak at ingen skal hindres av rammeavgiftens størrelse i å stille ut. Men vil man ut, så koster det penger, men det er jo endel av gamet det også.

For å snakke om utgifter ved deltagelse, så er NORDIA 85-medaljen alene verd rammeavgiften. Ingen kan vel som finnlederne lage vakre medaljer. NORDIA 84-medaljen — hvis man kan kalle den vakre og tunge plaketten for en medalje — var jo stor, tung og gedigen, men kunstnerisk er Finland på topp. Virkelig noe å vise frem til venner og kjente.

Ellers kommer det til å bli et fantastisk arrangement i det nye store Messe- og kon-



gressenteret i Helsingfors. Det er grunn til å anbefale alle som har tid og anledning til å ta turen dit i maidagene. Helsingfors, som er en av Nordens vakreste byer, er på det vakreste nettopp på våren. Helsingfors, Østersjøens perle, er så avgjort verd et besøk. Og i tillegg kommer altså «NORDIA 85» med alle de vakre samlingene som kommer dit.

Og så treffer man en masse venner og kjente — frimerkesamlere, handlere, postverk, osv.

Og så kan vi feire 17. mai der borte. La det bli et stort og fint 17.-maitog i Helsingfors.

E.E.

Håndbok-nytt

I NFT 7/84 hadde Håndbok-redaksjonen en oppfordring til alle landets samlere om å være behjelpelig med utlån av sammenhengende merker til forskjellige verdier av 20 mm-utgaven for at de medarbeidere som forsker i disse merker skal kunne komme frem til et riktigst mulig resultat.

Det er med meget stor beklagelse at Håndbok-redaksjonen må konstatere at det overhodet ikke har vært noen reaksjon fra Forbundets medlemmer på denne anmodning.

Siden meldingen om 20 mm-gruppens sammensetning i NFT nr. 7/84 s. 356/57 er også gruppen som studerer 1909-utgaven nu kommet i virksomhet, deltakere i denne gruppen er foreløbig følgende:

Paal Atle Moberg,

5154 Mongstad.

Magnar L. Hansen,

5700 Voss.

Jan Chr. Dreyer,

P. T. Mallingsvei 40 B,

0286 Oslo 2.

Øyvind Tveit, Risdal,

4890 Grimstad.

Deltakerne i 1909-gruppen er selvsagt også interessert i utlån av materiell, helark, blokker og striper av 1909-utgaven (NK 96/109) og 1920/29-utgaven (NK 118/125), og er også meget interessert i utlån av platefeil/fluelort for å kunne tegne disse inn på illustrasjonene av de enkelte verdier. Vi retter derfor en innstendig oppfordring til landets samlere om hjelp til arbeidet slik at de nye Håndbøker kan bli så korrekte og fullstendige som mulig til glede for oss alle.

Sven Wiegand Hansen, den danske Norge-spesialisten, arbeider samtidig med revisjon av Centraltrykkeriets og Knutsens utgaver — NK 56/84. Hans opprinnelige arbeide til de «gamle» håndbøker ble sterkt kortet ned av Arnstein Berntsen, som var hovedredaktør den gang, slik at disse kunne få plass på det den gang forhåndsbestemte antall sider. Dessverre har ikke Wiegand Hansen kopi av sin opprinnelige artikkel til de gamle håndbøker, og han må derfor gjennomarbeide utgavene fullstendig på nytt. Han er meget interessert i å få utlånt materiell som viser ting som ikke var nevnt i de gamle håndbøker, såvel som sammenhengende materiell, ark m.m., og igjen retter vi en inntrengende oppfordring til landets samlere om å hjelpe til med dette.

Skulle noen være engstelig for å sende sitt materiell direkte til de respektive medarbeidere i de forskjellige grupper, kan alt materiell sendes til undertegnede som så vil videre sende dette til medarbeiderne, og innestå for at materiellet blir returnert i samme stand og forfatning til eierne så snart vedkommende håndbok-medarbeider har fått gjort sine notater og eventuelt avfotografert objektene.

Håndbokarbeidet skrider fremover, og vi har godt håp om å kunne klare den fremdriftsplan som ble offentliggjort i NFT 7/84. Håpet kan bli til sikkerhet dersom alle norske samlere vil yte sin skjerv og låne ut materiell — sammenhengende og plate—, feil etc. som de mener kan være til hjelp.

Jeg nevnte at fremdriften gikk planmessig. Det foreligger allerede nu «Nomenklatur til Posthorn-merke-utgavene», slik at alle beskrivelser i håndbøkene vil være ensartet når det gjelder beskrivelse av de enkelte detaljer på posthornmerkene. Denne er utarbeidet av Bent Sørensen i Danmark, og han har også avsluttet sitt arbeide med «Kildemateriellet til 20 mm utgaven» slik at vi regner med å kunne levere det ferdige manuskript for bind II i 20 mm-serien til trykking allerede våren 1985. Våre danske venner gjør i det hele tatt en imponerende innsats for de nye håndbøker, og vi håper norske samlere vil legge ryggen til og hjelpe med sammenhengende materiell, platefeil og alt annet som kan være av nytte for de respektive medarbeidere.

Med denne oppfordring ønsker Håndbok-redaksjonen alle norske samlere et riktig «GODT NYTT ÅR».

Håndbok-redaksjonen
F C. Moldenhauer jr.

nft

postkassen

London-merkene

Det ser ut til å finnes mange «1.-dags-stempler» for disse merkene. Jeg vedlegger kopi av nok et eksempel, stemplet «Norwegian Army 17. May 1943 Field Post Office». Etter krigen ser jeg at den virkelige 1.-dagen er 1. jan. 43.

Jeg dro til Sverige 6.6.42. Fra da av og fram til 1.1.43 kom det ikke noe tilbud til nordmenn i Sverige om å få kjøpt disse merkene stemplet 1.1.43. Derimot kom det fra norske myndigheter i London et tilbud til oss om å få kjøpt denne serien med «førstedags-stempel», med tekst og dato som nevnt foran (17.05.43.)

Det fremgår av NFT nr. 8/84, s. 380, at den virkelige 1.-dagen er stemplet innen handelsflåten. Jeg tviler på at det er sendt ett tilbud til norske sjøfolk (1.1.43) og et annet til nordmenn i Sverige (17.5.43).

Kan det tenkes at 17.5.43 er åpningsdagen for det norske feltpostkontoret i Skottland? Dette blir jo i så fall åpningen av postkontoret og ikke 1.-dagen for London-serien. En annen mulighet: En eller flere nordmenn i London har sørget for sin egen 1. dag og fått brevene stemplet på en norsk båt eller et sjøfartskontor.

Nå var det jo andre nordmenn i utlendighet, innen marine, flyvåpen, hær, samt sivile. Det ville være interessant om noen av disse kunne uttale seg om saken.

Det fremgår av 84-katalogen at disse merkene ble trykt i tilsammen 36 000 000 eksemplarer. Disse skulle altså omsettes blant nordmenn i utlandet. Det trengtes kanskje flere «1.-dagsstempler» for å bli kvitt mengden?

Vet noen hvor mange brev av denne serien, datert 17.5.43 i Skottland, som er blitt solgt? Selve stempelet har kanskje en viss verdi.

Med vennlig hilsen

Rolf Kværnø

PS.: Såvidt jeg husker ble denne serien kalt Kong Haakon-serien. d.s.

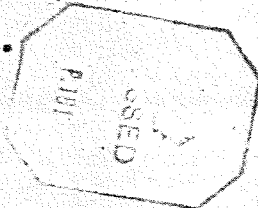
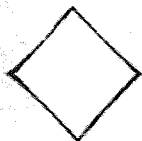


C. Greig, Esq.,

c/o British Philatelic Association,

3, Berners Street,

London, W.1.

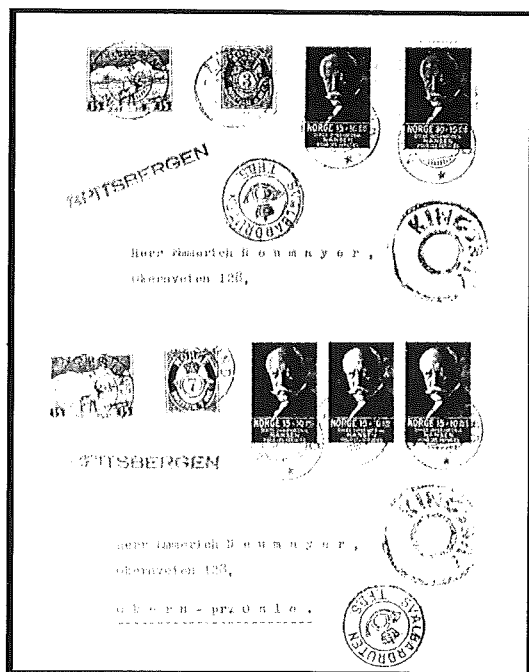


KINGS BAY-stempel

Herr Redaktør!

Jeg tillater meg å skrive til Dem i håp om at det kanskje blant bladets lesere kan være noen som kan hjelpe meg med følgende: Det gjelder et stempelpåtrykk «KINGS BAY» som etter sigende skal være håndlaget ved poststedet på Ny Ålesund i 1938. Jeg har noen brev med dette stempelet, de stammer alle fra en tur mine foreldre gjorde med «Lyngen» til Svalbard det året. Jeg har hørt følgende historie i tilknytning til dette stempelet:

På posthuset Ny-Ålesund hadde de et stempel med «Kings Bay» som ble brukt som sidestempel på «turist-posten». Like før «Lyngen» ankom 12. august, hadde et amerikansk cruise-skip vært innom og en av turistene hadde sett sitt snitt til å få med seg dette stempelet. For ikke å skuffe de turistene som var ventet med «Lyngen», hadde så vedkommende som var ansvarlig for posttjenesten der skåret ut et nytt stempel i linoleum og anvendte så dette på posten.



Jeg ville være svært takknemlig om noen kunne bekrefte, eventuelt avsanne, denne historien eller fremkomme med andre opplysninger om dette stempelet. Jeg legger ved noen fotostatkopier som viser dette. Hvis

noen vil skrive til meg privat, er adressen min: Svarttrostvn. 34, 1500 Moss.

Med vennlig hilsen
Stefan Neumayer

Usunne frimerkeland

Kjære redaktør Sjong

Takk for dine ledere i nr. 7 og 9 om usunne frimerkeland. Men hvorfor dra til Stillehavet? En liten undersøkelse jeg har gjort, viser at vi ikke er så stuerene i Europa heller, et enkelt tilfelle stiller til og med i Tuvalu-klassen.

Ved hjelp av leksikon fant jeg innbygger-tallene for 20 frimerkeland, Michelkatalogene hjalp meg med opplagstall for jubileumsmerker utgitt i 1978 i de samme «land». Som forholdstall for å vurdere de enkeltes frimerkesunnhet valgte jeg:

1. Antall jubileumsmerker for innenlandsporto til disposisjon for den enkelte innbygger. Jeg vil anta et forbruk på 12 i året som normalt (i tillegg kommer bruksmer-

Til seriøse samlere leverer vi frimærkeudvalg med såvel billigere som dyrere mærker i meget høy kvalitet. Vi giver op til 50 % rabat ved store køb. Udvalgene tilsendes portofrit og uden købetvang til gennemsyn.

Vore specialer er Norden, Tyskland, Schweiz, England, Østrig, DDR., Ungarn samt U.S.A.

Vi har dog også udvalg i resten af Vesteuropa, samt Rusland og Polen.

Prøv et udvalg, vi tror, De bliver glædeligt overrasket over priser og kvalitet.

COLLECTION BUILDER ApS

Tranemosevej 60 H,
DK-2750 Ballerup, Danmark

ker, frankeringsmaskiner osv.), forholdstall over 30 burde indikere spekulasjon.

2. Antall innbyggere som «står bak» hvert jubileumsmerke som blir utgitt. Jo færre innbyggere pr. merke dess mer spekulativt.

Så til resultatene:

I Vatikanet skriver man tre brev hver dag til hverandre (1200 mrk./innb.), og det står 55 innbyggere bak hvert utgitt merke. I Andorra (spansk og fransk samlet) nøyer man seg med ett brev hver pr. dag og det står hele 1187 innbyggere bak hvert merke. Rein-spikka spekulasjon!

Men det finnes andre flittige brevskrivere også: (tallene i parentes er h.h.v. merker pr. innbygger og innbyggere bak hvert merke): San Marino (133/947), Færøyene (129/3636, Jersey (115/3157) og Guernsey (114/2937). Klart spekulativt.

Flinke brevskrivere finnes i/på Isle of Man (33/2650), Island (24/20600), Luxembourg (19,5/17894), Vest-Berlin (18,5/104 760), Danmark (18/312 500) og Norge (13,5/210 526).

Skrivekløen ligger derimot endel og tildels mye tilbake å ønske i DDR (9/168 138), Sverige (9/208 974), Irland (9/157 894), Vest-Tyskland (7,5/1 760 000), Tsjekkoslovakia (4,5/226 560), Ungarn (4,5/153 730), Italia (3,5/1 480 000) og Østerrike (2,5/250 000).

Jeg har også fordelt totalopplaget for alle utgitte jubileumsmerker på antall innbyggere. Men dette medfører ikke store endringer i grupperingen. (Isle of Man blir like spekulativ som sine øy-naboer, Vest-Berlin og Island blir halvspekulative).

Det eneste som virkelig overrasker meg ved resultatet er at østsonelandene ikke kan betegnes som spekulative om ikke alle nordiske land også skal klassifiseres slik.

En «konkluprovokasjon»:

- Vatikanstaten bør bannlyses av FIP i likhet med Tuvalu og andre grove spekulanter. Det samme gjelder Andorra med sine to postforvaltninger og 19 000 innbyggere.
- Færøyene, Kanaløyene og San Marino bør boikottes av samlere.
- Vest-Berlin og Island settes på «venteliste» og unngås av samlere.
- Alle øvrige land i undersøkelsen kan samles med god samvittighet. Noen av dem har også den fordel at de har pene og interessante merker med en relativt lav katalogverdi.

Mot undersøkelsen kan det reises en mengde innvendinger, men den tendens den indikerer, tror jeg ikke kan tilbakevises.

Selv skulle jeg gjerne hatt med spekulanter

fra andre verdensdeler, men jeg har dessverre ikke tilgang til nødvendige data. Men hvorfor ikke utlyse en konkurranse om «Spekulasjonsutgivernes ti på topp» for tiårene 50, 60 og 70? Jeg tror resultatet av og til ville overraske.

Med vennlig hilsen

Jon Klemetsen

Ja, det er utvilsomt mange land/frimerkeutgivere som har sine svin på skogen. Valget av Stillehavet og øyene der, som eksempel, var mer eller mindre tilfeldig. Slik Klemetsen har satt opp regnestykket, med antall innbyggere bak hvert merke, blir jo utslagene unektelig noe groteske. I den forbindelse husker jeg sjeikdommen Fujeira som et år ga ut ca. 2000 frimerker. Samme år viste folketellingen at det var 2250 innbyggere i Fujeira!

E. S.

Papirsorter og vannmerker

Hr. redaktør.

Jeg leser med glede og interesse Norsk Filatelistisk Tidsskrift, men det er ett emne jeg har savnet — og sikkert mange med meg, nemlig:

Hvordan og med hvilke midler skal man finne ut av papiret på de gamle posthornmerkene? Av Norgeskatalogen og Håndboken fremgår at papirsortene er knyttet sammen med de forskjellige vannmerkene, men å finne disse med sikkerhet og å skille dem fra hverandre med noenlunde sikkerhet, er sannelig ikke lett. Personlig pusler jeg litt med 20 mm-utgaven, og har foruten petroleums-eter også anskaffet de hjelpemidler som norske firmaer i sine annonser sterkt har anbefalt når det gjelder å finne vannmerker. Petroleumseter er best og billigst, men det fylles ikke kravet. Mitt spørsmål blir da:

Finnes det andre og lettere måter å bestemme papirsortene på, og hvilke midler har ekspertene til rådighet som ikke vi amatører kjenner til?

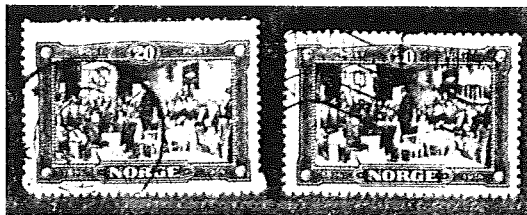
Vennlig hilsen

Reidar Lybæk,

Rute 15,

1450 Nesoddtangen

Eidsvoll-merke



I en lot jeg kjøpte for en stund tilbake fant jeg et eksemplar av Nk 116 — Eidsvolljubileet 20 øre blå som er ca. 2 mm høyere enn de normale. Avbildning følger vedlagt. Det kunne være interessant å få redaksjonens kommentarer og få vite om noen andre har kommet over tilsvarende.

Med vennlig hilsen
Odd Dyrvorg

Vi kjenner ikke spesielt slike «unormale» perforeringer på Eidsvolls-merkene. Skjev perforering, derimot, synes vanlig. Det ser ut som om perforeringen her i overkant sogar har tatt med litt av merket ovenfor. Kanskje andre vet mer om dette?

E.S.

Skriv efter
gratis prisliste

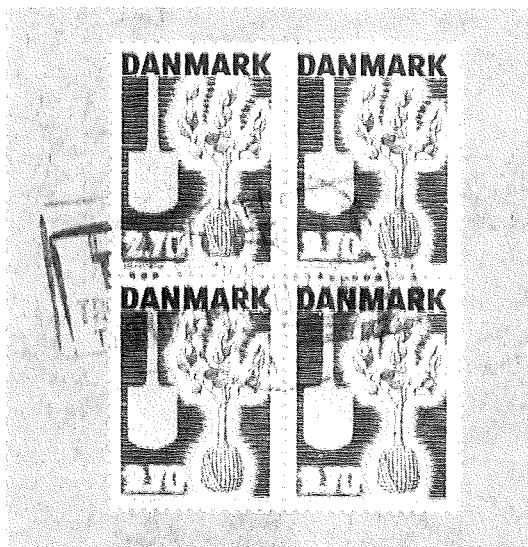
Stemplet postfrisk

**Danmark
Færøerne
Grønland**



Jensen & Faurschou
Vestergade 41^{II}
DK-5000 Odense C
Tlf 09-113558

«Tollfri» fireblokk



Slik kan det også stemples. Vi foreviste eksemplaret for Trondheim postkontor, som var enig med oss, straks laget en kopi, som ble sendt rundt til skrekk og advarsel. Slik skal det ikke stemples ved dette postkontoret, som forøvrig ellers viser en fin service når det gjelder å stemple brev beregnet til samlarbruk.

e.

Kilovarer, bare makulatur?

Ikke innen noen del av frimerkeomsetningen synes det å være så mye villedende reklame som innen omsetningen av kilovarer.

Etter en god del kjøp av slike varer har jeg det inntrykk at en stor del av det som omsettes er ren makulatur, enten det reklameres med luxvare, bra vare eller spesialblanding. Varen består for det meste av bruksfrimerker, attpåtil maskinstemplede. Skulle en være så heldig å finne noen særfrimerker, er de som regel maskinstemplet eller defekt på annen måte. Frimerker som er maskinstemplet anses av både handler og samler som verdiløse. Hvorfor da ikke selge dette for hva det er, nemlig makulatur? Men det synes ikke å være grenser for hva det reklameres med for å bli kvitt denne varen.

Hvorfor ikke selge god kilovare til høy pris og makulert vare til en billig pris til de som

måtte ha interesse av slik vare? Da ville kunden vite litt mer om hva han får for pengene.

Det måtte vel være i handlernes egen interesse å selge en vare kunden vil bli fornøyd med, for når kunden gang på gang føler seg lurt, blir han til slutt brent og kjøper ikke mer, iallfall for en tid. Selv ble jeg for kort tid siden fristet av følgende annonse:

Pangtilbud: 75 gr. Norge lux til 30 kr.

Det hørtos svært forlokkende ut, og en kunne forvente en godbit. Resultat: 75 gr. maskinstemplete bruksfrimerker samt en del verdiløse off. sak-merker. Dessuten et høyvalømerke som var defekt.

Vedkommende handler ville tjent mer på å selge meg en god vare, for da ville jeg helt sikkert kommet tilbake som kunde, men ikke nå. For nå er jeg brent fra å kjøpe mer kilovare en god stund fremover. Det kunne nevnes utallige eksempler på villedende annonsering hva kilovare angår, og jeg vil hermed oppfordre alle handlere til mer nøkternhet. Dette salget av makulatur vil til syvende og sist ramme dere selv. Så husk til deres egen fortjeneste at ærlighet varer lengst, så oppgi mer presist hva varen står for.

E. P.

Niue har ruteforbindelser med Amerikansk Samoa, Nauru, New Zealand, Tonga og Vestre Samoa.

PALAU ligger i Stillehavet og er et amerikansk protektorat. Det har ruteforbindelser med Filippinene, Guam (som tilhører USA), Japan, Karolinene (som er et amerikansk protektorat), Nauru, Taiwan og USA.

BEQUIA ligger i Det karibiske Hav og er en del av St. Vincent og Grenadinene som er et av FN's medlemsland.

VAITUPU, NUI, FUNAFUTI og NANU-MEA er alle deler av den uavhengige staten Tuvalu som ligger i Stillehavet. Landet har utgitt frimerker siden 1976. Det har ruteforbindelser (fra Funafuti) med Fiji og Kiribati.

Jeg har nevnt de internasjonale ruteforbindelsene (i de land som ikke er medlemmer av FN) for å vise at det bor folk i disse landene også.

Med vennlig hilsen,
Bjørn E. Bunæs

Joda, jeg har hørt om landene. Navnene ble bare brukt som eksempler i et noe mislykket forsøk på å være morsom om «nye frimerkeland».

E.S.

«Nye frimerkeland»

I NFT 7/84 spørres det i Redaktørens spalte om det bor folk på en del øyer som redaktøren ikke har hørt om tidligere. Såvidt jeg forstår, så mener han at alle disse øyene ligger i Stillehavet. For å unngå misforståelser kan jeg opplyse om følgende om disse landområdene (i den rekkefølge redaktøren nevner dem):

ANGUILLA ligger i Det karibiske Hav og har utgitt frimerker siden 1967, da landet erklærte sin uavhengighet. I 1971 kom området igjen under britisk administrasjon. Anguilla har ruteflyforbindelser med Antigua og Barbuda, Puerto Rico (som tilhører U.S.A.), St. Christopher og Nevis, St. Maarten (Nederlandske Antiller) og St. Thomas (De amerikanske Jomfruøyer).

DOMINICA ligger også i Det karibiske Hav. Det er et av FN's 159 medlemsland. De første frimerker fra Dominica ble utgitt i 1874, altså for 111 år siden.

NIUE ligger i Stillehavet og er et av New Zealands biland, men fikk lokalt selvstyre i 1974. De første frimerker ble utgitt i 1902.



— Vil det virk'li sige, at I ikke har et eneste frimærke til ære for ham, der opfandt TYGGEGUMMIET...?

(Vejle Amts Folkeblad)

Posthornutgavene 1879-1883

Posthistorie og filateli

(Del 6)

Av Harry Snarvold

10 ØRE SKRAVERT/USKRAVERT POSTHORN,
9. JAN. 1882



Skravert



uskravert

I årene 1879 og 1880 foregikk ingen trykning av frimerker, da man fremdeles hadde store beholdninger fra trykningen i 1878. I 1880 ble det imidlertid nødvendig for postverket å forberede anskaffelse av nye beholdninger for 10- og 20-øres merker.

Statsrevisjonen hadde i sine anmerkninger til statsregnskapet for 1875 kritisert at det ved frimerketrykningen ikke hadde vært åpnet konkurranse mellom boktrykkere, — et forhold som den igjen kommer tilbake til ved anmerkningene for 1876, og forlanger nå en forklaring fra Departementet på hva som er foretatt for å oppnå de billigste priser på papir, trykning, konvolutter osv.

Prisspørsmålet ved trykning av frimerker ble derefter inngående behandlet av protokollkomiteen 1878/80 i et s.k. «Dokument No. 81», der uttalelser fra bl.a. Peter-

sen, Broch og Thiele ble innhentet. Denne nye interesse for kostnader fra myndighetenes side skulle vise seg å innebære spesielle konsekvenser for frimerketrykningen i Norge i årene fremover.

Petersens epoke slutt

Petersen fikk i 1876 kontrakt på en pris av kr. 1.00 pr. tusen leverte frimerker, hvilket nå ble betraktet som en for høy pris.

Petersen tok til motmæle, og har med sine innlegg gitt ettertiden en hel del interessante opplysninger om denne tidens produksjon av frimerker. Av gamle stortingsdokumenter fremholder Petersen i et bilag nr. 2 av den 13. oktober 1879 følgende:

«Originalstempelet, der graves i Staal, afformes i Bly. Over Blyaftrykkene tages galvanoplastiske Udfældinger i Kobber. Disse efter-

graves og sammenloddess til en Plade, indeholdende 10 Stempler. (fremhevet av forfatteren). Denne Plade afformes atter, og reproduceres saa mange ved Galvanoplastik, som nødvendigt for at erholde en Sats paa 100 Stempler foruden de fornødne Reserver. Efterat Fældningen er fuldført, opskjæres Pladerne således at hvert Stempel bliver for sig, hvorefter de paastøbes Fod.

Forfærdigelsen af Stempelen er et langvarigt og vanskeligt Arbeide, hvortil udkræves lang Tids Øvelse, og maa udføres med høyeste Grad af Nøyaktighed, og da de kun ere af kort Varighet, forvolder de en betydelig Udgift.»

Mot denne bakgrunn at Petersen ved denne tid hadde levert sin siste utgave, 5 øre 2. jan. 1879, er det bemerkelsesverdig, når han uttrykker følgende ord: «Disse eftergraves og sammenloddess til...», må han rimeligvis ha hatt utgaven fra 1877/78 i tankene, der de små verditall ble inngravert for hånd i de s.k. moderblokker.

Disse inneholdt som kjent 6 eller 12 stempler med like mange graveringstyper. Men når han samtidig nevner: «10 Stempler», peker dette på utgaven i 1879.

Da utgaven i 1879 allikevel ikke ble utformet på vanlig vis med ferdige graverte moderblokker, må dette tilskrives omstendigheter som lå utenfor Petersens egen kontroll.

Petersen fortsetter: «Trykningen udføres paa en specielt til Farvetryk konstrueret Maskine, der drives med en Gasmotor. Der trykkes kun et Ark ad gangen (100 Mærker) og da der meget ofte maa standses for at udtage og ombytte Stempler, der ere blevne beskadigede af ujevnheden i Papiret, gaar det kun langsomt, og er næsten ugjærlig ved kunstig belysning.»

Angående perforeringen sier Petersen videre: «Ark for Ark, til et Antal af 4—5 — dette varierer noget efter Papirets Tykkelse — anbringes med Nøyaktighed paa Punkterstifter i en Jærnramme, der Indskydes i Perforeringsmaskinen. Ved Gjennemhugningen makuleres en stor Mængde paa Grund af Papirets uensartede Sammentrækning efter Gummeringen, der gjør, at Stifternei Maskinen hugger ind i Mærkene.»

En verdifull opplysning om en av årsakene til de meget store differanser i merkens størrelse.

Den 10. mars 1880 sender Petersen ytterligere en erklæring til Marine- og Postdepartementet, der det bl.a. heter:

«Når det siges, at det er enkelte af Statsrevisjonens Medlemmer specielt bekjent, at jeg har ladet den mig overdragne Frimærkestrykning besørge gjennom herværende Bogtrykkerier, da forholder dette sig ikke saa, idet aldrig noget Ark Frimærker er blevet trykket udenfor de mig af det Offentlige dertil afgivne Lokaler. At jeg i sin Tid, og under egen ledelse, benyttede Trykkere fra et Par af de herværende Trykkerier, kan vel ikke kaldes en «Bortakkordering af Trykningen». «Angående den i Hr. Bogtrykker

Jensens Anbud indeholdte Ytring, «hvis Trykningen paa almindelig Maade havde været overdraget en Fagmand» osv. — altsaa efter Hr. Jensens Mening en Bogtrykker — skal jeg gjøre opmærksom paa, at Frimærkefabrikationen — om end trykningen udgjør en væsentlig Del af denne — ikke kan henføres under Bogtrykkerfaget, idet selve Trykningen endog er en Specialitet, som den almindelige Bogtrykker slet ikke forstaar sig paa.»

Ord og ingen viser, av Petersen altsaa, der han påviser at det ikke var de etablerte trykkerier som utførte trykningen av frimerker denne tid, uten grafikere, fotografer o.l. som leiet trykkere som hjelp.

Boktrykker Thiele i København ble også oppfordret av Statsrevisjonen å uttale seg om den, sitat: «betalte Pris for Trykning af Postfrimærker».

I sitt svar den 14. mai 1880 til herr D. Thomesen, protokollkomiteens formann, uttrykker Thiele bl.a. følgende: «Det vil af Ovenstående sees, at Fabrikasjonen af de danske Postfrimærker, baade med Hensyn til Oplagenes Størrelse og øvrige Forhold, stiller sig langt gunstigere for de danske end for den norske Fabrikant, og den tilsyneladende store Forskjel, der viser sig i Prisen mellem norske og danske Mærker, maa absolutt fremkomme ved de ugunstige Forhold, under hvilke den norske Fabrikasjon foregaar, hvorfor jeg heller ikke kan tilbageholde den Udtalelse, at den Fabrikasjonspris, der betales for de norske Mærker, ingenlunde kan ansettes lave.»

Thieles uttalelse får anses

ha gått i Petersens favør og styrket hans posisjon.

Også oberstløytnant L. Broch ved den geografiske Opmaalning i Christiania, som var Departementets rådgiver og hadde anbefalt Petersen allerede i 1867, uttalte sig til hans fordel.

Dette hjalp imidlertid ikke.

Departementet besluttet seg for — under press fra statsrevisjonen — å innby til offentlig anbudsgivning på såvel trykning av frimerker og brevkort, som leveranse av papir og kartong, ved en bekjentgjørelse i fire av de største Christiania-aviser den 9. august 1880.

Det innkom ikke mindre enn ti anbud på trykningsarbeidet, og tross Petersens kamp og gode vitnesbyrd, ble Chr. Johnsens anbud antatt og kontrakt ble undertegnet den 14.—15. des. 1880.

Etter paragraf 11 i kontrakten skulle Postverket betale fabrikanten herr Chr. Johnsen, 31 øre pr. 1000 leverte frimerker.

Med Thieles ord i minne, kan man her gjøre seg visse anelser om mulighetene til en vellykket fremstilling av frimerkene for en tredjedel av tidligere pris. Til dette kommer Johnsens trolig totale mangel på erfaring.

Dermed var epoken Petersen slutt (1867—1880), og dermed også de private litografer, som tidligere hadde blitt tildelt oppdrag for trykning av frimerker etter anbefaling av Departementets rådgivere.

Det nye forhold at Norge, som kanskje det eneste land, lot sine frimerker trykke ved private trykkerier etter anbud, førte til at frimerketrykningen ble utført av stadig nye boktrykkere, med den følge at tidligere dyrt kjøpte erfaringer gikk til spille.

Man fikk en eksperimen-



10 øre skravert posthorn på innenlands brev.

tell og lite hevdvunnen fremstilling, som spesielt kommer til uttrykk i Chr. Johnsens første utgave, 10 øre 1882 og 1882/83, men også i den påfølgende stereotyperte utgave og de s.k. 20-mm utgaver. (Centraltrykkeriet.)

KLISJÉFREMSTILLING

Originalstampelet, som Chr. Johnsen fikk utlevert av Departementet, var ikke blitt oppusset etter trykningen av foregående utgaver, og sjatteringen i posthornet var for en stor del borte.

Både fremstillingen av frimerkeklisjeene og trykningen av frimerkene er lite utforsket, og er spesielt interessant da dette var Chr. Johnsens første oppgave med produksjon av frimerker.

I henhold til en foreliggende protokoll fra kontrollen med fabrikasjonen ble, sitat: «Forfærdigelse av Frimerkestempler» utført av en «skriftstøber» Isaksen, Storgaten nr. 9 i Christiania.

Det skulle vise seg at Isaksen ikke hadde den nødvendige erfaring når det gjaldt den galvaniske metode, og Johnsens første frimerker ble mindre vellykket.

Foruten det uheldige utgangspunkt med et nedslitt originalstempel, ble merkene fra de første plater også be-

heftet med en hel del svakhet og feil. Således finner man ofte skjeve klisjeer med innoverbøyde rammer, spesielt på sidene. I størrelse varierer også merkene betydelig, fra ½ til 1 mm.

For om mulig å få et noenlunde klart bilde av hvordan klisjéfremstillingen i Isaksens verksted foregikk, står tilsynelatende bare et par muligheter åpne, — dels en vurdering av kontrolldagboken og dels studier av eventuelle forekommende feil i frimerkebildet.

Når det gjelder disse feil, så har disse i hovedsak to opphav, dels kan de henføres til blyavtrykket og dels til selve trykningen. I de fleste tilfeller medfører det ikke noen større vanskelighet å holde disse fra hverandre, da trykkfeilen bare forekommer på en klisje, mens matrifeilen som regel opptrer på flere klisjeer.

De sistnevnte er på sin side avgjort de mest interessante, da disse kan avsløre viktige fakta om matriseringen og fellingsarbeidet. Studier av merkene i denne utgaven viser at matrifeil forekommer, dvs. gjentatte feil på et varierende antall klisjeer, mer eller mindre synlige.

Å danne seg et mer eksakt bilde av fremgangsmåten ved fellingen, er allikevel

vanskelig av flere årsaker, spesielt med hensyn til kasseringen av hele 209 patri-ser.

MATRIFEIL

Tross en tidligere teori om produksjon av klisjeer i utgaven uten gjentatte fellinger, finnes det dokumentasjon på at enkelte matriser har blitt brukt flere ganger.

Noen klisjeer kan således påvises med typiske matrifeil, der hver og en av disse har sin opprinnelse i et og samme blyavtrykk. De mest markante er benevnt matrifeil 1, 2 og 3.

Matrisene 1 og 2 er begge blitt registrert på 16 forskjellige klisjeer og nr. 3 på seks klisjeer, den senere også på et antall med feilen mindre utviklet.

Det primære kjennetegnet for matrifeil 1 er en fargeflekk mellom 4. og 5. eke i felgen på hjul nr. 4. Et nærmere studium av frimerkebildet på disse klisjeer viser tydelige tegn til samme opprinnelse, således har f.eks. bunnfelt 1 ofte et par tykke streker.

Øvre ramme viser iblant tegn til «dobbeltrykk», men disse kan divergere i sin utforming på grunn av påvirkning senere i produksjonsprosessen. Foruten disse kjennetegn har alle de registrerte typer (16) samme stilling på det store 10-tall. (B).

Det primære kjennetegnet for matrifeil 2 er ving nr. 2 og 3 som er sammenhengende med en fargeflekk. Frimerkebildet viser også her tegn til samme opprinnelse, samtidig med at alle de registrerte typer (16) har samme helling på det store 10-tall. (A). Se fig. 16.

Matrifeil 3 kjennetegnes av venstre ramme som fra et punkt midt på ving 8 svinger



Fig. 16. Matrise-feil 1



Matrise-feil 2



NK 36



NK 37 II

Fig. 17.

Matrise-feil 3 i to forskjellige stadier på samme klisjé (type)



A.



B.

Fig. 18.

innover mot hjørnet. I sterkt utviklet tilstand er rammene i hjørnet blitt adskilt helt. Se fig. 17.

Registrerte klisjéer med denne feil er seks, men antal-

let kan muligens være større da det finnes flere med svake tegn på samme feil. Alle klisjéene med denne feil viser også samme stilling på det store 10-tall. (B).

Dette faktum at klisjéer med samme matrisefeil i større antall viser samme stilling på det store 10-tall, må tilkjennes en viss betydning. Pluggen med det store verdisiffer har sannsynligvis endret stilling tilfeldig, etter et mindre eller større antall avtrykk, men den store regelmessigheten for flere forskjellige matriser er ubestridelig og får tas som en ytterligere bekreftelse på gjentatte fellinger over en og samme matrise.

Det store 10-talls stilling

På samme måte som i foregoinge utgave, finner man at det store verdisiffer (10) forekommer i to forskjellige stillinger.

Dels heller det store 10-tall noe mot venstre (A), og dels forekommer dette i en noe mer normal stilling som peker rett opp. (B). Se fig. 18.

Om man fortsetter en linje som sammenfaller med 1-tallets framside opp, vil denne i det første tilfellet (A) tangere O i NORGE. I det andre tilfellet (B) vil samme linje peke ca. 2/10-dels mm til høyre for O i NORGE.

Hyppigheten hos de to stillinger er for A 40% og for B 60% av de ca. 250 registrerte graveringsstyper. Man kan derav muligens dra den slutningen at 10-tallets normale og opprinnelige stilling har vært rett opp (B).

I arbeidet med å registrere de forskjellige graveringsstyper i utgaven, har de to forskjellige stillinger vært til stor hjelp. I mange meget vanskelige typebestemmelser har det store verdisiffers stilling vært en avgjørende faktor. To klisjéer med forskjellig helling på det store verdisiffer må nødvendigvis stamme fra to forskjellige avtrykk.

MATRISFEIL 1. (NR. 1-16): FARGEFLEKK I HJULRING 4.
STORT 10-TALL HAR SAMME STILLING (B) PÅ SAMTLIGE KLISJEER.

NR. 1
6110-3-8
I.
B.



NR. 2
6210-3-6
I-II-III.
B.



NR. 3
6210-4-6
I-II-III
B.



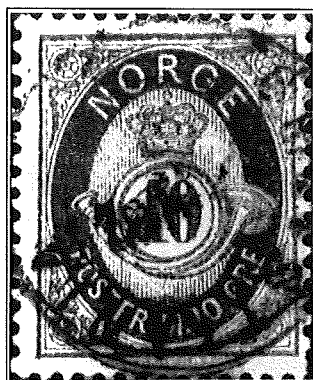
NR. 4
6211-2-5
III.
B.



NR. 5
639-3-8
II-III.
B.



NR. 6
6310-2-8
II.
B.



NR. 7
6310-3-8
II.
B.



NR. 8
6311-2-5
I-II-III.
B.



MATRISFEIL 1. (NR. 1-16): FARGEFLEKK I HJULRING 4.
STORT 10-TALL HAR SAMME STILLING (B) PÅ SAMTLIGE KLISJEER.

NR. 9
6410-3-8
II-III.
B.



NR. 10
727-2-10
II-III.
B.



NR. 11
7210-3-6
III
B.



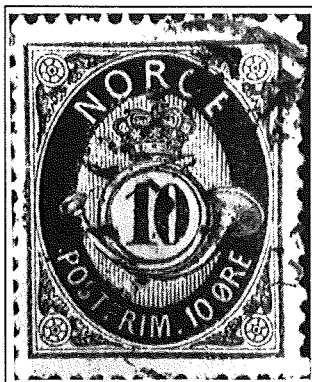
NR. 12
7310-4-7
I-II-III.
B.



NR. 13
7410-2-5
I-III.
B.



NR. 14
8310-2-6
I-II-III.
B.



NR. 15
8310-4-5
I-II.
B.



NR. 16
8311-2-5
I.
B.



MATRISFEIL 2. (NR. 1-16): VING NR. 2 OG 3 ER SAMMENHENGENDE.
STORT 10-TALL HAR SAMME STILLING (A) PÅ SAMTLIGE KLISJEER.

NR. 1
529-3-7
I-II-III.
A.



NR. 2
5210-2-7
I-III.
A.



NR. 3
5210-2-7
I-II
A.



NR. 4
5211-2-6
I-II-III.
A.



NR. 5
6110-2-6
I-II-III.
A.



NR. 6
629-3-8
I-II-III.
A.



NR. 7
6210-2-6
I-II-III.
A.



NR. 8
6210-3-7
I-II-III.
A.



MATRISFEIL 2. (NR. 1-16): VING NR. 2 OG 3 ER SAMMENHENGENDE.
STORT 10-TALL HAR SAMME STILLING (A) PÅ SAMTLIGE KLISJEER.

NR. 9
638-2-7
I-II-III.
A.



NR. 10
639-4-7
II-III.
A.



NR. 11
7110-3-7
III
A.



NR. 12
728-3-9
I-II-III.
A.



NR. 13
738-4-8
II-III.
A.



NR. 14
8310-2-7
I-III.
A.



NR. 15
8410-2-8
II-III.
A.



NR. 16
849-4-5
I-III.
A.



BENYTT VÅRE SMÅANNONSER**Use our small advertisements****Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen**

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.*Small ads, must be paid in advance.**Use our postal account 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.**Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen Sie auf unser Postscheckkonto 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.***nft****SELGES:****NYASTE BREVKLIPP, SVERIGE eller DANMARK.** Minst hälften storformat. 200 gram. N.kr. 50:- vid forsk. till svenskt postgiro 13 76 23-5 Portofr. Thore Jönsson, Box 95, S-260 70 JUNGBYHED.**SAMLERE.** Ta hjem utvalg og se over i fred og ro, ingen kjøpetvang. Norge og Norden, England, BRD, Europa CEPT. Oppgi ønske. Hans Nilsson, N-2270 FLISA.**BREVKLIPP ISLAND, nyaste.** Originalpakket 250 g N.kr. 395:-. 100 g D:o 195:-, missionsv. 100 g 160:-. Portofr. vid forsk. till svenskt postgiro 13 76 23-5. T. Jönsson, Box 95, S-260 70 JUNGBYHED.**Brukte kuverter** med stemplede færøyske merker m/motiver fra Færøene selges. Heslo Svømmehal, DK-3828 HESLO, Færøene. Tlf. 0954542-28027.**UDVALG.** Sverige, Island, Finland, Danmark, BRD m.fl. utsendes. Priser langt under Facit/AFA. Thore Jönsson, Box 95, S-260 70 LUNGBYHED.**USA-FILATELI.** Godt utvalg i brukt USA, nyhetsabonnement, utvalg. Prisliste fra TBV-Kjøp, Postboks 88, 1851 MYSEN.**PRISLISTE NORGE**/stpl.** 50/55 % av HK13. 5/10 % kvantumsrab. Be om gratis liste fra Svein H. Hofslungsen, 5880 KAUPANGER. Tlf. 056/78 140 e. kl. 16.**NORGE**/*.** Restbeholdn. av min samling selges med 25 % rab. på NK85. 10 % ekstrarab. v/kjøp av hele serier. Gaute Lende, 2963 ULNES.**POSTKORT** fra forskj. europeiske land alle m/frimerke og stempel kr. 5,- pr. stk. Arne Mjåland, 4760 BIRKELAND.**DANMARK/GRØNLAND**** Alle merker under AFA kr. 100,- 30 %. Over AFA kr. 100,- 35 %. Hengslede merker 30 %. Færøene 1—14 kr. 100,-, øvrige 35 %. Send mankolist. Alle priser i danske kr. Stefan Johansen, Jølbyvej 46, DK-2610 RØDOVRE.**UTVALG** Norge, Danmark, Grønland, Island og Færøene**/stpl. sendes uten kj.tvang. God kval. og lave priser. OFF-medlem Svein H. Hofslungsen, 5880 KAUPANGER.**FRANKRIKE**** selges billig. Godt utvalg og prima kvalitet. Prisliste gratis. O. Wentzel, Kristiansands gt. 12, 0463 OSLO 4.**ENGLAND, engelske øyer.** Prisliste sendes gratis. 50—75 % rabatt på AFA. Odd Bogen, Postboks 34, 3430 SPIKKESTAD.**GODE TILBUD, 30/70 % rab.** Norge stpl. klassisk/nytt, postfrisk fra 1930, FDC, brevk. Island stpl./ustpl. fra nr. 1, tjeneste. Gratis liste. Øistein Edvardsen, 6230 SYKKYLVEN.**Norsk Filatelistisk Tidsskrift 1980-81-82-83-84,** som nye, selges for kr. 60,- pr. årg. + porto. Rolf Evje, boks 67, 4680 BYGLANDSFJORD.**NYHETSABO, SERVICE.** Vi leverer alle vesteuropeiske land, USA, Canada og Israel**/stpl./FDC til pålydende +20 % prov. Jonsson & Berge, Lothesv. 3, 5000 BERGEN. Tlf. 05/34 14 48 kl. 10—12 og et. kl. 21.**MOTIVFARGEKATALOG** på engelsk, inneholder kun postfriskt materiale, for Nkr. 14,- i frimerker. Oppgi Deres samleområde og skriv til: SCHAETZLE AG., Postfach 127, CH-8832 WOLLERAU.**SVERIGE stpl.**** samt hefter selges med 30—50 % rabatt på Facit, samt portofritt. Be om min fyldige samlerprisliste, som sendes gratis. Kjell Holmgren, Acktjära 6303, S-82 100 BOLLNÄS, Sverige.**GÅ IKKE GLIPP AV NYHETENE** fra Deres samlerområder mens de er billigst. Hvorfor ikke tegne et nyhetsabo. hos Jonsson & Berge? Vi lev. uten depositum, uten eksp.gebyr og uten oppkrav pr. faktura hver 3. mnd. Adr.: Lothesv. 3, 5000 BERGEN.**ISLAND, GRØNLAND, FÆRØENE.** Skriv etter gratis prisliste. Skandinaviske pakker til billige priser. The Stamp Center, P.O.Box 78, IS-121 REYKJAVIK.**SEND 50 NKR.** mot 100 forskj. Islands-frimerker. Mankolisteservice. Brevklipp, pakker og postfriske årganger. FDC. Brev. Mynt og sedler. Jon Thorsteins-son, Tjarnarstig 3, IS-170 SELTJARNARNES.**NORGE 20—50 % rab.** på HK. Sverige og Danmark til 50 % av AFA. Skriv etter salgsliste nr.

7 fra: Solør Frimerker, Boks 93, 2281 GJESÅSEN.

Norge stpl. NK 370 kr. 3,-, 383/85 kr. 6,-, 386/87 kr. 23,-, 425/27 kr. 2,50, 485/89 kr. 22,-, 571/74 kr. 13,-. Porto kr. 3,-. Pål Lundstad, boks 841, 3001 DRAMMEN.

NORGE** selges 20—50% rabatt på HK. Be om liste. Knut B. Solberg, 3. Strømterrasse 11, 3000 DRAMMEN.

DANMARK, FÆRØ., GRØNLAND, DVI, ISLAND. Gratis prislister sendes. Frimærkehuset, L. B. Pedersen, Nr. Allé 96, DK-8000 ÅRHUS C.

UTVALG sendes på forespørsel. Rimelige priser. Godt utvalg Norge, Skandinavia, Europa, hele verden. Jan Birger Olsen, Sigurds gt. 2, 3250 LARVIK.

Omf. saml. V.-Europa + kol. utstykes, stpl.—ustpl./brev. Liste over mat. sendes, angi områder. Meget gunstig. K. Å. Knausgård, Sannes, 4740 TVEIT.

SVERIGE STPL. postfr. og hefter selges til ca. 30/50 % rab. på Facit. Portofr. lev. Prislister gratis. Leif Holmgren, Ångsullsv. 6, S-80362 GÄVLE.

FINLAND nye jub.merker 400 g Nkr. 97,-, 900 g Nkr. 194,- til norsk pgk. 1995422. Gratis kilovareliste! K.J. Øterman, PL 1, SF-02231 ESPOO.

SKOESKE full av mange tusen merker selges til første svar mot oppkrav kr. 400,-. Husk navn og adr. Hans Nilsson, 2270 FLISA.

Sender ut gratis prislister over Danmark** med 60—70 % rab. på AFA. Sender også utvalg Norge**. Rune Olstad, 5880 KAUPANGER.

ROTEPOSE. Send navn og adr. samt kr. 30,-, så får De 200 Norden og 100 oversjø. Hans Nilsson, 2270 FLISA.

FÆRØYENE. Stpl. merker v. 150, selges for 60,-. 30 bruktbrev kun 90,-. (10 brev kun 40,-). Pene merker på julekort fra 80-årene kun 10,- pr. stk. Kurt Knutsen, Steinkjellergt. 10B, 5000 BERGEN. Pgk. 4049631.

100 forskj. Norge/Danm./Sverige/Finland/England/Italia/Belgia til s. kr. 25,- pr. pose. Mest billedmrk. Oppgi land. Portofr. v/forsk. pgk. 4200408. Kjell Stensholt, Årfuglvn. 14C, 3109 LOFTS-EIK.

stpl. før 1950. 10 % prov. Bytteleder Gjermund Grødem, Jørstad, 4560 VANSE.

Mandal FK ønsker utvalg Norge—Norden. Bytteleder Odd Midling, Postboks 71, 4501 MANDAL.

Vesterålen FK ønsker utv. bedre Norge**/stpl., Norden og V.-Europa. 10 % klubbprov. Bytteleder Johnny Antonsen, 8430 MYRE.

Sør-Varanger FK ønsker utvalg fra Norden. 10 % prov. Bytteleder Frank Davidsen, Sundelinvn. 22, 9910 BJØRNEVATN.

Stjørdal FK ønsker utvalg Norden, V.-Tyskland, England, Irland, eldre Ungarn, USA, Canada og CEPT. 10 % klubbprov. Bytteleder Johan E. Øyan, Sig. Jarlsvei 13, 7500 STJØRDAL.

BRYNE FK ønsker tilsendt utvalg. Spesiell interesse for Norge (postfrisk, brukt, stempler), Norden og Australia. Tema/motiv: Transport, oppdagelsesreiser, kart, polarpost. Ingen provisjon. Porto belastes selger. Bytteleder Georg Rosland, Steinsland, 4340 BRYNE.

TRONDHJEMS YNGRE FK søker utvalg fra Norge og Norden. Kun merker i god kval. ønskes. Sirk.tid ca. 3 mnd. 10 % prov. til klubben. Returporto (rek.) belastes eier. Bytteleder Frank G. Larsen, Ø. Halsetvangen 4A, 7000 TRONDHEIM.

Kristiansund FK søker utvalg Norden samt USA og CEPT. Bytteleder Odd Åkvik, Brennesnvn. 2, 6500 KR.SUND N.

Nordenfjeldske FF ønsker utvalg. Ca. 100 deltagere og stor omsetning. Kun bedre utvalg mottas. 10 % prov. til klubben. Returporto (rek.) belastes eier. Bytteleder: Erling Wang, postboks 690, 7001 TRONDHEIM.

Ørsta FK ynskjer betre utval frå Noreg og Norden, Kanaløyane stempla, postfrisk Israel m/tabs. 10 % klubbprovisjon. Sirkulasjonstid 2 mnd. Byteleiar: Lars Kvalheim, 6160 HOVDEBYGDA.

Halden FK ønsker utvalg fra Sverige, Danmark, Holland, Estland, Polen, nyere Ungarn, Italia (før 1960), telekommunikasjon, sjakk og folkedrakter, CEPT**. Spes. søkes bedre Norge, brev og merker samt 20 mm. 5 % prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Ton Kruithof, Atomvn. 22B, 1750 HALDEN.

Ringebu FK ønsker utvalg Norge, USA samt norske julemerker. Bytteleder Ola Hovdhaugen, 2630 RINGEBU.

BEDRE utvalgshæfter ønskes til sirkulasjon i Moss Filatelistklubb. For tiden livlig aktivitet. 10 % klubbprovisjon. Returporto belastes selger. Bytteleder S. Neumayer, Svarttrostvn. 34, 1500 MOSS.

Flekkefjord FK ønsker utvalg Norge gammelt og nytt, samt Tyskland/Danmark er aktuelt. Tema/motiv: Telekom., fyrårn, polar. 10 % prov. til

nft

UTVALG ØNSKES:

Lillehammer FK søker utvalg i god kvalitet fra hele verden. 5 % provisjon, returporto belastes eier. Lillehammer FK v/bytteleder, Boks 32, 2601 LILLEHAMMER.

Farsund FF søker utvalg Norden, V.-Europa, Canada, USA, Australia, New Zealand samt norske brev/kort,

klubben. Bytteleder Bjørn E. Strømland, Starevn. 2, 4400 FLEKKEFJORD.

nft

ØNSKES:

AEROGRAM fra alle land, brukt/ubrukt, kjøpes eller byttes. Send obj. eller liste med pris til Knut Pettersen, Bråtegt. 65, 1500 MOSS.

Massevare & kilovare kjøpes. Spesielt NK 471 og 638. Alt av interesse. Stempelsamlinger kjøpes. Helge Nyhus, postboks 74, 4056 TANANGER.

nft

BYTTE M.M.:

Ønsker byttekontakt. Skriv til Vicente Marti Poveda, Avda. Chapi 33-2, Apartado 382, ELDA, Spania. Korr.: Spansk.

Tsjekkoslovakisk bytteklubb ønsker kontakter for bytte av merker mot skandinaviske. Skriv til: Ing. Olejnik, Kladno, Bl. c/c-15, 03401 RUZOMBEROK, Czechoslovakia.

Jeg samler Polar & Fauna**, gir brev, merker, MK, FDC fra USSR. V. Leonov, P.O.Box 76, SU-196244 LENINGRAD M-244, USSR-CCCP.

TYSKENGCO. Send 1000 bl. Norge eller Skandinavia og motta 200 forskj. England m/Samveldet eller 200 forskj. Tyskland. Laursen, Irlandsvej 74, DK-2300 KØBENHAVN S.

Søker byttekontakt i Norge. Skriv til: Helmut Pfannkuchen, Hauptstr. 26, DDR-3701 DRÜBECK/HARZ.

nft

DIVERSE:

AUKSJON NR. 19 avholdes 4. mars 1985. Vi tømmer vårt rikholdige lager og senker utropsprisene. Alt skal ut! I tillegg til vårt eget materiale har vi en rekke interessante innleveringer. Skriv etter gratis auksjonskatalog. FLAAUM FRIMERKEAUKSJONER, Boks 53, 3030 KONNERUD. Tlf. (03) 88 45 77.



Especially For Specialists

VELG OFFENTLIG AUKSJON

for kloke
samlere, investorer
og handlere

SCHIFF auksjonenes spesialiteter: **US, UN, & merker** fra hele verden samt posthistorie.

Kjøpere: By pr. telefon, pr. post eller personlig. Bud behandles uten kostand. 10% legges til på salgsprisen.

For å sikre Dem neste auksjonskatalog så send \$2,— For katalog og liste over oppnådde priser. Ett års abonnement koster \$ 12,50.

Selgere: Kun 10% kommisjon på oppnådde priser — ingen objektkostnader. Kontakt oss før merker sendes.

VI KJØPER OGSÅ KONTANT

Jacques C. Schiff, Jr., Inc.

195 Main Street, Ridgefield Park, New Jersey,
U.S.A. 07660



Telephone (201) 641 - 5566
Licensed & Bonded Auctioneers



Du får SFT ett helt år för 90 kr!



Sveriges Filatelist-Förbund har beslutat att medlemmarna i de nordiska filatelistförbunden ska ha förmånen att prenumerera på SFT för hela 1985 för 90 kr.

Missa inte den chansen
— 900 sidor intressant läsning.

Sänd oss kupongen före den 1 december så får Du också decembernumret.

Ja, jag vill prenumerera på SFT för hela 1985 och betalar 90 Skr till postgiro Stockholm 198903-7.

Namn

Adress

Postadress

Medlem i filatelistförbundet i

**Insändes till Sveriges Filatelist-Förbund
Vasavägen 86, S-181 41 Lidingö**

nft

FORBUNDSKLUBBER

ALSTAHAUG OG OMEGN**FILATELISTKLUBB,**

Postboks 103, 8801 Sandnessjøen

ALTA FRIMERKEKLUBB,

Postboks 2100, 9510 Elvebakken

ARBEIDERNES FILATELISTKLUBB,

Boks 614, Sentrum, Oslo 1.

ARENDAL FILATELISTKLUBB,

Willumstad Terrasse 2, 4800 Arendal

ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,

Bleikerkollen 13, 1370 Asker

ASKER OG BÆRUM**FRIMERKEKLUBB,**

Postboks 75, 1341 Bekkestua

BARDUFLOSS FILATELISTKLUBB,

Boks 7, 9201 Bardufoss

BERGENS FILATELIST-KLUBB,

Boks 846, 5000 Bergen.

BODØ FILATELISTKLUBB,

8000 Bodø.

BRYNE FRIMERKEKLUBB,

Boks 300, 4341 Bryne.

DRAMMENS FILATELISTKLUBB,

3000 Drammen.

ELVERUM MYNT- OG**FRIMERKEKLUBB**

Rikard Nordraaksv. 2, 2400 Elverum

FARSUND FILATELIST-FORENING,

Boks 146, Farsund.

FAUSKE FILATELISTKLUBB,

Møllvn. 24A, 8200 Fauske.

4-SKILLING BLÅ

v/Otto Fotland, Stasjonsgt. 20B,

3040 Gulsbogen

FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,

4400 Flekkefjord.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,

Postboks 1166, 1601 Fredrikstad

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,

Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.

FØRDE FRIMERKEKLUBB,

Kvernberget 6, 6800 Førde.

GJØVIK FILATELISTKLUBB

Box 212, 2801 Gjøvik.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 3, 4891 Grimstad.

HADELAND FRIMERKEKLUBB

2760 Brandbu.

HALDEN FILATELISTKLUBB,

Boks 28, Glenne, 1750 Halden.

HAMAR FILATELISTKLUBB,

Boks 486, 2301 Hamar.

HAMMERFEST FILATELISTKLUBB,

v/ Odd A. Olsen, Mylingen 10,

9600 Hammerfest

HAREID OG ULSTEIN**FRIMERKEKLUBB,**

v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.

HAUGESUND FILATELISTKLUBB,

Boks 525, 5501 Haugesund.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,

v/Sigurd Brenden

Riperbakken 16, 3500 Hønefoss

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB,

Boks 485, 9401 Harstad.

IBESTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 67, 9450 Hamnvik.

JESSHEIM FRIMERKEKLUBB,

Boks 120, 2051 Jessheim

KARMØY FRIMERKEKLUBB,

Postboks 29, 4270 Åkrehamn.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,

Boks 301, Kristiansand.

KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,

Boks 390, 6500 Kristiansund N.

KONGSBERG FILATELISTKLUBB,

Postboks 243, 3601 Kongsberg.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,

Boks 32, 2601 Lillehammer.

LUND FILATELISTKLUBB,

4460 MOI

MANDAL FILATELISTKLUBB,

4500 Mandal.

MOLDE FILATELISTKLUBB,

Postboks 470, 6401 Molde

MOSS FILATELISTKLUBB,

Postboks 418, 1501 Moss.

NAMSOS FRIMERKEKLUBB,

Boks 20, 7801 Namsos.

NARVIK FILATELISTKLUBB,

Bjørnfjellgt. 11, 8500 Narvik.

NESODDEN FRIMERKEKLUBB,

Kløvervn. 1, 1450 Nesoddangen

NORDENFJELDSKE**FILATELISTFORENING,**

Boks 690, 7001 Trondheim.

NORDRE VESTFOLD FRIMERKE-**KLUBB, Postboks 56, 3081 Holmestrand****NOTODDEN FILATELISTKLUBB,**

Postboks 20,3671 NOTODDEN.

ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB,

Boks 211, 5751 Odda.

OPPDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 75, 7341 Oppdal.

OSLO FILATELISTKLUBB,

Boks 298, Sentrum, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,

Boks 169, 8601 Mo i Rana.

RAUFOSS FRIMERKEKLUBB,

Postboks 11, 2831 Raufoss

RINGEBU FILATELISTKLUBB,

2630 Ringeby.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,

Postboks 272, 3201 Sandefjord.

SANDNES FILATELISTKLUBB

Boks 406, 4301 Sandnes

SARPSBORG FILATELISTKLUBB,

Eilertsensv. 6, 1700 Hafslundsv.

SKIEN FILATELISTKLUBB,

Boks 211, 3701 Skien.

SOGNDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 195, 5801 Sogndal.

STATFJORD FILATELISTKLUBB,

Salbu, 5047 Stend.

STAVANGER FILATELIST-KLUBB,

Postboks 604, 4001 Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEKLUBB,

Boks 1056, 7701 Steinkjer.

STJØRDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 46, 7501 Stjørdal.

STORD FRIMERKEKLUBB,

Boks 176, 5400 Stord.

SØR-VARANGER FILATELISTKLUBB,

Øbergvn. 20, 9910 Bjørnevatn.

TROMS FILATELISTKLUBB,

Boks 1044, 9001 Tromsø.

TRYSIL FRIMERKEKLUBB,

2420 Trysil

VADSØ FILATELISTKLUBB,

Postboks 35, 9801 Vadsø.

VESTERÅLEN FILATELISTKLUBB,

8400 Sortland.

VOSS FRIMERKEKLUBB,

5720 Palmafossen.

VÅGÅ FILATELISTKLUBB,

2680 Vågåmo.

ØRSTA FILATELISTKLUBB,

6172 Håvoll.

AALESUND FILATELISTKLUBB,

Postboks 612, 6000 Ålesund.

ÅNDALSNES FRIMERKEKLUBB,

Boks 62, 6301 Åndalsnes.

Tilsluttete klubber:**NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,**

c/o Postmuseet, Postboks 1051,

Sentrum, Oslo 1.

LANDSFORENINGEN FOR NORSKE**MOTIVSAMLERE,**

Postboks 49, 5032 Minde

NORSK FILATELISTFORBUNDS**UNGDOM,**

Postboks 875 Sentrum, Oslo 1.

OBS!**NFT
FORNYELSE AV****OBS!****ABONNEMENTET FOR 1985**

Tiden er nå inne for abonnementsfornyelse, og ved innbetaling er abonnementsprisen for 1985 fastsatt til: **kr. 100,—** for direkteabonnenter i Norge og Norden, **kr. 115,—** til Europa utenfor Norden, og **kr. 125,—** for abonnenter utenfor Europa sendt med luftpost.

NFT, Postboks 1031, N-7001 TRONDHEIM. Postgirokto.: 3597200.

Den 23. februar 1985 håller vi *Stor Brevauktion*

med ett mycket omfattande utbud av brev från de nordiska länderna. Vi har även ett stort antal norska brev, bland annat flera skillingbrev till utlandet, många intressanta brev med senare emissioner, helpost, stort utbud av krigspost och mycket mycket annat. Katalogen är rikt illustrerad, 96 sidor i A4-format. Vi sänder den gärna gratis och portofritt.

Søren Andersson & Co

Box 19113, S-10432 STOCKHOLM — TEL. 09546-8156412

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretariatet: Dronningensgate 15, værelse 340, Oslo 1.
Kontortid: Tir. 10-16, ons. og tor. 10-14. Tlf.: (02) 41 61 40.
Sekretær: Efrén Rebolledo, postboks 875, Sentrum,
0104 Oslo 1

FORBUNDSSTYRET

President: Paul H. Jensen, Abbedikollen 3 D, Bestum, Oslo 2
Visepresident: Arnt Ruud, Sparavollen 18, 3000 Drammen
Styremedlemmer: Johnny E. Pedersen, Gjørbyrnnan 2, 4630
Søgne, Børre Amundsen, Conrad Holmboes vei 27, 9000
Tromsø, Johnny Hassel, Ivar Welles vei 1B, Oslo 6, Torbjørn
Hallgren, Ada Arnfinnsens vei 10C, 7000 Trondheim, Ingolf
Kapelrud, Sjøråkv. 1, 4070 Randaberg

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.
Tlf. 07/92 01 37.

Forretningsfører:

TOR SKAUGE, Boks 1031, N-7001 Trondheim
Tlf. 07/52 18 70 (Kontor), 07/91 76 26 (Privat)
Postgiro nr. 359 7200, Bankgiro 5361.64.21928
Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet
Norsk Filatelistforbund.
Årsabonnement direkte i Norge og
Norden forøvrig 1985 kr. 100,00
Annual Subscription to Europe kr. 115,00
Subscription outside of Europe by air mail: kr. 125,00
Løssalgspris kr. 12,00.

Småannonser (trelinjers) kr. 25,00 + moms

Opplag 8800 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I månedene
mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnumre.

Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte numre samt
korrespondanse angående annonser, sendes forretningsfø-
deren.

Annonsepriser for 1985 norske annonsører:

1. omslagsside	kr.	2000,00	+mva
2. omslagsside	kr.	1750,00	+mva
3. omslagsside	kr.	1750,00	+mva
4. omslagsside	kr.	1850,00	+mva
1/1 side	kr.	1600,00	+mva
1/2 side	kr.	1000,00	+mva
1/4 side	kr.	600,00	+mva
1/8 side	kr.	400,00	+mva

Advertising rates for 1985 foreign advertisers:

kr. 2000,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1850,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1000,00	net
kr. 600,00	net
kr. 400,00	net

Anzeigenpreise für 1985 die Ausländischer:

kr. 2000,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1850,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1000,00	net
kr. 600,00	net
kr. 400,00	net

TRYKK: ADRESSEAVISEN FOTOSATS/OFFSET 7000 TRONDHEIM
ISSN 0332-8848

Innleveringssted: 7000 Trondheim



FRIMERKEPROGRAMMET 1985

18.4	Fjell i Antarktis	kr 2,50-3,50
8.5	40 år siden frigjøringen	kr 3,50
22.5	Artelleri-jubileer/Kongsten fort	kr 2,50-3,00-4,00
19.6	Det internasjonale ungdomsåret	kr 2,00-3,50
19.6	Europa-CEPT	kr 2,50-3,50
19.6	Norsk elektrisitetsforsyning 100 år	kr 2,50-4,00
4.10	Norsk arbeidsliv - offshoreindustri (Miniatyrark med tillegg)	kr 2,00-2,50-3,50 + tillegg kr 4,00 = kr. 12,00
4.10	Deichmanske bibliotek - Folkebiblio- teksaken 200 år	kr 2,50-10,00
14.11	Jubileer: Havnevesen/Sjømåling	kr 2,50-5,00
14.11	Frimerker til juleposten (i hefter)	kr 2,00-2,50

GODT NYTTÅR

ønskes alle våre forbindelser, frimerkevenner, museumsvenner og leserne av Norsk Filatelistisk Tidsskrift.

POSTENS FILATELITJENESTE — POSTDIREKTORATET — POSTMUSEET

XX 0018473
BØHN ARNE HERR
BOKS 246
1324 LYSAKER

A131

13

ringer innmeldes for
ementer til
ngsfører

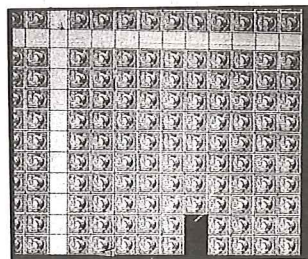
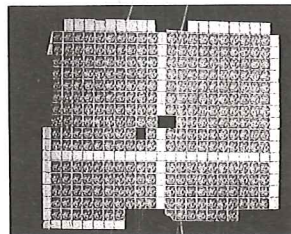
7001 Trondheim

For klubbmedlemmer til vedk. klubb
Gebyr kr. 1,00 vedlegges i frimerker.

AUKSJON PÅ SAS-HOTELLET 2. FEBRUAR 1985 KL. 12.00



LOT NR. 1



LOT NR. 72

Auksjonen over frimerker, brev, prospektkort, tegneserier m.m. fra diverse bo og private. Lotter for både store og små samlere.

Realistiske opprop. I flere av samlingene er det observert store sjeldenheter. Auksjonen omfatter hovedsakelig Norge, men også endel utenlandsk materiale er med.

Av objektene kan spesielt fremheves en meget stor samling luftpostbrev. Brev sendt fra Norge til Napoli med 6 strip NK 5 (unikt brev). Brev med 2 femstriper «At betale» nr. 7. Helark og arkrester av bl.a. NK 65, 92, 99, 100, 120, 121, 122, 123 og 128.

Flere store stempelsamlinger fra kroneposthorn til enrings. Sjeldne skipsstempler. Praktfull samling Europa-merker. Gode samlinger bl.a. fra Finland, Frankrike, Sverige og Norge.

Skriftlige bud konkurrerer på lik linje med bud fra salen.

Auksjonskatalogen er å finne på midtsidene i desemberutgaven av vår tilbudsliste. For de som ikke alt abonnerer på tilbudslisten er prisen kr. 7,50 og årsabonnement kr. 30,00.

Henvendelse:

ALVA avd. Tilbudskatalog, Skogveien 6, 1430 Ås. Postgiro 4 232 450.

Alle henvendelser og skriftlige bud vedrørende vår auksjon rettes til:

ALVA AUKSJONER

Prinsens gt. 5, OSLO 1 — Tlf.: 02/41 15 35
og konvolutten bes merket «Auksjon».